

การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

นางสาวพวงเพ็ชร พรหมพงษ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. ๒๕๖๕

Financial Statement Analysis of Agricultural Cooperatives in Satun Province

Miss Puangpet Prampong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์หั่งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล
ชื่อและนามสกุล นางสาวพวงเพ็ชร พรหมพงษ์
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุชาดา สดาวรวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชาดา สดาวรวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา จิตตสตากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

ผู้ศึกษา นางสาวพวงเพ็ชร พรหมพงษ์ รหัสนักศึกษ 2529002392 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์ **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล กลุ่มตัวอย่างคือสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลที่มีขนาดใหญ่และมีงบการเงินรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี จำนวน 3 สหกรณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2553 และวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์งบการเงินตามแนวคิด และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ผลการศึกษาพบว่า (1) สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมสูง สหกรณ์จึงมีรายได้หลักจากดอกเบี้ยรับ การจัดหาเงินทุนมาจากการก่อหนี้จากภายนอกมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก สำหรับการหมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่สอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป และใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่สมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ ยกเว้นสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัดสมาชิกไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืนเนื่องจากสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม (2) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล พบว่า สหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่งขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนหมุนเวียนและอัตราส่วนหมุนเวียนเร็วต่ำกว่ามาตรฐานมาก สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น ในด้านความสามารถในการก่อหนี้สิน สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าสหกรณ์อื่นแต่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ได้ดีที่สุด สำหรับความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์อื่น แต่ต่ำกว่ามาตรฐาน

คำสำคัญ การวิเคราะห์งบการเงิน สหกรณ์การเกษตร จังหวัดสตูล

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์สุชาติ สถาวรวงศ์ รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่นและคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ประสาทวิชาให้ผู้ศึกษาได้นำความรู้มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่าน และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณท่านสหกรณ์จังหวัดสตูล รวมทั้งคุณโสภิตา ศรีทวารัตน์ คุณนิรชา แดงแก้ว คุณกัณทิมา ม่วงปลอด และทีมงานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล คุณฐิตินันท์ เหมือนพะวงศ์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล ที่คอยให้ความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ และเพื่อนนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รุ่นที่ 4 รวมทั้งพี่ๆ รุ่นที่ 1-3 ภาคใต้ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้อย่างดี รวมทั้งท่านที่ไม่ได้กล่าวนามอีกมากมายที่มีส่วนช่วยให้งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมจิต คุณแม่จำรูญ ถาวรานุรักษ์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้ ความอุปการะ ขอขอบคุณครอบครัวคุณสุนทร ศรีเกตุ คุณนัยนิภา พรหมพงศ์ ที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงตั้งแต่ต้นจนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ผู้สนใจศึกษา เพื่อจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานของสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติสืบไป

พวงเพ็ชร พรหมพงษ์

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์	6
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห้บการเงิน	12
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	19
บริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสตูล	45
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสตูล	61
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการศึกษา	81
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	92
ก งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด	93
ข งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด	109
ค งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด	134
ประวัติผู้ศึกษา	158

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552.....	27
ตารางที่ 2.2 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล.....	30
ตารางที่ 2.3 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด.....	32
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด.....	33
ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร.....	42
ตารางที่ 3.2 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2552.....	43
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	46
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	48
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปีบัญชี 2553.....	49
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	51
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	53
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	54
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553..	56
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	58
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	59
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์ การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

- ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวคิดของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553...68
- ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553 ...72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	10
ภาพที่ 2.2 กลุ่มผู้ใช้ผลการวิเคราะห์ห้บการเงินและประโยชน์ที่ได้รับ	14
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ห้บการเงิน	15
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบเงินสดและเงินฝากธนาคาร	64
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	64
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ	65
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะยาว	65
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบเงินรับฝาก	66
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	66
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบทุนสำรองทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	67
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	67
ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนในการขาย/บริการ	69
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	69
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	70
ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบรายได้อื่นๆ	70
ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	71
ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน	73
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	73
ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	74
ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	75
ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบอายุเฉลี่ยของสินค้า	75
ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.20 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น.....	77
ภาพที่ 4.21 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์.....	77
ภาพที่ 4.22 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น.....	78
ภาพที่ 4.23 เปรียบเทียบอัตรากำไรขั้นต้น.....	79
ภาพที่ 4.24 เปรียบเทียบอัตรากำไรจ่าย.....	79
ภาพที่ 4.25 เปรียบเทียบอัตรากำไรสุทธิ.....	80

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์สุชาติ
สถาวรวงศ์ รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่นและคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ที่ประสาทวิชาให้ผู้ศึกษาได้นำความรู้มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งใน
ความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่าน และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณท่านสหกรณ์จังหวัดสตูล รวมทั้งคุณโสภิตา ศรีทวารัตน์ คุณนิรชา แดงแก้ว
คุณกัณทิมา ม่วงปลอด และทีมงานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล คุณฐิตินันท์ เหมือนพะวงศ์
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล ที่คอยให้ความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษา
ค้นคว้าอิสระครั้งนี้ และเพื่อนนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขา
วิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รุ่นที่ 4 รวมทั้งพี่ๆ รุ่นที่ 1-3
ภาคใต้ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้อย่างดี รวมทั้งท่าน
ที่ไม่ได้กล่าวนามอีกมากมายที่มีส่วนช่วยให้งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมจิต คุณแม่จำรูญ ถาวรานุรักษ์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้
ความอุปการะ ขอขอบคุณครอบครัวคุณสุนทร ศรีเกตุ คุณนัยนิภา พรหมพงษ์ ที่คอยเป็นกำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงตั้งแต่ต้นจนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ผู้สนใจศึกษา
เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานของสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ
สังคมและประเทศชาติสืบไป

พวงเพ็ชร พรหมพงษ์

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์	6
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห้บการเงิน	12
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	19
บริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสตูล	45
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสตูล	61
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการศึกษา	81
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	92
ก งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด	93
ข งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด	109
ค งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด	134
ประวัติผู้ศึกษา	158

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552.....	27
ตารางที่ 2.2 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล.....	30
ตารางที่ 2.3 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด.....	32
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด.....	33
ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร.....	42
ตารางที่ 3.2 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2552.....	43
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	46
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	48
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปีบัญชี 2553.....	49
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	51
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	53
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	54
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553..	56
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	58
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	59
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์ การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

- ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวคิดของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553...68
- ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553 ...72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	10
ภาพที่ 2.2 กลุ่มผู้ใช้ผลการวิเคราะห์ห้บการเงินและประโยชน์ที่ได้รับ	14
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ห้บการเงิน	15
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบเงินสดและเงินฝากธนาคาร	64
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	64
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ	65
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะยาว	65
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบเงินรับฝาก	66
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	66
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบทุนสำรองทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	67
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	67
ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนในการขาย/บริการ	69
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	69
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	70
ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบรายได้อื่นๆ	70
ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	71
ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน	73
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	73
ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	74
ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	75
ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบอายุเฉลี่ยของสินค้า	75
ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.20 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น.....	77
ภาพที่ 4.21 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์.....	77
ภาพที่ 4.22 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน.....	78
ภาพที่ 4.23 เปรียบเทียบอัตรากำไรขั้นต้น.....	79
ภาพที่ 4.24 เปรียบเทียบอัตรากำไรจ่าย.....	79
ภาพที่ 4.25 เปรียบเทียบอัตรากำไรสุทธิ.....	80

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์	6
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห้บการเงิน	12
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	19
บริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสตูล	45
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสตูล	61
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการศึกษา	81
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	92
ก งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด	93
ข งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด	109
ค งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด	134
ประวัติผู้ศึกษา	158

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552.....	27
ตารางที่ 2.2 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล.....	30
ตารางที่ 2.3 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด.....	32
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด.....	33
ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร.....	42
ตารางที่ 3.2 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2552.....	43
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	46
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี 2553.....	48
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปีบัญชี 2553.....	49
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	51
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	53
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553.....	54
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553..	56
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	58
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	59
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ห้บคุดตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์ การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

- ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวคิดของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553...68
- ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553 ...72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	10
ภาพที่ 2.2 กลุ่มผู้ใช้ผลการวิเคราะห์ห้บการเงินและประโยชน์ที่ได้รับ	14
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ห้บการเงิน	15
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบเงินสดและเงินฝากธนาคาร	64
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	64
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ	65
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะยาว	65
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบเงินรับฝาก	66
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	66
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบทุนสำรองทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	67
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	67
ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนในการขาย/บริการ	69
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	69
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	70
ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบรายได้อื่นๆ	70
ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	71
ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน	73
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	73
ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	74
ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	75
ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบอายุเฉลี่ยของสินค้า	75
ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.20 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น.....	77
ภาพที่ 4.21 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์.....	77
ภาพที่ 4.22 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น.....	78
ภาพที่ 4.23 เปรียบเทียบอัตรากำไรขั้นต้น.....	79
ภาพที่ 4.24 เปรียบเทียบอัตรากำไรจ่าย.....	79
ภาพที่ 4.25 เปรียบเทียบอัตรากำไรสุทธิ.....	80

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์การนิติบุคคลที่สมาชิกสมัครใจร่วมกันดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายใต้หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งในหมู่เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการ อุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์ให้ดีขึ้น ทำให้สมาชิกสหกรณ์มีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย

ประชาชนในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรประสบปัญหาต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. ขาดแคลนเงินทุน เงินทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพมีไม่เพียงพอต้องกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น ซึ่งต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง
2. ขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรบางรายมีที่ดินทำกินน้อย บางรายไม่มีที่ดินทำกิน
3. ปัญหาในเรื่องการผลิต เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการผลิตสมัยใหม่ที่ต้องการ เช่น การให้ปุ๋ย การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเลือกพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ทำให้ผลผลิตที่ได้รับต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน นอกจากนั้นผลผลิตที่ได้มักไม่มีคุณภาพ และไม่เป็นไปตามความต้องการของตลาด และบางพื้นที่ยังขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบชลประทาน เป็นต้น

4. ปัญหาการตลาด เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด และมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิตตามฤดูกาล เนื่องจากไม่มีที่เก็บรักษาผลผลิต จึงถูกกดราคาจากพ่อค้า เป็นเหตุให้ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว

ปัญหาทางเศรษฐกิจข้างต้น มีผลกระทบต่อสังคมในชุมชน ทำให้คุณภาพชีวิตและฐานะความเป็นอยู่ต่ำกว่าคนประกอบอาชีพอื่น ขาดการศึกษา การอนามัย และขาดความปลอดภัยในทรัพย์สิน จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ เป็นเรื่องยากที่เกษตรกรแต่ละคนจะแก้ไขปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง หนทางที่จะสำเร็จได้จะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโดยการรวมกลุ่มกัน จัดตั้งสหกรณ์ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาในชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น

ปัจจุบันจังหวัดสตูลมีสหกรณ์ที่อยู่ในความดูแลแนะนำส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล จำนวน 49 แห่ง เป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 18 สหกรณ์ และสหกรณ์ในภาคการเกษตรจำนวน 31 สหกรณ์ ประกอบด้วย สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำนวน 16 สหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรทั่วไป จำนวน 10 สหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ จำนวน 5 สหกรณ์ การศึกษารุ่นนี้ได้เลือกสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอที่มีขนาดใหญ่มาก ตามเกณฑ์การจัดขนาด สหกรณ์การเกษตรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ปี 2553 และเป็นสหกรณ์ที่มีรอบบัญชีประจำปี สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี เพื่อให้สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสหกรณ์ที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวมีจำนวน 3 สหกรณ์คือ สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด

การดำเนินงานของสหกรณ์ให้ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ผู้บริหารสหกรณ์จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการวางแผนด้านการจัดหาเงินทุน รวมถึงการจัดสรรทุนที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปีสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสหกรณ์ ผลการดำเนินงานจะดีหรือไม่ต้องมีการวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อให้รู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อนทางการเงินของสหกรณ์ งบการเงินที่เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ได้จัดทำขึ้น และผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินจะมีผู้นำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจหลายกลุ่ม คือ ผู้บริหาร ผู้ให้สินเชื่อ ผู้ลงทุน หรือเจ้าหนี้ ผู้สอบบัญชีตลอดจนผู้สนใจทั่วไป เพราะได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สตูล กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มาแล้ว แต่เนื่องจากงบการเงินเป็นเพียงระบบงานสรุปข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ที่แสดงในรูปของจำนวนเงินเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงประยุกต์ใช้เครื่องมือทางการเงินในการวิเคราะห์ทั้งงบการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ พร้อมทั้งอธิบายผลการวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้

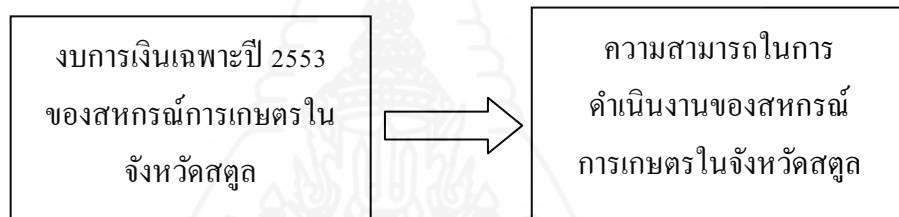
ประโยชน์ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด

สตูล

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นสหกรณ์การเกษตรที่มีขนาดใหญ่มากตามเกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์การเกษตรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี 2553 และเป็นสหกรณ์ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน ของทุกปี

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล โดยศึกษางบการเงินของสหกรณ์ประจำปี 2553 เป็นระยะเวลา 1 ปี ข้อมูลในรายงานประจำปีประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2553 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2554

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ความสามารถในการดำเนินงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

5.2 การวิเคราะห์ตามแนวคิด หมายถึง วิธีที่แปลงตัวเลขในงบการเงินเดียวกันจากจำนวนเงินให้เป็นอัตราร้อยละของรายการใดรายการหนึ่งที่กำหนดให้เป็นฐาน

5.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การคำนวณเพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 รายการในงบการเงิน โดยการนำรายการหนึ่งไปหารอีกรายการหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นรายการในงบดุลด้วยกัน หรือเป็นรายการในงบกำไรขาดทุนด้วยกันก็ได้ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงในรูปของร้อยละ จำนวนเท่าหรือจำนวนรอบหรืออัตราส่วนก็ได้ อัตราส่วนทางการเงินประกอบด้วย

5.4 สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

5.5 ผู้บริหารสหกรณ์ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

5.6 ผลการดำเนินงาน หมายถึง กำไรหรือขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรในรอบระยะเวลาบัญชี ปี 2553

5.7 ฐานะการเงิน หมายถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์การเกษตร ณ วันสิ้นสุดปีบัญชี 2553

5.8 ปีบัญชี หมายถึง รอบระยะเวลาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ใน 1 ปี

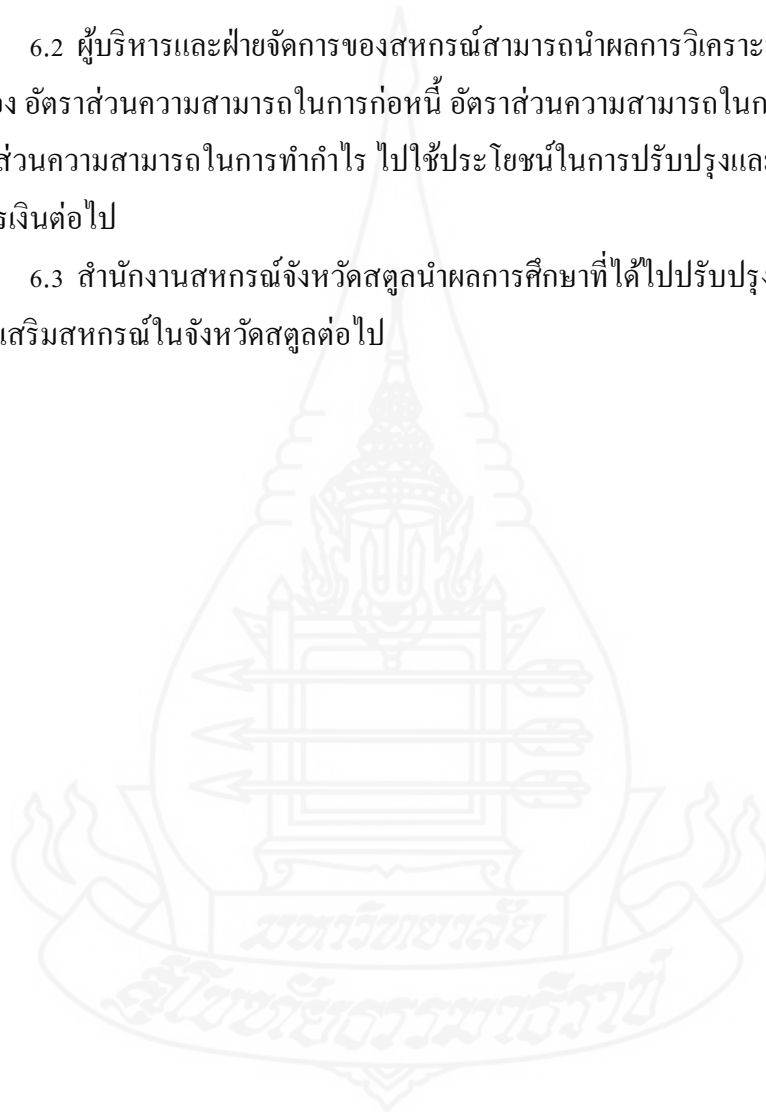
5.9 การเปรียบเทียบ หมายถึง การเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้ศึกษาสามารถนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ไปใช้ในการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลต่อไป

6.2 ผู้บริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์สามารถนำผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและวางแผนการบริหารการเงินต่อไป

6.3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูลนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุงกลยุทธ์ในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดสตูลต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและสามารถแบ่งเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน
3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน
4. บริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์

1.1 ความหมายของสหกรณ์ (Meaning of Cooperative)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 3-8) สหกรณ์ คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม”

“สหกรณ์” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

ดังนั้น สหกรณ์จึงตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาในด้านการทำมาหากินที่เหมือนหรือคล้ายๆ กัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกันและเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถแก้เองได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินกิจการเองตามลำพัง

1.2 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Value)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 13) “สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานของคุณค่าของการพึ่งพาตนเอง และการรับผิดชอบต่อตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความสามัคคี

สมาชิกสหกรณ์ตั้งมั่นอยู่ในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความซื่อสัตย์ เปิดเผย รับผิดชอบต่อสังคมและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ตามแบบแผนที่สืบทอดมาจากผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

1.3 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

ความหมายของอุดมการณ์ ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อุดมการณ์หมายถึง หลักทางระเบียบไว้เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อุดมการณ์มีความหมายใกล้เคียงกับอุดมคติ อุดมคติ หมายถึง จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงามและความจริงทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือว่าเป็นเป้าหมายแห่งชีวิตตน

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ แนวความคิดที่เชื่อว่าจะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ให้มีการกินดี อยู่ดี และมีสันติสุข โดยการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์)

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า อุดมการณ์สหกรณ์ คือ การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่ออุดมการณ์ของสหกรณ์ คือ การช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ นอกจากจะมีอุดมคติเป็นของตนเองแล้ว จะต้องยึดมั่นในอุดมการณ์สหกรณ์ด้วย คือ สมาชิกสหกรณ์จะต้องช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันกับเพื่อนสมาชิกด้วย

1.4 หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principle)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 13) หลักการสหกรณ์ คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผล เป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจ และเปิดกว้าง
สหกรณ์ เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์ และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิกเข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสมาชิกในสหกรณ์ขั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์พึงมีความเที่ยงธรรมในการให้และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทูนของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกิน เพื่อจุดมุ่งหมายประการใดประการหนึ่งหรือทั้งหมด ดังต่อไปนี้คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตน โดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อเป็นผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยมีการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์การอื่นใด หรือต้องแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขอันเป็นที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์จะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตยและยังดำรงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ

สหกรณ์พึงให้การศึกษาและการฝึกอบรมแก่มวลสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อบุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถให้ข่าวสารแก่สาธารณชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แก่เยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิด ในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยการร่วมมือกันในทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน

สหกรณ์พึงดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบายที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการสหกรณ์ทั้ง 7 ข้อนี้ มีกำหนดไว้ทั้งในกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์ในประเทศไทย ซึ่งถือใช้กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับกาลเวลาและภายในเงื่อนไขของหลักการข้างต้น จะได้นำไปกล่าวในเรื่องการดำเนินงานของสหกรณ์

1.5 วิธีการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) วิธีการสหกรณ์ คือ การรวมกันทำธุรกิจตามหลักการสหกรณ์ เป็นการรวมคนที่มีอุดมการณ์สหกรณ์มาทำธุรกิจร่วมกันตามหลักการสหกรณ์ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยบุคคลที่มาด้วยกันนั้นจะต้องช่วยตนเองได้ (โดยการขยัน ประหยัด พัฒนาตน หลีกพ้นอบายมุขทั้งหลาย) และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นพฤติกรรมที่สำคัญยิ่งที่จะนำกลุ่มคนที่พอมีกำลังช่วยตนเองได้ และมารวมกลุ่มกันนั้นประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ พฤติกรรมที่สำคัญของการรวมกันเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อาจแยกได้ 2 ประการ คือ

- (1) พฤติกรรมการร่วมแรง โดยร่างกาย แรงทรัพย์และแรงความคิด มาร่วมกันทำธุรกิจ
- (2) พฤติกรรมของการร่วมใจ โดยความเสียสละ สามัคคี มีวินัย และความซื่อสัตย์ มาร่วมกันทำธุรกิจ

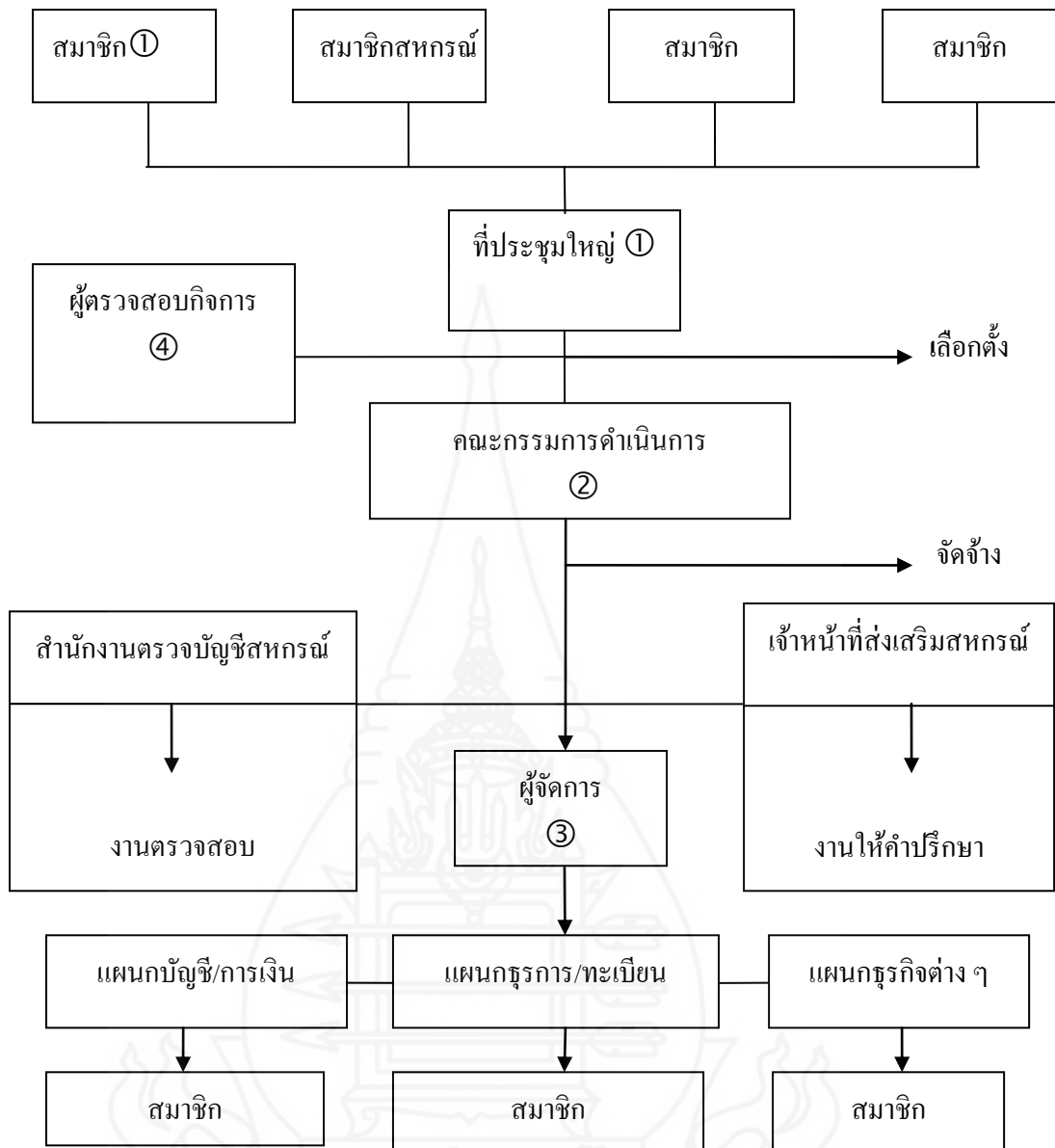
1.6 ประเภทของสหกรณ์

การรวมกันทำธุรกิจสหกรณ์ คือ การทำงานสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2516) เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2516 สหกรณ์ มี 6 ประเภท และได้แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 สหกรณ์ มี 7 ประเภท คือ

- (1) สหกรณ์การเกษตร (Farmer Cooperatives)
- (2) สหกรณ์ประมง (Fisherman Cooperatives)
- (3) สหกรณ์นิคม (Land Settlement Cooperatives)
- (4) สหกรณ์ร้านค้า (Consumer Cooperatives)
- (5) สหกรณ์บริการ (Service Cooperatives)
- (6) สหกรณ์ออมทรัพย์ (Saving Cooperatives)
- (7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Cooperatives)

1.7 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 15) การบริหารงานของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภท ยึดหลักเดียวกันคือบริหารโดยสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ทุกๆ คน เลือกตัวแทนซึ่งเรียกว่า คณะกรรมการดำเนินการ จากที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย การบริหารงานให้สหกรณ์ โดยจัดจ้างผู้จัดการให้ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภายใต้การควบคุมดูแลของ คณะกรรมการดำเนินการ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์
ที่มา : กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) คำแนะนำการจัดตั้งสหกรณ์

ดังนั้น การบริหารงานภายในของสหกรณ์ซึ่งมีบุคคลฝ่ายต่างๆ เกี่ยวข้องและรับผิดชอบงานตามรูปแบบที่ปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไปรวม 4 ฝ่าย ได้แก่ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งแต่ละฝ่ายมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและมีความสัมพันธ์ต่อกัน ดังนี้

(1) สมาชิกใช้อำนาจสูงสุดในการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยผ่านที่ประชุมใหญ่และมอบหมายอำนาจในการบริหารงานของสหกรณ์ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ

ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่เช่นเดียวกัน

(2) คณะกรรมการดำเนินการ รับผิดชอบหมายอำนาจจากสมาชิกให้เป็นผู้บริหารงานของสหกรณ์ตามความต้องการของสมาชิกและนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่

(3) ผู้จัดการ ได้รับการจัดจ้างจากคณะกรรมการดำเนินการให้ปฏิบัติกรดำเนินการดำเนินธุรกิจประจำวันของสหกรณ์ โดยสอดคล้องกับนโยบายของสหกรณ์และได้รับผลตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่นั้น

(4) ผู้ตรวจสอบกิจการ ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก ให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการด้านการเงิน การบัญชี ทรัพย์สิน ตลอดจนการดำเนินธุรกิจประเภทต่างๆ ของสหกรณ์ เพื่อรายงานผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการดำเนินการและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

(5) ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์จะมีการประชุมสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด หรือผู้แทนสมาชิกอย่างน้อยปีละครั้ง เรียกว่า การประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ในสหกรณ์

1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับจากสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) ประโยชน์ที่จะได้รับจากสหกรณ์ มีดังต่อไปนี้

1.8.1 การรวมกันเป็นสหกรณ์ทำให้มีผลในการต่อรองทั้งในด้านการซื้อและการขายสินค้าที่สมาชิกผลิตได้ และฝึกคนให้รู้จักการพึ่งตนเอง

1.8.2 ทำให้ชุมชนมีความสามัคคี ประองคอง อันจะนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติได้ สหกรณ์ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการอยู่ร่วมกัน โดยสันติ การสหกรณ์เป็นวิธีการที่อุ้มชูผู้ที่ยากจนให้มีฐานะดีขึ้น โดยมีได้ทำลายคนมั่งมี จึงมีลักษณะเป็นสันตินิยมหรือส่งเสริมสันติภาพ

1.8.3 สหกรณ์เป็นแหล่งจัดหาเงินทุนมาให้สมาชิกกู้ยืมไปลงทุนในการประกอบอาชีพหลัก

1.8.4 สหกรณ์ช่วยส่งเสริมความรู้ด้านการประกอบอาชีพแก่สมาชิก เช่น แนะนำให้สมาชิกรู้จักพัฒนาการผลิตด้วยวิธีการเกษตรสมัยใหม่ จำหน่ายผลผลิตให้ได้ในราคาสูงขึ้น เป็นต้น

1.8.5 ส่งเสริมความเสมอภาคกันและเป็นประชาธิปไตย โดยให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในการออกเสียงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์

1.8.6 สหกรณ์ฝึกคนให้มีความรู้ ประสบการณ์ รู้จักประหยัดทรัพย์ และ สนับสนุนด้านเงินทุน การผลิตควบคุมการใช้เงินทุนให้เป็นไปตามแผน รวมกันซื้อปัจจัยการผลิต และรวมกันขายผลิตผล ทำให้คนในชุมชนนั้นๆ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน

2.1 งบการเงินที่สำคัญ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) งบการเงินที่สำคัญซึ่งใช้เป็นประโยชน์ในการ วิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน ดังนั้น ผู้วิเคราะห์งบการเงิน จึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินตาม สมควร ดังนี้

2.1.1 งบดุล (Balance Sheet) เป็นงบที่ทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะทางการเงินของ กิจการ ณ วันที่ระบุในงบดุล ปกติเป็นวันสิ้นงวดบัญชี เพื่อแสดงรายงานทางการเงินของกิจการว่า มีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเท่าใด ฐานะการเงินนี้เป็นผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตั้งแต่ เริ่มดำเนินกิจการ และสิ้นสุดลงในวันทำงบดุลนั้น

2.1.2 งบกำไรขาดทุน (Income Statement) เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาหนึ่งที่ผ่านมา กล่าวคือเป็นรายงานที่แสดงผลดำเนินงาน ประจำงวดบัญชีหนึ่งตามที่ระบุไว้ นั้น งบกำไรขาดทุนจะแสดงให้เห็นเกี่ยวกับยอดรายได้สำหรับ งวดนั้นของกิจการมีจำนวนเท่าใด ประเภทใดบ้าง รวมทั้งค่าใช้จ่ายประจำงวดนั้น นอกจากนี้ยัง แสดงผลตอบแทนที่ทำในงวดนั้นด้วยว่า มีกำไรหรือขาดทุนเท่าใด

2.1.3 หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Note to Financial Statement) เป็นส่วนที่ อธิบายรายละเอียดของรายการต่างๆ ในงบดุล งบกำไรขาดทุนซึ่ง จะช่วยให้การวิเคราะห์ละเอียด ยิ่งขึ้น

2.2 ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง กระบวนการ ค้นหาข้อเท็จจริง (Information process) เกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการใด กิจการหนึ่งอย่างมีระบบในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ โดยนำเอาเครื่องมือหรือเทคนิคต่างๆ มาใช้ ในการวิเคราะห์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่างๆ จากงบการเงินของกิจการนั้นพร้อมทั้ง นำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจต่อไป

การหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการจากงบการเงินนั้นมีใช้ของง่าย ทั้งนี้เพราะงบการเงินที่นักบัญชีจัดทำขึ้นมานั้น เป็นข้อมูลที่แสดงในรูปของจำนวนเงินเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านบัญชีงบการเงินเป็นเพียงฉบับสรุปซึ่งไม่สามารถบรรจุเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับฐานะการเงินของกิจการได้อย่างครบถ้วน นักวิเคราะห์ทั้งงบการเงินจึงจำเป็นจะต้องหาข้อมูลจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากงบการเงิน มาประกอบเพื่อให้ทราบปัญหาและข้อเท็จจริงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การมองปัญหาและการแก้ไขปัญหาทางการเงินทำได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.3 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) การวิเคราะห์งบการเงินนับเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์การดำเนินงานของกิจการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อแปลงข้อมูลของงบการเงินให้เป็นข่าวสาร (Information) ที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

2.3.1 ใช้เป็นเครื่องมือกลั่นกรองเบื้องต้น ถึงความสำเร็จหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงาน

2.3.2 ใช้เป็นเครื่องมือพยากรณ์ฐานะการเงินในอนาคตและผลที่จะเกิดขึ้น

2.3.3 เพื่อวินิจฉัยปัญหาการบริหารงาน การดำเนินงานและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้น

2.3.4 ใช้เป็นเครื่องมือประเมินการบริหารงานของฝ่ายบริหาร

การวิเคราะห์งบการเงินจะช่วยลดการตัดสินใจชนิดอาศัยเพียงกลางสังหรณ์การเดา และการใช้สัญชาตญาณ การวิเคราะห์นี้ไม่ได้บั่นทอนการใช้ดุลยพินิจ แต่กลับช่วยเสริมสร้างให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีระบบและมีเหตุผล

อย่างไรก็ตามกลุ่มต่างๆ คือ ผู้บริหาร ผู้เป็นเจ้าของ ผู้ลงทุน ผู้ให้สินเชื่อหรือเจ้าหนี้ ตลอดจนผู้สอบบัญชีต่างก็มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์งบการเงินแตกต่างกันไปดังนี้ คือ

(1) ผู้เป็นเจ้าของมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ถึงผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ รายได้และเงินปันผลที่ตนจะได้รับ

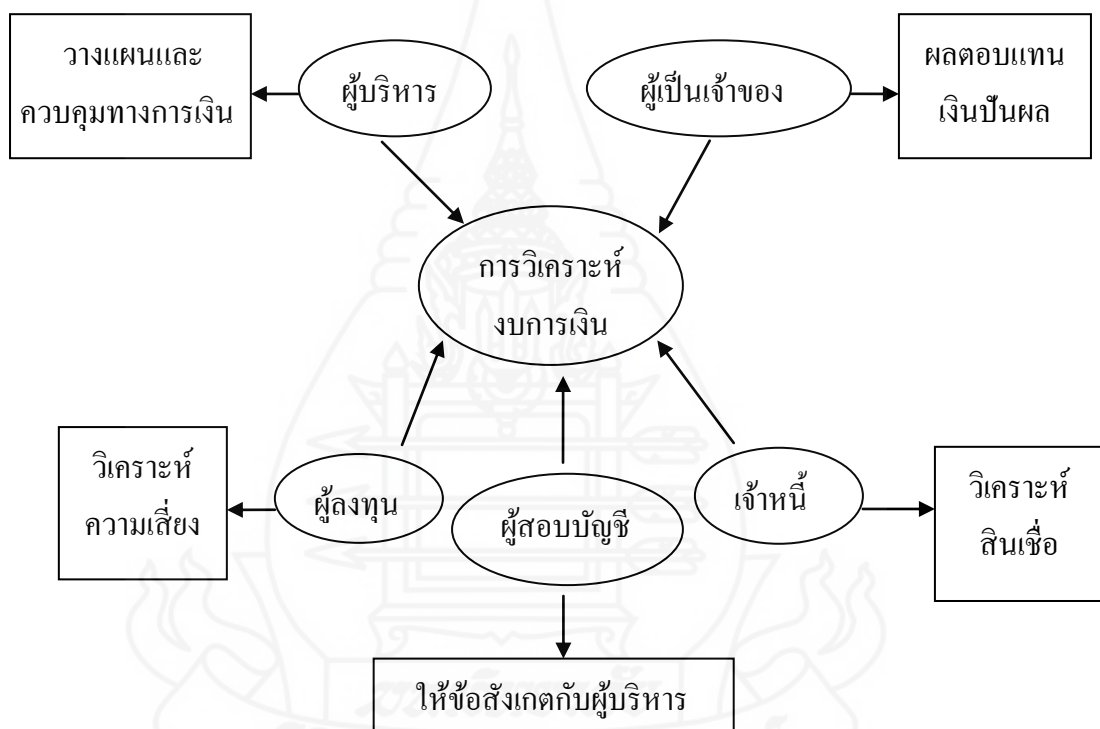
(2) ผู้บริหาร จะวิเคราะห์ถึงความสามารถในการทำกำไร วิเคราะห์รายจ่าย การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ โครงสร้างเงินทุน ตลอดจนฐานะการเงินของกิจการเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและวางแผนการควบคุมทางการเงินต่อไป

(3) ผู้ลงทุน จะวิเคราะห์ถึงความเสี่ยง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนและผลการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบว่าได้รับผลประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่เพียงใดและควรจะลงทุนต่อไปหรือไม่

(4) เจ้าหนี้หรือผู้ให้สินเชื่อ จะวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการให้สินเชื่อ

(5) ผู้สอบบัญชี จะวิเคราะห์รายการต่างๆ เพื่อจะได้ทราบข้อดีหรือข้อบกพร่องของกิจการ เพื่อเสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตกับผู้บริหารเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์งบการเงินนั้น สามารถวิเคราะห์ในมุมมองที่แตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละกลุ่ม ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กลุ่มผู้ใช้ผลการวิเคราะห์งบการเงินและประโยชน์ที่ได้รับ

2.4 เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์งบการเงินได้แก่

- (1) การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง (Vertical Analysis)
- (2) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)
- (3) การวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis)

(4) การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของเงินทุน (Fund Flow Analysis)

(5) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

2.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน

ขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงินแสดงได้ดังภาพที่ 2.3 กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551)

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน มีดังนี้

2.5.1 การกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการวิเคราะห์ ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์งบการเงิน ผู้วิเคราะห์ต้องทราบก่อนว่าผู้ใช้ผลการวิเคราะห์งบการเงินคือใคร และมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิเคราะห์งบการเงินไปใช้ในการตัดสินใจเรื่องใด เช่น วัตถุประสงค์ใน

การวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารเป็นการวิเคราะห์ภายในกิจการเพื่อดูผลการดำเนินงาน ผลตอบแทนของเงินทุนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รายได้ค่าใช้จ่าย เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ สภาพคล่องของกิจการเป็นอย่างไร โครงสร้างทางการเงินมีความเหมาะสมเพียงใด การใช้สินทรัพย์ในปีที่ผ่านมามีประสิทธิภาพเพียงใด ภาระหนี้สินเป็นอย่างไร ตลอดจนความเจริญเติบโตของกิจการมีมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของผู้ให้สินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์เพื่อดูว่ากิจการสามารถจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นคืนได้หรือไม่ เพื่อจะได้ตัดสินใจว่าควรจะให้กู้หรือไม่ และให้กู้ในจำนวนเท่าใด และมีความเสี่ยงสูงมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของผู้ลงทุน ผู้ลงทุนแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้ลงทุนระยะสั้น (short Term Investor) หรือนักเก็งกำไร (Speculator) หรือผู้ลงทุนประเภทเก็งกำไรจากการขายเงินทุน กับผู้ลงทุนระยะยาว (Long Term Investor) วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ของผู้ลงทุนทั้ง 2 ประเภทจะแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ลงทุนระยะสั้น จะมีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อต้องการให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด ผลตอบแทนที่ว่านั่น คือ ผลต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายของหลักทรัพย์ที่ลงทุน หรือที่เรียกว่า กำไรจากการขายหลักทรัพย์ หรือกำไรส่วนทุน (Capital Gain) สิ่งที่ผู้ลงทุนจะให้ความสนใจมาก คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาของหลักทรัพย์ การวิเคราะห์จึงมุ่งเน้นไปที่หลักทรัพย์ของกิจการ โดยวิเคราะห์อัตราส่วนต่างๆ ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้น อัตราเงินปันผลต่อหุ้น มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น ความมั่นคงของกิจการซึ่งมีผลกระทบต่อราคาตลาดของหุ้น เป็นต้น

สำหรับผู้ลงทุนระยะยาวเป็นผู้ลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล สิ่งที่ผู้ลงทุนจะให้ความสนใจมาก คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลตอบแทนในอนาคต ดังนั้น การวิเคราะห์จึงมุ่งเน้นไปที่ความสามารถในการทำกำไร ความมั่นคงของกิจการ อัตราการจ่ายเงินปันผล นโยบายการจ่ายเงินปันผล ตลอดทั้งแนวโน้มในอนาคต

2.5.2 การรวบรวมข้อมูลที่ต้องใช้ ข้อมูลที่ต้องรวบรวมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ เช่น สถานะเศรษฐกิจหรือสภาวะการณ์สำคัญๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ อัตราดอกเบี้ย สภาวะเงินเฟ้อ นโยบายของรัฐด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร เป็นต้น
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินงานอยู่ เช่น ตลาดและสภาวะการแข่งขัน ความเสี่ยงของธุรกิจ อัตราส่วนที่สำคัญและสถิติการดำเนินงาน ข้อกำหนด กฎหมาย เป็นต้น
- 3) ข้อมูลของกิจการ เช่น การบริหาร ลักษณะของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์

งบการเงิน ผลการดำเนินงานในอดีต เป็นต้น

ข้อมูลที่เป็นตัวเลขจะนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) และข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลขจะนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ซึ่งจะช่วยให้การวิเคราะห์เชิงปริมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น แหล่งข้อมูลที่สามารถรวบรวมได้ เช่น ข่าวสารหรือเอกสารทางราชการ วารสารธุรกิจ รายงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายงานประจำปีของกิจการ รายงานทางเศรษฐกิจของธนาคาร หนังสือชี้ชวน และแหล่งข่าวสารอื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ผู้วิเคราะห์งบการเงินจะต้องศึกษาข้อมูลที่ได้มาให้มีความเข้าใจก่อน โดยเฉพาะรายงานของผู้สอบบัญชี (Auditor's Report) ซึ่งตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดว่าจะต้องมีการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีอนุญาต (Certified Public Accountant : CPA) หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor : TA) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ โดยผู้สอบบัญชีถือเป็นบุคคลที่มีความเป็นอิสระจากกิจการที่จะนำเสนอความคิดเห็นต่องบการเงินที่ได้ตรวจสอบและรายงานให้ผู้ถือหุ้นทราบ

แม้ผู้สอบบัญชีจะเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองงบการเงินก็ตาม แต่ผู้บริหารของกิจการก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินนั้น ซึ่งในรายงานของผู้สอบบัญชีจะระบุไว้ชัดเจน ดังนั้น หากงบการเงินไม่ถูกต้องและผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ผิดพลาด ผู้บริหารของกิจการอาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมายได้

2.5.3 การจัดเตรียมข้อมูล หลังจากทีรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ได้แล้วจะต้องนำข้อมูลที่ได้มาจัดเตรียมใหม่ให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบของงบการเงินอาจจะแตกต่างกัน โดยผู้วิเคราะห์อาจจะสร้างรูปแบบหรือตารางขึ้นเองเพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์

2.5.4 การเลือกเครื่องมือ เครื่องมือที่จะใช้ในการวิเคราะห์มีหลายประเภทซึ่งได้กล่าวไว้แล้วนั้น การเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องและชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ก่อนการวิเคราะห์ผู้วิเคราะห์ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงข้อดีข้อเสียของเครื่องมือที่จะใช้ในการวิเคราะห์แต่ละประเภทเสียก่อน และในการวิเคราะห์อาจเลือกใช้เครื่องมือหลายๆ ประเภทประกอบกัน

2.5.5 การแปลความหมายหรือการตีความจากผลการวิเคราะห์ เมื่อได้ผลการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิเคราะห์จะมีหน้าที่แปลความหมายหรือตีความจากผลวิเคราะห์ว่าสรุปผลออกมา

เป็นเช่นใด ขั้นตอนนี้ถือว่ามีความสำคัญมากซึ่งผู้วิเคราะห์จะอาศัยผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบกับดุลพินิจของผู้วิเคราะห์เอง

2.5.6 การจัดทำรายงานเสนอให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล ผู้วิเคราะห์ควรเขียนสรุปผลการวิเคราะห์เป็นลายลักษณ์อักษร และจัดทำเป็นรายงานเพื่อเสนอให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล ลักษณะของรายงานทางการเงินที่ดี ควรเป็นรายงานที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย และมีสาระสำคัญเพียงพอที่ผู้อ่านหรือผู้ใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์สามารถเข้าใจได้เพื่อที่จะได้นำผลจากการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2.5.7 การตัดสินใจและเสนอแนะ เมื่อได้ข้อเท็จจริงจากข้อมูลต่างๆ แล้วผู้วิเคราะห์ก็สามารถจะตัดสินใจอย่างหนึ่งอย่างใดได้ การตัดสินใจอาจเป็นการตัดสินใจเพื่อเลือกปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหลายทางที่จะปฏิบัติได้ดังนั้นการเสนอแนะจึงเป็นข้อมูลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับผู้วิเคราะห์

2.6 ข้อจำกัดการวิเคราะห์งบการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) ก่อนจะวิเคราะห์งบการเงิน ผู้วิเคราะห์ควรต้องระวังและเข้าใจข้อจำกัดในการวิเคราะห์งบการเงินเสียก่อน เพื่อจะได้แปลความหมาย ตลอดจนประเมินผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

2.6.1 วิธีการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกัน งบการเงินแต่ละกิจการอาจใช้วิธีการจัดทำขึ้นมาด้วยวิธีการบัญชีที่แตกต่างกัน รายการบางอย่างในงบดุลและงบกำไรขาดทุนอาจจะมีวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องเข้าใจถึงตัวเลขดังกล่าวว่าได้มาจากวิธีการบันทึกบัญชีอย่างไร เช่น รายการสินค้าคงเหลือจะใช้วิธีแบบสินค้าที่เข้ามาก่อนถือว่าขายออกไปก่อน (First in, First out หรือ FIFO) หรือสินค้าที่เข้ามาทีหลังถือว่าขายออกไปก่อน (Last in, First out หรือ LIFO) เป็นต้น นอกจากนี้การจัดการแสดงรายการในงบการเงินอาจเรียงลำดับไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของกิจการหรือความเข้าใจของผู้จัดทำงบการเงินต่างๆ ที่ได้มีการกำหนดมาตรฐานการรายงานงบการเงินไว้แล้วก็ตาม ดังนั้นตัวเลขที่ได้จากการคำนวณได้จึงอาจแตกต่างกันทำให้เกิดความยุ่งยากในการเปรียบเทียบ และการแปลความหมายหรือการประเมินผลผิดพลาดไม่ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิเคราะห์จะต้องปรับปรุงข้อมูลให้อยู่ในหลักการบัญชีเดียวกันก่อนนำมาเปรียบเทียบ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือปรับปรุงจัดหมวดหมู่รายการใหม่ให้เหมือนกัน

2.6.2 การใช้เหตุการณ์ในอดีตเป็นเครื่องชี้เหตุการณ์ในอนาคต เนื่องจากตัวเลขในงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบจะเป็นตัวเลขในอดีต ดังนั้น ผู้วิเคราะห์หรือผู้บริหารที่อาศัยผลการวิเคราะห์เป็นเครื่องช่วยในการบริหารจึงไม่ควรยึดติดกับตัวเลขที่คำนวณได้จากงบการเงินที่ผ่านมาจนเกินไป เพราะเครื่องมือที่นำมาใช้วิเคราะห์นั้นเป็นการวิเคราะห์ ณ จุดหนึ่งของเวลา ซึ่งในความ

จริงแล้วธุรกิจจะดำเนินไปพร้อมกับมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ผลการวิเคราะห์อาจไม่ได้บ่งบอกถึงลักษณะที่เป็นการเคลื่อนไหว หรือความเป็นจริงผู้วิเคราะห์จึงควรพิจารณาปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเมือง สภาพดินฟ้าอากาศ การใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกัน

2.6.3 ไม่มีมาตรฐานในการวัดที่แน่นอน เนื่องจากธุรกิจมีหลายประเภทและมีขนาดต่างกันตลอดจนมีข้อบังคับ ระเบียบ วิธี และนโยบายการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้ เป็นผลให้การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กระทำได้ไม่ง่ายนัก และไม่สามารถกำหนดมาตรฐานในการวัดออกมาได้อย่างแน่นอนเหมาะสม

2.6.4 ข้อมูลที่มีความไม่เที่ยงตรงหรือเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะอาจจะมีการตกแต่งงบการเงินตอนปิดบัญชีให้ตัวเลขที่สวยงาม อ่านสะดวก หรือมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น รายการเงินสดอาจมียอดคงเหลือสูง โดยการกู้ยืมเงินระยะสั้นจากธนาคารมาสินค้าน้ำค้างเหลือที่มีปริมาณสินค้าน้ำค้างเหลือลดลงหรือมีการชำระหนี้ก่อนวันสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้ดูว่ามีเครดิตดีแล้วเริ่มขอกู้ใหม่ในวันต้นงวดบัญชีใหม่ เป็นต้น ในบางครั้งข้อมูลที่ได้ในงบการเงินจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามฤดูกาล หรือเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ เช่น ในกิจการที่ผลการดำเนินงานขึ้นลงตามฤดูกาล ก็จะมีการขายสินค้าได้มากเฉพาะช่วงฤดูกาลเพียงไม่กี่เดือน เป็นผลให้ยอดขายจะสูงมาก เมื่อมีการวิเคราะห์งบการเงินช่วงเวลานั้นก็อาจทำให้เข้าใจว่ากิจการมีการขายสินค้าได้มากตลอดทั้งปี

2.6.5 การเปลี่ยนแปลงค่าของเงินที่ใช้เป็นหน่วยวัดทางบัญชี ทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนมีความหมายน้อยลง หรือเกิดความไม่แน่นอน เพราะอัตราส่วนนั้นคำนวณจากตัวเลขที่มีค่าของเงินแตกต่างกัน เช่น สินทรัพย์ถาวรที่ซื้อในสมัยก่อนมีราคาต่ำกว่าสินทรัพย์ถาวรแบบเดียวกัน แต่ซื้อในปัจจุบันซึ่งเป็นราคาสูงมากจึงทำให้ผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของปัจจุบันต่ำกว่าปีก่อน จนเปรียบเทียบและประเมินผลคลาดเคลื่อนไปว่าการใช้สินทรัพย์ของปีปัจจุบันต่ำกว่าปีก่อนๆ

2.6.6 การจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์บางครั้งไม่สามารถจัดหาข้อมูลมาได้ต้องอาศัยข้อมูลที่ผู้อื่นจัดทำไว้ เช่น จากหน่วยงานของรัฐ หรือวารสารทางธุรกิจต่างๆ ซึ่งการจัดทำข้อมูลขึ้นมาอาจไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือมีความไม่เที่ยงตรงแอบแฝงอยู่

2.6.7 คุณยพินิจของผู้วิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์อาจมีคุณยพินิจต่อผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันไปทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์จะถูกต้องหรือมีความหมายเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพทางด้านคุณยพินิจของผู้วิเคราะห์ด้วย

2.7 คุณลักษณะของนักวิเคราะห์ทางการเงินที่ดี

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) นักวิเคราะห์ทางการเงินที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

2.7.1 มีความรู้ในเชิงทฤษฎี และมีประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติ เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ การเลือกใช้เครื่องมือ และการแปลความหมาย

2.7.2 มีเหตุผลและหลักฐานสนับสนุนความคิดเห็นหรือผลการวิเคราะห์

2.7.3 มองการณ์ไกล คำนึงถึงอนาคต มีความสามารถในการพยากรณ์ แม้ว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลในอดีตก็ตาม เป็นคนที่ขวนขวายหาความรู้รอบตัวอยู่ตลอดเวลา

2.7.4 มีความสามารถในการคำนวณ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์จะเป็นตัวเลขจึงจำเป็นต้องอาศัยการคำนวณ ผู้วิเคราะห์จึงควรที่จะมีความสามารถในการคำนวณได้อย่างแม่นยำและถูกต้อง

2.7.5 มีความสามารถในการสื่อสาร การใช้ภาษา การพูด และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเขียน เพราะหลังจากการวิเคราะห์ทางการเงินแล้วนักวิเคราะห์จะต้องเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ซึ่งภาษาที่ใช้ในการเขียนต้องเป็นภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่ใช้ประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงินและประสิทธิภาพความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยการนำรายการเงินต่างๆ ในงบดุลและงบกำไรขาดทุนมาเทียบให้อยู่ในรูปอัตราส่วน ทำให้ได้ความหมายที่ลึกซึ้งขึ้นกว่าข้อมูลดิบที่ปรากฏในงบการเงินโดยตรง แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

3.1 อัตราส่วนวัดสภาพคล่องอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

$$1. \text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่นิยมใช้กันมากที่สุดและใช้เป็นเครื่องชี้ฐานะทางการเงินระยะสั้นของกิจการ ถึงแม้ว่าอัตราส่วนนี้จะเป็นเครื่องวัดอย่างหยาบๆ ก็ตามแต่ก็ยังช่วยตอบคำถามในเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการ ณ เวลานั้นได้ระดับหนึ่ง และยังช่วยชี้ถึงระดับความปลอดภัยของเจ้าหนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่ต่ำแสดงว่ากิจการอาจไม่ชำระหนี้สินระยะสั้นได้เมื่อครบกำหนด แต่ถ้าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงย่อมแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้สูง

ตามปกติถือว่าอัตราส่วนนี้ยิ่งสูงความคล่องตัวยิ่งมาก ถ้ามองในแง่เจ้าหนี้ เหตุการณ์ลักษณะนี้เป็นเรื่องน่าพอใจ แต่ถ้ามองในฐานะผู้บริหารที่มีความรอบคอบแล้วเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นปัญหาแก่กิจการได้ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเกินความจำเป็น เช่น มีสินค้าคงเหลือมากเกินไป ถือเงินสดมากโดยไม่มีความจำเป็น เป็นต้น

ดังนั้นอัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่สูงจึงมิได้หมายความว่ากิจการจะชำระหนี้ได้คล่องและมีประสิทธิภาพเสมอไป ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นข้อเสียแก่กิจการเนื่องจากไม่ได้ใช้สินทรัพย์ส่วนนี้ในการก่อให้เกิดกำไรแก่กิจการเท่าที่ควรหรืออาจเป็นผลเนื่องมาจากมีการขายสินค้าน้อยลงหรือเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ช้า ทำให้ยอดลูกหนี้สะสมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และเสียโอกาสในการที่จะนำเงินจำนวนนั้นไปลงทุนเพื่อหารายได้หรือนำไปชำระหนี้สินระยะยาวเพื่อลดดอกเบี้ยจ่าย หรือนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลซึ่งจะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับประโยชน์หรือนำไปลงทุนอย่างอื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการยิ่งขึ้น

ในกรณีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำก็ไม่ได้หมายความว่ากิจการจะไม่สามารถชำระหนี้ได้เสมอไป ตัวอย่างเช่น กิจการสาธารณูปโภคจะลงทุนในสินทรัพย์ประเภทถาวรมาก เงินเข้าจากรายได้ค่อนข้างสม่ำเสมอ สินทรัพย์หมุนเวียนจึงมีไม่มากแต่ไม่เป็นอุปสรรคแก่การชำระหนี้ระยะสั้นแต่อย่างใด เนื่องจากการบริการที่ให้ส่วนใหญ่แล้วจะได้รับชำระค่าบริการจากผู้บริโภคเดือนต่อเดือน หรือกิจการที่ขายเป็นเงินสดก็มักจะถือสินค้าไว้เป็นจำนวนน้อย เพราะสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่หมุนได้เร็วจึงไม่ต้องการเงินลงทุนหมุนเวียนมากนัก แต่ถ้าเป็นกิจการที่มีขนาดเดียวกัน แต่ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อก็มักจะถือสินค้าไว้เป็นจำนวนมาก และมักจะเป็นสินค้าที่หมุนได้ช้า ในกรณีนี้กิจการย่อมต้องการลงทุนหมุนเวียนในจำนวนที่มากกว่า

การพิจารณาอัตราส่วนนี้ จึงไม่สามารถพิจารณาได้เพียงลำพัง ควรพิจารณาดูการเคลื่อนไหวของเงินทุนหมุนเวียนในอดีตควบคู่ไปด้วย ซึ่งการวิเคราะห์ในลักษณะนี้ จะเป็นเครื่องชี้บอกถึงสภาพคล่องทางการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านไปได้

2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick ratio or Acid test ratio)

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

โดยที่สินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว = เงินสดและเงินฝากธนาคาร+เงินฝากสหกรณ์
อื่น+ เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง+ เงินลงทุน
ระยะสั้น+ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ+ดอกเบี้ยเงินให้
กู้ค้างรับสุทธิ

อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่คล้ายกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คือใช้สินทรัพย์หมุนเวียนเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน แต่อัตราส่วนนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงินได้ดีกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เนื่องจากจะใช้แต่เฉพาะสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายและเร็ว เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร เป็นต้น ในการเปรียบเทียบอัตราส่วนนี้จะตัดสินทรัพย์หมุนเวียนบางรายการ ซึ่งเป็นปัญหาในการเปลี่ยนเป็นเงินสดออก เช่น สินค้าคงเหลือ ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งต้องใช้เวลาในการที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสด จะพิจารณาเพียงสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเท่านั้น

3.2 อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

$$1. \text{ อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (Debt to equity ratio) = } \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุน}}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการวัดความสัมพันธ์ของเงินทุนของกิจการที่จัดหามาในรูปแบบของหนี้ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าการก่อหนี้ของกิจการมีขีดจำกัดและปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดมีหลายปัจจัยด้วยกันเช่นความคล่องตัวของสินทรัพย์ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดและประเภทธุรกิจ เป็นต้น อัตราส่วนนี้ใช้พิจารณาว่าเจ้าหนี้มีเกราะคุ้มกันความปลอดภัยสำหรับผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากส่วนของผู้ถือหุ้นได้เป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด และหากกิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีค่าสูงเงินทุนจากเจ้าของมีเพียงเล็กน้อยและมาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ก็จะตกเป็นของเจ้าหนี้ ในขณะที่เดียวกันในส่วนของกิจการเองก็ต้องแบกรับภาระในรูปดอกเบี้ยไว้สูง ในทางตรงกันข้ามการที่กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำ แสดงได้ว่าเจ้าหนี้มีเกราะคุ้มกันในการได้รับชำระหนี้จากกิจการ แต่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนที่ต่ำเกินไปก็ไม่ใช่ผลดีเช่นกัน เพราะนอกจากจะแสดงถึงเครดิตของกิจการไม่ดีแล้วยังทำให้ การขยายตัวเป็นไปได้ช้าอีกด้วย

3.3 อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)

$$1. \text{ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover) = } \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

$$\text{โดยที่สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย} = \frac{\text{สินค้าต้นงวด} + \text{สินค้าปลายงวด}}{2}$$

สินค้าคงเหลือเป็นรายการที่มีมูลค่าสูงและความเสี่ยงสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทอื่น โดยเฉพาะในเรื่องของราคา การเสื่อมคุณภาพ และความล้าสมัย อัตราหมุนของสินค้าเลยเป็นเครื่องบ่งชี้ความเพียงพอของสินค้าและการจัดการสินค้าคงเหลือว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ตลอดจนบ่งชี้ความสามารถของกิจการในการเปลี่ยนสินค้าเป็นเงินสด โดยวัดจำนวนครั้งของสินค้าที่สินค้าได้ถูกขายออกไปและซื้อเข้ามาทดแทนในระหว่างปี ถ้าจำนวนครั้งมากก็จะเป็นผลดีต่อกิจการ

ก็จะได้กำไรเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ตัวเลขที่สูงเกินไปอาจแสดงถึงการสูญเสียโอกาสในการสร้างยอดขายเนื่องจากการบริหารสินค้าคงเหลือที่ไม่มีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามถ้าจำนวนครั้งต่ำแสดงว่ามีเงินลงทุนไปจมอยู่ในสินค้าจำนวนหนึ่งมากเกินไป ซึ่งกิจการควรจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากกว่านี้

อย่างไรก็ตาม การที่จะบอกว่าอัตราหมุนของสินค้าคงเหลือสูงหรือต่ำจำเป็นจะต้องพิจารณาประเภทของกิจการประกอบ เช่น ร้าน Supermarket มีอัตราหมุนของสินค้าสูง แต่ร้านขายเพชรพลอยหรือเครื่องประดับราคาแพง มีอัตราหมุนของสินค้าต่ำ (เนื่องจากอาจขายไม่ได้ทุกวัน) นอกจากนี้ การที่อัตราหมุนของสินค้าสูง (ซึ่งแสดงว่ากิจการมีสินค้าคงเหลือจำนวนน้อย) อาจเป็นผลมาจากการขายลดราคา (On Sale) หรือเกิดการเสื่อมคุณภาพ ชำรุด ล้าสมัย ระหว่างการเก็บรักษา หรือเก็บสินค้าไว้น้อยเกินไป ซึ่งอาจเกิดผลเสียเนื่องจากเสียโอกาสที่จะทำกำไร เนื่องจากการอาจกำลังประสบปัญหาสินค้าขาดมือ จึงทำให้สูญเสียโอกาสที่จะขายสินค้าได้เพิ่มสูงมากขึ้น

ในกรณีที่ค่าที่คำนวณได้ต่ำ กิจการก็ควรจะหาสาเหตุว่าต่ำเพราะเหตุใด อาจเป็นเพราะสินค้าขายไม่ได้ ซึ่งก็ควรรีบหาทางแก้ไขหรือหากมีสาเหตุอื่นที่มีเหตุผลสมควร เช่น อาจเก็บสินค้าคงเหลือไว้มากเพราะมีสัญญาขายสินค้าล่วงหน้าไว้แล้ว หรือเก็บกักตุนไว้เพื่อเตรียมรับสถานการณ์บางอย่างที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น ราคาสินค้าจะสูงขึ้นเนื่องจากการประกาศขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้การเก็บรักษาสินค้าไว้เป็นจำนวนมากก็ถือว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่อย่างใด ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน นอกจากจะมุ่งดูที่สภาพคล่องแล้วควรที่จะดูในแง่คุณภาพอีกด้วย โดยพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากรายได้ (อัตรากำไรสุทธิ) ประกอบกันไป

2. อายุเฉลี่ยของสินค้า (Average days per turnover)

อายุเฉลี่ยของสินค้าเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่ากิจการจะต้องใช้เวลากี่วันจึงจะสามารถขายสินค้าคงเหลือนั้นได้ ถ้าจำนวนวันน้อยก็จะเป็นผลดีต่อกิจการ แสดงว่ามีความสามารถในการเปลี่ยนสินค้าเป็นเงินสดได้เร็ว ในทางตรงกันข้ามถ้าจำนวนวันมาก แสดงว่าเงินลงทุนจมให้สินค้าจำนวนนั้นมากเกินไป

$$\text{อายุเฉลี่ยของสินค้า} = \frac{365}{\text{อายุหมุนของสินค้า}}$$

3. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Total assets turnover) = $\frac{\text{ขาย/บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$

$$\text{โดยที่สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นต้นงวด} + \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปลายงวด}}{2}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการวัดประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ว่ากิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์สามารถสร้างยอดขาย/บริการได้เต็มที่หรือไม่ บ่งบอกความสามารถของกิจการในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดที่มีอยู่กว่าก่อให้เกิดรายได้จากการขาย/บริการมากน้อยหรือมีประสิทธิภาพเต็มที่หรือไม่ เพียงใด หรือเป็นการวัดว่าการลงทุนในสินทรัพย์สอดคล้องกับยอดขายหรือไม่ ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้จากการขาย/บริการสูง และมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ หากอัตราส่วนนี้มีค่าน้อยแสดงว่ากิจการอาจมีการลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป หรือกิจการอาจใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ต่างๆ ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพควรพิจารณาตัดทอนสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็น หรือหาแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้มากขึ้น

ในการวิเคราะห์อัตราหมุนของสินทรัพย์ ผู้วิเคราะห์ควรพิจารณาอัตราส่วนอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เพราะการใช้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ตามที่ปรากฏในงบดุลเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์นั้น รายการตามบัญชีที่เกิดจากวิธีการบัญชีที่แตกต่างกันจะทำให้มีอัตราหมุนของสินทรัพย์มีค่าต่างกัน นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงสินทรัพย์ ที่ซื้อมาตอนช่วงสิ้นงวดบัญชี ซึ่งผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา

4. อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Total revenue to total assets ratio)

$$= \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

โดยที่สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย = $\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นต้นงวด} + \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปลายงวด}}{2}$

2

อัตราส่วนนี้จะวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ทั้งสิ้นมากน้อยหรือเต็มประสิทธิภาพหรือไม่ ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูง แสดงว่ามีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้ทั้งสิ้นได้สูง และมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ หากอัตราส่วนมีค่าน้อย แสดงว่ากิจการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ควรพิจารณาหาแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เต็มประสิทธิภาพ

3.4 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on total assets ratio)

$$= \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

โดยที่สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย = $\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นต้นงวด} + \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปลายงวด}}{2}$

2

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิ้นหรือการใช้สินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ และเป็นอัตราส่วนที่ฝ่ายบริหารใช้ควบคุมการดำเนินการ เพราะเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถของฝ่ายบริหารในการใช้สินทรัพย์ของกิจการในอันที่ก่อให้เกิดกำไรกลับคืนมาสู่กิจการ

ข้อสังเกต

1) การใช้ยอดสินทรัพย์ทั้งสิ้นโดยเฉลี่ย เพราะถือว่ากำไรเกิดจากการใช้ทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ตลอดรอบระยะเวลาบัญชี

2) การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมควรพิจารณาควบคู่ไปกับอัตราการหมุนของสินทรัพย์ ถ้ามีความขัดแย้งกัน กล่าวคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์มีค่าสูงซึ่งหมายความว่ากิจการใช้สินทรัพย์ให้เกิดรายได้มากในขณะที่อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมมีค่าต่ำ กิจการควรหาสาเหตุด้วยเนื่องจากเหตุใด เพื่อจะได้หาทางแก้ไขได้ตรงจุด

$$2. \text{ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (Return on net ratio) = } \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนถัวเฉลี่ย}}$$

$$\text{โดยที่ทุนถัวเฉลี่ย} = \frac{\text{ทุนต้นงวด} + \text{ทุนปลายงวด}}{2}$$

2

ส่วนของเจ้าของ หมายถึง ส่วนทุน กำไรสะสม และเงินสำรองต่างๆ ซึ่งไม่รวมหนี้สินระยะสั้นหรือหนี้สินระยะยาวแต่ประการใด

อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นทั้งหมดของกิจการ เปรียบเทียบกับส่วนของเจ้าของ เป็นการวัดความสามารถในการหาผลตอบแทนของกิจการจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของเจ้าของ ว่ามีมากน้อยเพียงใด หรือวัดประสิทธิภาพในการทำกำไรเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนทุน ดังนั้น จึงเป็นอัตราส่วนที่สำคัญใช้พิจารณาเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนในการก่อหนี้ (Leverage Ratio) เช่น หากอัตราส่วนมีค่าน้อยแสดงว่าผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนต่ำ ซึ่งอาจเกิดจากการวัดสัดส่วนการลงทุนที่ไม่เหมาะสม เป็นการใช้ส่วนของทุนมากกว่าส่วนของหนี้ ซึ่งมีต้นทุนสูงกว่า ในกรณีอัตราส่วนมีค่ามาก แสดงว่าผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนสูง แสดงว่ามีประสิทธิภาพในการทำกำไรให้กับส่วนของเจ้าของ

$$3. \text{ อัตรากำไรขั้นต้น (Gross profit to sales ratio) = } \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ขาย/บริการ}}$$

$$\text{โดยที่กำไรขั้นต้น} = \text{กำไรขั้นต้นของการขาย/บริการ}$$

อัตราส่วนนี้เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรแบบหนึ่ง โดยพิจารณาจากส่วนต่างของยอดขาย/บริการกับต้นทุนขาย/บริการ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการหากำไร

ขั้นต้นของกิจการก่อนที่จะหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยเปรียบเทียบกับยอดขาย/บริการ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ ทำให้กิจการทราบด้วยว่าต้นทุน/บริการนั้นต่ำหรือสูงเกินไปหรือไม่ หากกำไรขั้นต้นของขาย/บริการสูง แสดงว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ ส่งผลให้มีกำไรขั้นต้นสูง ในทำนองเดียวกันหากกำไรขั้นต้นของขาย/บริการต่ำ แสดงว่าต้นทุนขาย/บริการสูง กล่าวคือ เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นของกิจการ โดยที่ยังไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

$$4. \text{ อัตราค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (Selling and administrative expenses to sales ratio)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เมื่อเปรียบเทียบกับยอดขาย/บริการว่าเป็นสัดส่วนเท่าไร เมื่อเทียบกับรายได้จากการขาย/บริการ ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารน้อย เมื่อเทียบกับยอดขาย/บริการหนึ่งหน่วย หากอัตราส่วนนี้มีค่าสูง หมายถึง กิจการมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริการมากเกินไป หรืออาจเป็นราคาขายสินค้าต่ำเกินไปหรือไม่ แนวทางหนึ่งในการเพิ่มค่าอัตราส่วนนี้ คือ การสร้างยอดขาย/บริการ โดยการสร้างยอดขายสินค้าหรือปริมาณสินค้า/บริการ ซึ่งทำได้ยากกว่าการบริหารหรือควบคุมค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักจำนวนหนึ่งที่สามารถควบคุมได้

$$5. \text{ อัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin to sales ratio)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นทราบว่ารายได้จากการดำเนินงานทุกๆ 100 บาท จะมีกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นเท่าใด ถ้าอัตราส่วนที่คำนวณได้มีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีความสามารถในการหำกำไรจากการดำเนินงานสูง (ภายหลังจากที่หักต้นทุนและค่าใช้จ่ายทั้งหมด) แต่อัตราส่วนนี้ก็มีข้อจำกัด คือ รายการค่าใช้จ่ายบางรายการที่นำไปหักจากรายได้เพื่อคำนวณกำไรสุทธินั้น อาจเป็นค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นทุกปี เช่น หนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น ดังนั้นถ้าอัตรากำไรสุทธิมีค่าต่ำกิจการควรวิเคราะห์สาเหตุเปรียบเทียบกับปีก่อนๆ ด้วยว่ามีรายการใดปกติ นอกจากนี้ก็ควรเปรียบเทียบกับกิจการของกลุ่มแข่งขันที่มีขนาด ประเภท และปริมาณธุรกิจเหมือนๆ กัน เพื่อจะได้ทราบว่ากิจการบริหารงานได้มีประสิทธิภาพเช่นไร

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) ได้จัดทำข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย เพื่อใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดเป็นมาตรฐานให้ผู้สอบบัญชีและผู้สนใจทั่วไปวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีมาตรฐานเดียวกันและได้กำหนดเกณฑ์

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เป็นตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานให้ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบและสามารถ กำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงิน เช่นเดียวกับที่หน่วยธุรกิจและ อุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานอัตราส่วนของแต่ละอุตสาหกรรมไว้ใช้ในการ เปรียบเทียบอัตราส่วนมาตรฐานดังกล่าว จำแนกประเภท และขนาดของสหกรณ์ดังแสดงภาคผนวก

ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552

ประเภทอัตราส่วน	หน่วย	ขนาด เล็ก มาก	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ใหญ่ มาก	โดย รวม
1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง							
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	2.80	2.51	2.16	1.48	1.52	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	2.31	2.13	1.89	1.27	1.32	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้							
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.44	0.7	0.96	1.87	1.76	1.76
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์							
3.1 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	32.61	25.64	42.52	43.32	13.23	16.05
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	11.19	14.24	8.58	8.43	27.59	22.74
3.3 อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	3.84	2.66	3.25	1.14	0.45	0.54
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	386.9	271.7	330.6	116.9	47.40	55.74
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร							
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	6.32	10.95	11.84	4.38	3.76	3.88
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	16.71	19.85	23.02	12.95	10.34	10.7
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	3.91	7	8.10	9.92	16.80	15.1
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	98.36	95.97	95.42	96.26	92.06	93.03
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	1.65	4.12	3.64	3.84	8.30	7.25

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ
การเงินเชิงวิจัย

4. บริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

ปัจจุบันจังหวัดสตูลมีสหกรณ์ที่อยู่ในความดูแลแนะนำส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล จำนวน 49 แห่ง เป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 18 สหกรณ์ และสหกรณ์ในภาคการเกษตรจำนวน 31 สหกรณ์ ประกอบด้วย สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำนวน 16 สหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรทั่วไป จำนวน 10 สหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ จำนวน 5 สหกรณ์ การศึกษาครั้งนี้ได้เลือกสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอที่มีขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์การจัดขนาด สหกรณ์การเกษตรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ปี 2553 และเป็นสหกรณ์ที่มีรอบบัญชีประจำปี สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี เพื่อให้สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสหกรณ์ที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวมีจำนวน 3 สหกรณ์คือ สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ซึ่งสหกรณ์ดังกล่าวจัดตั้งขึ้นตามความต้องการของเกษตรกรในชุมชนเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของสมาชิก ซึ่งบริบทของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล มีดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ประกอบด้วย

4.1.1 ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกแยกเป็น 3 ประเภท คือ

1) เงินกู้อะยะสั้น วัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตในปีหนึ่งๆ ซึ่งมีกำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยภายใน 12 เดือน

2) เงินกู้อะยะปานกลาง วัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินกู้ในทรัพย์สินการเกษตร หรือซื้อที่ดินซึ่งกำหนดส่งคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวดๆ ภายในเวลา 1-5 ปี

3) เงินกู้อะยะยาว วัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินกู้ในทรัพย์สินการเกษตรหรือซื้อที่ดินซึ่งกำหนดส่งคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวดๆ ภายในเวลาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

4.1.2 ธุรกิจการรับฝากเงิน การฝากหรือการลงทุนทางการเงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดภายใต้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงและ

ประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกพึงได้รับ เช่น ฝากเงินในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงิน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์และฝากเงินกับสหกรณ์อื่น

สหกรณ์รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์จากสมาชิกสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ประเภทของเงินฝากที่สหกรณ์สามารถรับฝากเงินได้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) เงินฝากออมทรัพย์ ได้แก่เงินฝากย่อยเพื่อสะสมไว้ ซึ่งจะฝากถอนเมื่อใดก็ได้ ส่วนรายละเอียดต่างๆ นั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์แต่ละแห่ง

2) เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ได้แก่เงินฝากย่อยเพื่อสะสมไว้ ซึ่งจะมีเงื่อนไขในการฝากถอน ส่วนรายละเอียดต่างๆ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์แต่ละแห่ง

4.1.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ได้จัดหาสินค้ามาจำหน่าย เช่น น้ำมัน ปุ๋ย วัสดุอุปกรณ์การเกษตร เคมีการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร หรือสินค้าอื่นตามที่สมาชิกสหกรณ์ต้องการ ซึ่งสหกรณ์จะต้องสอบถามความต้องการของสมาชิกสหกรณ์

4.1.4 ธุรกิจรวบรวมผลผลิต สหกรณ์ได้รวบรวมผลผลิต เช่น ยางพาราจากสมาชิกสหกรณ์ โดยการซื้อขาดจากสมาชิกสหกรณ์ การซื้อขาดตามราคาตลาดหรือราคาท้องถิ่นต่างๆ ไป

4.2 การจัดขนาดของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้จัดขนาดของสหกรณ์การเกษตรโดยนำทุนดำเนินงาน ปริมาณธุรกิจ และจำนวนสมาชิกมาเป็นเกณฑ์ในการจัดขนาดดังรายละเอียดตารางในภาคผนวก สำหรับสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลที่มีขนาดใหญ่ นั้น พิจารณาจากคะแนนรวมจากตารางดังกล่าวรวมกันแล้ว ต้องมากกว่า 19 คะแนน จึงจัดเป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่

4.3 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด จัดตั้งและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2517 เลขทะเบียนที่ 181/11695 ที่ตั้งสำนักงานเลขที่ 445 ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล วันสิ้นงวดบัญชี 30 มิถุนายนของทุกปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2554 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ 1,022 คน สังกัดกลุ่มต่างๆ 40 กลุ่ม ภายในพื้นที่ 9 ตำบล คณะกรรมการ ดำเนินการ 9 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 6 คน

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
1. จำนวนสมาชิก (คน)	1,022	1,000.00	22.00	2
2. ทุนเรือนหุ้น	11,324,630.00	11,293,230.00	31,400.00	0
3. ทุนสำรอง	-	-	-	-
4. ทุนสะสมอื่นๆ	1,762,811.94	1,847,395.94	(84,584.00)	(5)
5. เงินรับฝาก	10,656,917.75	9,935,509.75	721,408.00	7
6. ทุนของสหกรณ์	(23,874,819.22)	(19,305,273.08)	(4,569,546.14)	24
7. ทุนดำเนินงานทั้งหมด	62,106,614.61	68,248,193.14	(6,141,578.53)	(9)
8. รายการเงินทุน ชกส.				
- กู้เพิ่มระหว่างปี	3,811,742.25	-	3,811,742.25	100
- ชำระคืนระหว่างปี	2,470,447.75	225,000.00	2,245,447.75	998
- คงเหลือเมื่อสิ้นปี	62,612,869.25	61,271,574.75	1,341,294.50	2
9. รายการเงินทุน ชสก.สตูล				
- กู้เพิ่มระหว่างปี	1,980,320.00	-	1,980,320.00	100
- ชำระคืนระหว่างปี	1,980,320.00	-	1,980,320.00	100
- คงเหลือเมื่อสิ้นปี	8,499,826.00	8,499,826.00	-	0
10. เงินกู้ที่จ่ายให้สมาชิก	6,971,950.00	7,800,700.00	(828,750.00)	(11)
- เงินกู้ระยะสั้น	1,878,430.00	2,761,700.00	(883,270.00)	(32)
- เงินกู้ระยะปานกลาง	5,093,520.00	5,039,000.00	54,520.00	1
11. สมาชิกชำระคืนเงินกู้				
ระหว่างปี	11,200,648.00	10,382,245.00	818,403.00	8
- เงินกู้ระยะสั้น	3,423,564.00	3,815,146.00	(391,582.00)	(10)
- เงินกู้ระยะปานกลาง	7,777,084.00	6,567,099.00	1,209,985.00	18

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
12. เงินกู้ยืมที่สมาชิกเมื่อ				
วันสิ้นปี	66,024,780.00	70,800,239.00	(4,775,459.00)	(7)
- เงินกู้ระยะสั้น	11,072,904.00	13,056,200.00	(1,983,296.00)	(15)
- เงินกู้ระยะปานกลาง	20,412,642.00	22,653,803.00	(2,241,161.00)	10
- เงินกู้ระยะสั้น(ป้องกันหนี้)	91,600.00	91,600.00	-	0
- เงินกู้ระยะปานกลาง(ป้องกันฯ)	100,000.00	100,000.00	-	0
- ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	22,382,943.00	21,641,903.00	741,040.00	3
- ลูกหนี้ (โครงการสินเชื่อปฎิ)	187,000.00	187,000.00	-	0
- ลูกหนี้ปรับปรุงหนี้	4,427,778.00	4,818,660.00	(390,882.00)	(8)
- ลูกหนี้ค่าที่ดิน	3,205,125.00	3,834,050.00	(628,925.00)	(16)
- ลูกหนี้โครงการปกติ	1,874,193.00	1,955,748.00	(81,555.00)	(4)
- ลูกหนี้โครงการอิสลาม	2,270,595.00	2,371,275.00	(100,680.00)	(4)
13. ขาดทุนสุทธิประจำปี	4,525,879.58	4,257,879.58	267,817.93	6

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด จัดตั้งและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2514 เลขทะเบียนที่ 328/11651 ที่ตั้งสำนักงานเลขที่ 99 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ท้องที่ดำเนินงานในอำเภอท่าแพ วันสิ้นงวดบัญชี 30 มิถุนายนของทุกปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2554 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ 2,528 คน สังกัดกลุ่มต่างๆ 38 กลุ่ม ภายในพื้นที่ 4 ตำบล คณะกรรมการดำเนินการ 13 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 23 คน

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
1. จำนวนสมาชิก (คน)	2,528	2,524	4	0.16
2. ทุนเรือนหุ้น	65,146,020.00	49,122,110.00	16,023,910.00	32.62
3. ทุนสำรอง	5,882,211.77	5,374,182.28	508,024.40	9.45
4. ทุนสะสมอื่นๆ	1,936,375.01	1,864,183.01	72,192.00	3.87
5. เงินรับฝาก	228,321,211.14	182,248,253.29	46,072,957.85	25.28
6. ทุนของสหกรณ์	78,968,302.14	61,432,459.78	17,532,843.29	28.54
7. ทุนดำเนินงานทั้งหมด	370,646,574.16	324,050,697.63	46,595,876.53	14.37
8. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	85,323,985.35	84,655,433.88	668,551.47	0.78
9. รวบรวมผลผลิต	1,217,308.16	3,023,185.50	(1,805,877.34)	(59.73)
<u>10. รายการเงินทุน ชกส.</u>				
- กู้เพิ่มระหว่างปี	116,500,000.00	93,700,000.00	22,800,000.00	34.33
- ชำระคืนระหว่างปี	134,873,000.00	90,392,347.00	44,480,653.00	49.21
- คงเหลือเมื่อสิ้นปี	53,269,690.00	71,643,819.50	(18,374,129.50)	(25.41)
<u>11. เงินกู้ที่จ่ายระหว่างปี</u>	107,591,034.00	68,342,276.00	39,248,758.00	57.43
- เงินกู้ระยะสั้น	15,259,383.00	11,052,420.00	4,206,963.00	38.06
- เงินกู้ระยะปานกลาง	64,069,451.00	45,354,856.00	18,714,595.00	41.26
- เงินกู้ระยะยาว	28,262,200.00	11,935,000.00	16,327,200.00	136.00
<u>12. ชำระคืนเงินกู้ระหว่างปี</u>	81,279,548.90	73,107,982.37	8,171,566.53	11.18
- เงินกู้ระยะสั้น	12,765,912.59	10,412,616.75	2,353,296.59	22.60
- เงินกู้ระยะปานกลาง	54,793,747.73	45,502,252.45	9,291,495.28	20.42
- เงินกู้ระยะยาว	13,719,888.58	3,859,177.59	9,860,710.99	255.51
- ดอกเบี้ยเงินกู้	19,165,037.99	15,333,935.58	3,831,102.41	24.98

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
<u>13. เงินกู้ยืมที่สมาชิก</u>				
<u>เมื่อวันสิ้นปี</u>	251,119,708.04	224,808,322.94	26,311,385.10	11.70
- เงินกู้ระยะสั้น	31,077,194.67	28,583,724.26	2,493,470.42	8.72
- เงินกู้ระยะปานกลาง	166,255,333.36	156,979,630.09	9,275,703.27	5.91
- เงินกู้ระยะยาว	53,787,180.01	39,244,868.59	14,542,311.42	37.05
<u>14. กำไรสุทธิประจำปี</u>	<u>6,003,692.63</u>	<u>5,071,981.49</u>	<u>931,711.14</u>	<u>18.36</u>

สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด จัดตั้งและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2518 เลขทะเบียนที่ กสท.69/2518 ที่ตั้งสำนักงานเลขที่ 610 ตำบล กำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล ท้องที่ดำเนินงานในอำเภอละงู วันสิ้นงวดบัญชี 30 มิถุนายนของทุกปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2554 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ 2,017 คน สังกัดกลุ่มต่าง ๆ 7 กลุ่ม ภายในพื้นที่ 6 ตำบล คณะกรรมการดำเนินการ 9 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 15 คน

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลสำคัญของสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
1. จำนวนสมาชิก (คน)	2,017.00	1,764.00	253.00	12.54
2. ทุนเรือนหุ้น	21,852,580.00	20,213,130.00	1,639,450.00	7.50
3. ทุนสำรอง	348,649.10	224,806.64	123,842.46	35.52
4. ทุนสะสมอื่นๆ	336,655.67	298,646.67	38,009.00	11.29
5. เงินรับฝาก	71,935,956.63	56,455,701.59	15,480,255.04	21.52
6. ทุนของสหกรณ์	23,652,423.73	21,888,062.35	1,764,361.38	7.46
7. ทุนดำเนินงานทั้งหมด	152,813,984.51	146,356,709.02	6,457,275.49	4.23
8. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	27,534,952.93	23,792,716.56	3,742,236.37	13.59

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

รายการ	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2553)	ปีบัญชีสิ้นสุด (30 มิ.ย. 2552)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ เพิ่ม (ลด)
9. รายการเงินทุน ชกส.	50,463,725.50	43,628,899.50	6,843,826.00	13.54
- กู้เพิ่มระหว่างปี	40,957,500.00	58,086,000.00	(17,128,500.00)	(41.82)
- ชำระคืนระหว่างปี	51,673,460.50	51,251,174.00	422,286.50	0.82
- คงเหลือเมื่อสิ้นปี	39,747,765.00	50,463,725.50	(10,715,960.50)	(26.96)
- ชำระดอกเบี้ย	2,376,539.50	2,361,450.00	15,089.50	0.63
10. รายการเงินทุน ชสท.สตูล	9,561,153.00	7,497,590.00	2,063,563.00	21.58
- เบิกเงินกู้	500,000.00	3,100,000.00	(2,600,000.00)	(520.00)
- ชำระคืน	61,153.00	1,036,437.00	(975,284.00)	(1,594.83)
- คงเหลือสิ้นปี	10,000,000.00	9,561,153.00	438,847.00	4.39
- ชำระดอกเบี้ย	523,234.00	480,412.00	42,822.00	8.18
11. ลูกหนี้เงินกู้(ยกมา)	106,123,751.00	94,446,807.00	11,676,944.00	11.00
- เงินกู้จ่ายระหว่างปี	47,302,700.00	26,515,758.00	20,786,942.00	43.94
- รับชำระเงินกู้ระหว่างปี	40,563,669.00	30,735,451.00	9,828,218.00	24.23
- เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	112,862,782.00	90,227,114.00	22,635,668.00	20.06
12. กำไรสุทธิประจำปี	1,114,538.96	1,151,479.04	(36,940.08)	(3.31)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัคดา เตชะประสาน (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ห้วงการเงินของ สหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาโดยวิธีการรวบรวมข้อมูล จากรายงานประจำปีสหกรณ์และงบการเงิน เฉพาะปีการเงิน 2546 ถึงปี 2550 และนำข้อมูลมา วิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel และการวิเคราะห์ทางการเงิน โดยเทคนิค CAMELS Analysis ผลการศึกษา พบว่าสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ มาก จนถึงปัจจุบันเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ตามมาตรฐานการจัดชั้นของกรมตรวจบัญชี สหกรณ์ และผลการดำเนินงานโดยภาพรวม 5 ปี มีผลประกอบการขาดทุนรวม 3 ปี ซึ่งมีความเสี่ยง สูง ด้านความเพียงพอของเงินทุนและคุณภาพสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงลูกหนี้ค้างชำระไม่

สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ประกอบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ สูงไม่คุ้มกับรายได้ จึงส่งผลให้สหกรณ์ดำเนินงานขาดทุน และส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ต้องเลิกกิจการได้ เพชร ศิริบุษย์ (2550) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรพัทลุง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองนครศรีธรรมราช จำกัด โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาเป็นการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการเงิน โดยการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติด้วยกัน ผลการศึกษาพบว่า

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength) พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์ที่ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนอัตรการเติบโตของทุนสหกรณ์นั้น พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการระดมทุนให้มากขึ้น และเมื่อพิจารณาอัตรการเติบโตของหนี้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมในส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในการสร้างผลตอบแทนให้กับทุนของสหกรณ์ซึ่งเป็นส่วนที่ตอบแทนให้กับสมาชิกสหกรณ์นั่นเอง

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์จึงควรหาแนวทางในการเพิ่มรายได้จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์จะเห็นว่า ทั้งสองสหกรณ์มีอัตรการเติบโตของสินทรัพย์เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability) พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีอัตรการเติบโตของธุรกิจเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ซึ่งให้เห็นว่าสหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการด้านธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือสหกรณ์ควรพิจารณาความต้องการของสมาชิกสหกรณ์เพื่อที่จะสามารถสร้างบริการใหม่ๆ ที่หลากหลายให้เพิ่มมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนที่จะเกิดขึ้นด้วย

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency) พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีกำไรต่อสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร แสดงว่าสหกรณ์ทั้งสองมีผลการดำเนินงานที่ดี สามารถสร้างรายได้ตอบแทนกลับสู่สมาชิกสหกรณ์ เช่นเดียวกับเงินออมต่อสมาชิกเฉลี่ยทั้งสองสหกรณ์จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมมาก แต่สหกรณ์ควรพิจารณาในส่วนของหนี้สินที่สมาชิกสหกรณ์มีต่อสหกรณ์ด้วย สำหรับหนี้สินต่อสมาชิกสหกรณ์ พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของเงินออมและหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์มีเงินออมของสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ยมากกว่าหนี้สินของ

สมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงน้อยในเรื่องการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ สำหรับอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม จึงควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพราะจะมีผลทำให้กำไรที่สหกรณ์จะได้รับนั้นลดน้อยลงนั่นเอง ในส่วนอัตรการเติบโตของทุนสำรอง พบว่ามีอัตรการเติบโตของทุนสำรองเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม สำหรับอัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ พบว่า สหกรณ์มีอัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ดังนั้น สหกรณ์ควรให้ความสำคัญในการจัดสรรทุนสะสมอื่นๆ เพิ่มขึ้น และสหกรณ์ควรคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้จ่ายในทุนสะสมอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์โดยส่วนรวม ในส่วนของอัตรการเติบโตของกำไรสุทธิ พบว่าทั้งสองสหกรณ์มีอัตรการเติบโตของกำไรสุทธิลดลงเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งทำให้เห็นว่าสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ที่กำลังประสบกับปัญหาการจัดการด้านธุรกิจ ด้านอัตรกำไรสุทธิ พบว่าสหกรณ์ทั้งสองมีอัตรกำไรสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของสหกรณ์การเกษตร แสดงว่าสหกรณ์มีการบริหารงานที่ดี แต่ควรจะพิจารณาด้วยว่าอัตรกำไรสุทธินี้มาจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิหรือการที่สหกรณ์มียอดขาย/บริการที่ลดลง เพื่อสหกรณ์เองจะได้ทราบข้อเท็จจริงและสามารถปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity) พบว่าในส่วนของอัตรทุนหมุนเวียนทั้งสองสหกรณ์มีอัตรส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม แต่อย่างไรก็ตามทั้งสองสหกรณ์ถือว่ามีสภาพคล่องทางการเงิน เพราะว่ามีอัตรส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนสูงกว่าหนี้สินหมุนเวียน แต่ควรคำนึงถึงความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดของสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ด้วย สำหรับอัตรามูลของสินค้า สหกรณ์มีอัตรามูลของสินค้าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตร แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการจัดการสินค้าคงเหลือที่ดี ซึ่งส่งผลให้อายุเฉลี่ยสินค้าสั้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีแก่สหกรณ์ที่สามารถลดปัญหาเกี่ยวกับการเสื่อมสภาพหรือการด้าสมัยของสินค้า ทั้งยังส่งผลให้สหกรณ์มีสภาพคล่องจากการระบายสินค้าอีกด้วย

มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ (S-Sensitivity) พบว่าสหกรณ์ทั้งสองได้รับผลกระทบจากภาวะการณ้สูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ย นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับภาระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ ในส่วนธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและธุรกิจรวบรวมผลผลิตนั้น สหกรณ์ยังประสบปัญหาด้านต้นทุน และค่าใช้จ่ายที่สูงทำให้สหกรณ์ไม่สามารถแข่งขันกับร้านค้าหรือพ่อค้าคนกลางได้ดีเท่าที่ควร

วัชรีย์ ไปพบ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสมเด็จ จำกัด สหกรณ์การเกษตรคำม่วง จำกัด และสหกรณ์การเกษตร

นิคมฯ ห้วยผึ้ง จำกัด จังหวัดกาฬสินธุ์ ศึกษาเชิงปริมาณ โดยค้นคว้าจากงบการเงินของสหกรณ์ วิเคราะห์ตามแนวคิด วิเคราะห์ แนวโน้ม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน วิเคราะห์ถึงโครงสร้างการลงทุน ความคล่องตัวทางการเงินระยะสั้น ความสามารถในการจัดการหนี้สิน ความสามารถในการจัดการสินทรัพย์และความสามารถในการทำกำไร

ผลการศึกษา พบว่าสหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่ง มีโครงสร้างการลงทุนโดยจัดหาเงินลงทุนจากการกู้ยืมมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิกสหกรณ์ เปรียบเทียบการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสหกรณ์ คือ (1) อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง สหกรณ์การเกษตรคำม่วง จำกัด มีความคล่องตัวสูงกว่าทุกสหกรณ์ (2) อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์การเกษตรคำม่วง จำกัด มีความสามารถในการก่อหนี้ที่เพียงพอ ถือได้ว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ และอาจมีผลทำให้การกู้ยืมเงินในอนาคตเข้าหน้าอาจมีการเพิ่มเครดิตสหกรณ์มากขึ้น (3) อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ บางแห่งทำได้ดีกว่าบ้าง ต่ำกว่าบ้าง ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร (4) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์การเกษตรคำม่วง จำกัด มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดีกว่าทุกแห่ง แต่ก็ต่ำกว่ามาตรฐาน สหกรณ์การเกษตรสมเด็จ จำกัด มีอัตรากำไรขั้นต้น อัตราค่าใช้จ่าย และอัตรากำไรสุทธิดีกว่าทุกสหกรณ์ ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความสามารถ หรือผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสหกรณ์แต่ละแห่งแล้ว สหกรณ์การเกษตรสมเด็จ จำกัด มีความสามารถในการทำกำไรได้ดีกว่าทุกแห่ง

ทัศนัย แสนเสนา (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันกระบี่ จำกัด จังหวัดกระบี่ และนำแนวคิด Balanced Scorecard มาใช้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ข้อมูลที่ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ โดยข้อมูลปฐมภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับ คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ และเก็บรวบรวมจากเอกสารรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ และรายงานงบการเงินของผู้สอบบัญชีประจำปี ในปีบัญชี 2547-2550 ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ เอกสารเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสหกรณ์ เอกสารทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา พบว่าสหกรณ์มีโครงสร้างของทุนดำเนินงาน ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์เอง ถือว่าเป็นโครงสร้างที่มีความแข็งแกร่ง มีเงินทุนเพียงพอในการให้บริการกับสมาชิกสหกรณ์อย่างทั่วถึง สหกรณ์ได้นำเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะยาวและระยะสั้น ที่มีมั่นคงและความเสี่ยงน้อย สหกรณ์ใช้เวทีในการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในการนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่น ซึ่งได้รับผลตอบแทนสูงกว่านำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีสินทรัพย์

หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือสำหรับเจ้าหนี้ มีวิธีการจัดเก็บเงินจากลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินทุนเหลือจากการทำธุรกิจ สามารถนำเงินไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสหกรณ์ และยังมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าเกณฑ์อัตราส่วนมาตรฐานของกลุ่ม ซึ่งแสดงว่าสหกรณ์ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อัตรากำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลง 2) ด้านกระบวนการภายในสหกรณ์ไม่มีค่านิยมร่วม จะมีเพียงแต่แผนงาน เป้าหมายองค์กร วิสัยทัศน์ กลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันเท่านั้น หากสหกรณ์มี (Share Value) หรือคุณค่าร่วมกันของสมาชิกสหกรณ์ก็จะเป็นศักยภาพภายในที่ทรงพลังจะขับเคลื่อนสหกรณ์โดยคนในสหกรณ์ทุกฝ่าย นับตั้งแต่สมาชิกสหกรณ์ เจ้าหน้าที คณะกรรมการดำเนินการ ให้สู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาคม โยริยะ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย เป็นการศึกษาจากรายงานกิจการประจำปี รายงานงบการเงินของผู้สอบบัญชี 3 ปี คือ ปี 2549-2551 นอกจากนั้นจะเป็นข้อมูลจากระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ เอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากหน่วยงาน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการของกรรมการ สมาชิกสหกรณ์และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยการศึกษาเชิงปริมาณได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลฐานะทางการเงินของสหกรณ์เกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงิน ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ความสามารถในการก่อหนี้และประสิทธิภาพในการทำกำไรทั้งแนวโน้มและแนวโน้ม และอัตราส่วนทางการเงิน ผลการศึกษา พบว่าในการดำเนินงานของสหกรณ์โดยภาพรวมสหกรณ์ประสบปัญหาการขาดทุนติดต่อกัน 2 ปี ในปี 2550 และ 2551 ด้านการเงินสหกรณ์ขาดสภาพคล่องเนื่องจากในธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์สามารถเรียกเก็บหนี้จากเงินให้กู้ของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามแผนเพียงร้อยละ 47.09 เท่านั้น ด้านกระบวนการภายในสหกรณ์มีการเลิกจ้างผู้จัดการบ่อยมากจำนวน 3 คน ภายใน 3 ปี ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจ มีการทุจริต สหกรณ์มีการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดจากการดำเนินงานจึงได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการ มีการศึกษาข้อกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ มีการปรับปรุงหน้าที่ความรับผิดชอบ การฝึกอบรมและการใช้ระบบสารสนเทศ

ชัตติยา สันนะกิจ (2552: บทคัดย่อ) การศึกษาวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรสะเดา จำกัด สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด และสหกรณ์การเกษตรนาทวี จำกัด เป็นการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงบการเงินของสหกรณ์ในรอบปีบัญชีต่อเนื่อง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2548 ถึงปี 2552 และใช้วิธีการวิเคราะห์งบการเงินตามแนวคิด วิเคราะห์แนวโน้ม และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เมื่อได้ค่าที่คำนวณได้ในแต่ละวิธีแล้วจึงนำมาแปลความหมายในเชิงพรรณนาเพื่อให้เห็นความชัดเจนยิ่งขึ้น ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่ง มี

โครงสร้างทางการเงินโดยจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก จากการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์พบว่า (1) อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง สหกรณ์การเกษตร ทั้ง 3 แห่งขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว ต่ำกว่ามาตรฐานมาก สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น (2) อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์การเกษตรสะเดา จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าสหกรณ์อื่นและสูงกว่ามาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงทางการเงินสูง (3) อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ได้ดีที่สุด (4) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์อื่นและสูงกว่ามาตรฐาน แต่สหกรณ์การเกษตรสะเดา จำกัด มีอัตรากำไรขั้นต้นและอัตรากำไรสุทธิดีกว่าทุกสหกรณ์ แสดงถึงความสามารถในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล” ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล จำนวน 3 สหกรณ์ คือสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัดและสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา คือ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลโดยศึกษางบการเงินของสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เฉพาะปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2553

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลที่มีขนาดใหญ่มาก โดยงบการเงินมีรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี โดยมีสหกรณ์ที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 3 สหกรณ์ คือ

1. สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
2. สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
3. สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

- 2.1 แบบวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง
- 2.2 แบบวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี 2553 ซึ่งเป็นข้อมูล ทุติยภูมิของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์ การเกษตรละงู จำกัด โดยข้อมูลในรายงานประจำปี ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุ ประกอบงบการเงิน นำมากรอกในแบบวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง และแบบวิเคราะห์อัตรา ส่วนทางการเงิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ศึกษาทั้งงบดุลและงบกำไรขาดทุน การวิเคราะห์ตาม แนวดิ่ง เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการหนึ่งกับร้อยละของตัวเลขที่เป็นฐานเดียวกันในงบ การเงินนั้นๆ โดยเทียบตัวเลขที่เป็นฐานเท่ากับอัตราร้อยละ 100 และหาอัตราร้อยละของรายการอื่น ตามสัดส่วนต่อตัวเลขที่เป็นฐาน ในงบดุลจะให้สินทรัพย์รวมเป็นร้อยละ 100 ส่วนในงบกำไร ขาดทุนจะให้ขายสุทธิเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ตามแนวดิ่งเป็นวิธีที่ค้นหาข้อเท็จจริงของการดำเนินงานเกี่ยวกับ โครงสร้างของงบการเงิน ทั้งด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน และเกี่ยวกับความเจริญเติบโตหรือการ ขยายตัวของธุรกิจ การดำเนินงานในด้านต่างๆ การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้นับว่าเป็นเครื่องมือที่นัก วิเคราะห์งบการเงินนำมาใช้บ่อยครั้ง เช่นเดียวกับนักบัญชีสหกรณ์ที่ได้จัดทำไว้ในรายงานประจำปี เพราะเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างง่าย ๆ ได้ อย่างไม่จำกัดตามหากข้อมูลมีความซับซ้อนมาก การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะให้ผลการวิเคราะห์ที่ไม่ ค่อยชัดเจนจะต้องนำเทคนิคการวิเคราะห์อื่นๆ มาประกอบด้วยเพื่อตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

4.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ฐานะ ทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถในการหากำไรของธุรกิจ โดยการนำ รายการทางการเงินต่าง ๆ ในงบดุล และงบกำไรขาดทุนมาเทียบให้อยู่ในรูปของอัตราส่วน เพื่อหา ความสัมพันธ์ของรายการในงบการเงินที่สนใจค้นหาข้อเท็จจริงต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์และเหมาะสมหรือไม่อันจะเป็นประ โยชน์ในการตีความหมายและใช้เปรียบเทียบกับข้อมูลอื่นๆ

อัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ ในการวิเคราะห์งบการเงินในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

4.2.1 อัตราส่วนที่มีความสัมพันธ์ในงบเดียวกัน เช่น อัตราส่วนทุนหมุนเวียน โดยนำสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียนในงบดุลมาใช้ในการคำนวณ อัตรากำไรสุทธิ โดยนำยอดขายสุทธิและกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุนมาใช้ในการคำนวณ เป็นต้น

4.2.2 อัตราส่วนที่มีความสัมพันธ์กับงบการเงินอื่น เช่น อัตราการหมุนเวียนของ ลูกหนี้ โดยนำยอดขายจากงบกำไรขาดทุนและยอดลูกหนี้จากงบดุลมาใช้ในการคำนวณ เป็นต้น

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการเงินเชิงวิจัย กองประมวลผลและพัฒนา สารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้แบ่งเกณฑ์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตร เป็น 4 ประเภท ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร

ที่	อัตราส่วน	สูตร	หน่วยผลลัพธ์
1	อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง		
1.1	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า
1.2	อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า
2	อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	เท่า
3	อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์		
3.1	อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	ครั้ง
3.2	อายุเฉลี่ยของสินค้า	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราการหมุนของสินค้า}}$	วัน
3.3	อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	$\frac{\text{ขาย/บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	รอบ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	อัตราส่วน	สูตร	หน่วยผลลัพธ์
3.4	อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	$\frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$	ร้อยละ
4	อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$	ร้อยละ
4.1	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$	ร้อยละ
4.2	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{กำไรขั้นต้น}} \times 100$	ร้อยละ
4.3	อัตรากำไรขั้นต้น	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$	ร้อยละ
4.4	อัตรากำไรจ่าย	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$	ร้อยละ
4.5	อัตรากำไรสุทธิ	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$	ร้อยละ

เกณฑ์การตัดสินความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาใช้อัตรากำเฉลี่ยอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มา ปี 2552 มาเป็นเกณฑ์ตัดสิน ในปี 2553 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มา ปี 2552

ประเภทอัตราส่วน	หน่วย	ขนาดใหญ่มา
1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง		
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้		
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.76

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเภทอัตราส่วน	หน่วย	ขนาดใหญ่มาก
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์		
3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	13.23
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	27.59
3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	0.45
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	47.40
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร		
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	3.76
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	10.34
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	16.80
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	92.06
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	8.30

4.3 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างสหกรณ์การเกษตร เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ข้อมูลตัวเลขจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานและฐานะการเงินระหว่าง สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรระแงะ จำกัด โดยแบ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบ 2 วิธี ดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์ตามแนวคิด

4.3.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

- 1) อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง
- 2) อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้
- 3) อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์
- 4) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

บทที่ ()

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล และนำมาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด โดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลทั้ง 2 ตอน ได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 วิธี ดังนี้

1. การวิเคราะห์งบดุล โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง
2. การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง
3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ประกอบด้วย
 - 3.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง
 - 3.2 อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้
 - 3.3 อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์
 - 3.4 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

ผลการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

1.1 สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด

1.1.1 การวิเคราะห์งบดุล โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งจะปรากฏผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์งบประมาณตามแนวคิดของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปีบัญชี 2553

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.เมืองสตูล จำกัด
สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	4.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	1.14
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	40.60
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	3.99
คอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	16.34
สินค้าคงเหลือ	0.53
สินค้าขาดบัญชี	0
ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	0
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2.15
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	68.89
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
เงินลงทุนระยะยาว	0.64
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	17.64
ลูกหนี้ระยะยาว	9.49
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	3.28
อาคารระหว่างก่อสร้าง	0
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.05
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	31.11
รวมสินทรัพย์	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ศก.เมืองสตูล จำกัด
หนี้สินและทุนของสหกรณ์	
หนี้สินหมุนเวียน	
เงินกู้ยืมระยะสั้น	114.50
เจ้าหนี้การค้า	0.41
เงินรับฝาก	17.16
ค่าบำรุงสันนิบาตแห่งประเทศไทยค้างจ่าย	0.06
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0
รวมหนี้สินหมุนเวียน	132.14
หนี้สินไม่หมุนเวียน	
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	6.30
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6.30
รวมหนี้สิน	138.44
ทุนของสหกรณ์	
ทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	18.23
ทุนเรือนหุ้นที่ยังไม่ครบมูลค่า	0
ทุนสำรอง	0.02
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	2.84
กำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	-7.29
รวมทุนของสหกรณ์	-38.44
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	100

จากตารางที่ 4.1 จะได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล ดังนี้

ด้านสินทรัพย์ สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินให้กู้ยืม 58.24 % แยกเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น 40.60 % และเงินให้กู้ยืมระยะยาว 17.64 % ลูกหนี้ระยะสั้น 3.99 % และลูกหนี้ระยะยาว 9.49 % ทำให้ส่งผลถึงดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมค้างรับอยู่ในอัตราที่สูงเช่นกันคือ 16.34 % สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ เงินสดและเงินฝากธนาคาร 4.13 % เงินฝากสหกรณ์อื่น 1.14 % สินค้าคงเหลือ 0.53 % และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นอีก 2.15 % สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน

รวมคิดเป็น 68.89 % ของสินทรัพย์รวม สหกรณ์มีเงินลงทุนระยะยาวเพียง 0.64 % แต่มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ 3.28 % และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นอีก 0.05 % สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมเป็น 31.11 % ของสินทรัพย์รวม

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงเกินทรัพย์สินรวมของสหกรณ์คือ 114.50 % เงินรับฝาก 17.16 % นั้นหมายถึงสหกรณ์ต้องใช้เงินทุนจากภายนอกมาบริหารธุรกิจของสหกรณ์ เจ้าหนี้การค้า 0.41 % ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย 0.06 % และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นอีก 6.30 % ในขณะที่ทุนภายในของสหกรณ์มาจากทุนเรือนหุ้น 18.23 % ทุนสำรอง 0.02 % ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่นๆ 2.84 % จากผลประกอบการในปีนี้สหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุนคิดเป็น 38.44 % ของสินทรัพย์รวม

1.1.2 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปี2553
หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.เมืองสตูล จำกัด
ขาย/บริการ	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	102.11
กำไรขั้นต้น	-2.11
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	7.08
รวม	4.97
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	24.87
กำไรเฉพาะธุรกิจ	-19.90
บวก รายได้อื่น	29.01
รวม	9.11
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	53.33
กำไรสุทธิ	-44.23

จากตารางที่ 4.2 จะได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล ดังนี้
สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด เมื่อนำงบกำไรขาดทุนมาวิเคราะห์ตามแบบแนวดิ่ง จะปรากฏผลดังนี้ สหกรณ์มีต้นทุนในการขาย/บริการ 102.11 % มีรายได้เฉพาะธุรกิจ 7.08 %

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 24.87 % รายได้อื่น ๆ 29.01 % และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 53.33 %
 สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ 44.23 %

1.1.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ปีบัญชี 2553

อัตราส่วน	หน่วย	สกก.เมืองสตูล จำกัด	เกณฑ์ มาตรฐาน
1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง			
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.52	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.19	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้			
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	-3.6	1.76
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์			
3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	19.45	13.23
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	18.76	27.59
3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	0.16	0.45
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	15.70	47.40
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร			
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	-6.94	3.76
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	-20.96	10.34
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	-2.11	16.80
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	180.31	92.06
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	-44.22	8.30

จากตารางที่ 4.3 จะได้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด เมื่อนำงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ด้านอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.52 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 3 เท่า

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว 0.19 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

2. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

- สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน -3.6 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงมาก เนื่องจากมีหนี้สินล้นพ้นตัว

3. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ 19.45 ครั้ง แสดงว่าการหมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

- สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้า 18.76 วัน แสดงว่าสหกรณ์ซื้อสินค้ามาใช้เวลาในการขายไปเพียง 18.76 วัน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.16 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่คอยสอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์

- สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ร้อยละ 15.70 ถือว่าต่ำมาก แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ -6.94 แสดงว่าคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ดำเนินงานผิดพลาดมาก ทำให้ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนติดลบ

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ -20.96 แสดงว่าสมาชิกไม่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนเลย เพราะผลการวิเคราะห์ติดลบ

- อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ -2.11 แสดงว่าสหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ติดลบ

- อัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 180.31 แสดงว่าสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการสูงมากเกินไป เมื่อเทียบกับยอดขาย

- อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ -44.22 แสดงว่าสหกรณ์ไม่มีความสามารถในการทำกำไรเลย ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีค่าติดลบ

1.2 สหกรณ์การเกษตรทำแพ จำกัด

1.2.1 การวิเคราะห์ห้งบดุล โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งจะปรากฏผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ห้งบดุลตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรทำแพ จำกัด ปีบัญชี 2553

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ทำแพ จำกัด
สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	15.06
เงินฝากสหกรณ์อื่น	2.13
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	31.20
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	3.22
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	4.55
สินค้าคงเหลือ	0.95
สินค้าขาดบัญชี	0.06
ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	0.06
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.90
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	58.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
เงินลงทุนระยะยาว	0.13
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	35.23
ลูกหนี้ระยะยาว	1.52
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	5.05
อาคารระหว่างก่อสร้าง	0.02
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.06
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	42.00
รวมสินทรัพย์	100

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ทำแพ จำกัด
หนี้สินและทุนของสหกรณ์	
หนี้สินหมุนเวียน	
เงินกู้ยืมระยะสั้น	14.37
เจ้าหนี้การค้า	0.09
เงินรับฝาก	61.60
ค่าบำรุงสันนิบาตแห่งประเทศไทยค้างจ่าย	0
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.29
รวมหนี้สินหมุนเวียน	76.36
หนี้สินไม่หมุนเวียน	
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2.33
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2.33
รวมหนี้สิน	78.69
ทุนของสหกรณ์	
ทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	17.58
ทุนเรือนหุ้นที่ยังไม่ครบมูลค่า	0
ทุนสำรอง	1.59
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	0.52
กำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	1.62
รวมทุนของสหกรณ์	21.31
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	100

จากตารางที่ 4.4 จะได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณ์การเกษตรทำแพ จำกัด โดยนำงบดุลมาวิเคราะห์แบบแนวดิ่งจะปรากฏผล ดังนี้

ด้านสินทรัพย์ สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินให้กู้ยืม 66.43 % แยกเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น 31.20 % และเงินให้กู้ยืมระยะยาว 35.23 % ลูกหนี้ระยะสั้น 3.22 % และลูกหนี้ระยะยาว 1.52 % ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมค้างรับอยู่ในอัตรา 4.55 % สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ เงินสดและเงินฝากธนาคาร 15.06 % เงินฝากสหกรณ์อื่น 2.13 % สินค้าคงเหลือ 0.95 % มี

สินค้าขาดบัญชีได้ตั้งค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชีไว้เต็มจำนวนแล้ว 0.06 % และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นอีก 0.90 % สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนรวมคิดเป็น 58 % ของสินทรัพย์รวม สหกรณ์มีเงินลงทุนระยะยาวเพียง 0.13 % มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ 5.05 % มีอาคารอยู่ระหว่างก่อสร้าง 0.02 % และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นอีก 0.06 % สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมเป็น 42 % ของสินทรัพย์รวม

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้น 14.37 % เงินรับฝาก 61.60 % เจ้าหนี้การค้า 0.09 % ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย 0.006 % หนี้สินหมุนเวียนอื่น 0.29 % และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น 2.33 % ทุนเรือนหุ้น 17.58 % ทุนสำรอง 1.59 % ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ อื่นๆ 0.52 % รวมสหกรณ์มีทุนภายในกิจการของสหกรณ์เองอยู่ 21.31 % จากผลประกอบการในปี สหกรณ์มีกำไรสุทธิคิดเป็น 1.62 % ของสินทรัพย์รวม

1.2.2 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ท่าแพ จำกัด
ขาย/บริการ	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	83.61
กำไรขั้นต้น	16.39
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2.09
รวม	18.49
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	6.80
กำไรเฉพาะธุรกิจ	11.68
บวก รายได้อื่น	0.88
รวม	12.56
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	6.94
กำไรสุทธิ	5.63

จากตารางที่ 4.5 จะได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ดังนี้

เมื่อนำงบกำไรขาดทุนมาวิเคราะห์ตามแบบแนวดังจะปรากฏผลดังนี้ สหกรณ์มีต้นทุนในการขาย/บริการ 83.61 % รายได้เฉพาะธุรกิจ 2.09 % ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 6.80 % รายได้อื่นๆ 0.88 % และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 6.94 % สหกรณ์มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิ 5.63 %

1.2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ปีบัญชี 2553

อัตราส่วน	หน่วย	สกก. ท่าแพ จำกัด	เกณฑ์ มาตรฐาน
1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง			
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.76	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.33	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้			
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	3.69	1.76
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้ สินทรัพย์			
3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	23.31	13.23
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	15.65	27.59
3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	0.30	0.45
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	30.73	47.40
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร			
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	1.73	3.76
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	8.55	10.34
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	16.39	16.80
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	97.34	92.06
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	5.62	8.30

จากตารางที่ 4.6 ได้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ดังนี้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ด้านอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.76 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว 0.33 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

2. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

- สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 3.69 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงน้อยมาก เนื่องจากมีทุนดำเนินงานมากกว่าหนี้สิน และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ 23.31 ครั้ง แสดงว่าการหมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

- สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้า 15.65 วัน แสดงว่าสหกรณ์ซื้อสินค้ามาใช้เวลาในการขายไปเพียง 15.65 วัน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.30 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่คอบสอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์

- สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ร้อยละ 30.73 ถือว่าต่ำ แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 1.73 แสดงว่าคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์บริหารงานไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ผลตอบแทนที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 8.55 แสดงว่าสมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

- อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 16.39 แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ห้อออกมาใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน

- อัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 97.34 แสดงว่าสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการสูงกว่ามาตรฐานไม่มากนัก เมื่อเทียบกับยอดขาย

- อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 5.62 แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจแต่ผลการวิเคราะห์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 สหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด

1.3.1 การวิเคราะห์ห้บดุล โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งจะปรากฏผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ห้บดุลตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด ปีบัญชี 2553

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ระงู จำกัด
สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	5.63
เงินฝากสหกรณ์อื่น	0.23
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	30.46
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	5.96
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	6.24
สินค้าคงเหลือ	1.32
สินค้าขาดบัญชี	0
ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	0
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.96
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	50.79
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
เงินลงทุนระยะยาว	0.27
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	36.08
ลูกหนี้ระยะยาว	4.43
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	8.18
อาคารระหว่างก่อสร้าง	0
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.25
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	49.21
รวมสินทรัพย์	100

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ละฐุ จํกัถ
หนึ่สินและทุนของสหกรณั	
หนึ่สินหมุนเวียน	
เงินกั้ยัฒระยะสั้น	32.55
เจ้าหนึ่การค้	0.15
เงินรับฝาก	47.07
ค้บํารุงสันนิบาตแห่งประเทศไทยค้จําย	0
หนึ่สินหมุนเวียนอื่น	0.50
รวมหนึ่สินหมุนเวียน	80.28
หนึ่สินไม่หมุนเวียน	
หนึ่สินไม่หมุนเวียนอื่น	4.25
รวมหนึ่สินไม่หมุนเวียน	4.25
รวมหนึ่สิน	84.52
ทุนของสหกรณั	
ทุนเรื้อนหุ้่นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	14.30
ทุนเรื้อนหุ้่นที่ยังไม่ครบมูลค่า	0
ทุนค้ารอง	0.23
ทุนสะสมตามข้อบ้ังค้บ ระเบียบและอื่น ๆ	0.22
ค้าไรขาดทุนสุทธิประจําปี	0.73
รวมทุนของสหกรณั	15.48
รวมหนึ่สินและทุนของสหกรณั	100

จากตารางที่ 4.7 ได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณัการเกษตรละฐุ จํกัถ เมื่อนํางบคุดมาวิเคราะห์แบบแนวค้ิงจะปรากฏผล ดังนี้

ด้านสินทรัพย์ สินทรัพย์ของสหกรณัส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินให้กั้ยัฒ 66.54 % แยกเป็นเงินให้กั้ยัฒระยะสั้น 30.46 % และเงินให้กั้ยัฒระยะยาว 36.08 % ลูกหนึ่ระยะสั้น 5.96 % และลูกหนึ่ระยะยาว 4.43 % ดอกเบีย้เงินให้กั้ยัฒค้ังรับอยู่ในอัตรา 6.24 % สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณั เงินสดและเงินฝากธนาคาร 5.63 % เงินฝากสหกรณัอื่น 0.23 % สินค้าคงเหลือ 1.32 %

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นอีก 0.96 % สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนรวมคิดเป็น 50.79 % ของสินทรัพย์รวม สหกรณ์มีเงินลงทุนระยะยาว 0.27 % มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ 8.18 % และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นอีก 0.25 % สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวมเป็น 49.21 % ของสินทรัพย์รวม

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้น 32.55 % เงินรับฝาก 47.07 % เจ้าหนี้การค้า 0.15 % หนี้สินหมุนเวียนอื่น 0.50 % และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น 4.25 % ทุนเรือนหุ้น 14.30 % ทุนสำรอง 0.23 % ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ อื่นๆ 0.22 % รวมสหกรณ์มีทุนภายในกิจการของสหกรณ์เองอยู่ 15.48 % จากผลประกอบการในปี สหกรณ์มีกำไรสุทธิคิดเป็น 0.73 % ของสินทรัพย์รวม

1.3.2 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553
หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.ละงู จำกัด
ขาย/บริการ	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	83.63
กำไรขั้นต้น	16.37
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	4.71
รวม	21.08
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	9.49
กำไรเฉพาะธุรกิจ	11.59
บวก รายได้อื่น	1.18
รวม	12.77
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	9.71
กำไรสุทธิ	3.06

จากตารางที่ 4.8 ได้ผลการวิเคราะห์ของสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ดังนี้
เมื่อนำงบกำไรขาดทุนมาวิเคราะห์ตามแบบแนวดิ่งจะปรากฏผลดังนี้ สหกรณ์มีต้นทุนในการขาย/บริการ 83.63 % รายได้เฉพาะธุรกิจ 4.71 % ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 9.49 % รายได้อื่นๆ 1.18 % และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 9.71 % สหกรณ์มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิ 3.06 %

1.3.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด ปีบัญชี 2553

อัตราส่วน	หน่วย	สกก. ระยอง จำกัด	เกณฑ์ มาตรฐาน
1.อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง			
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.63	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.22	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้			
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	5.46	1.76
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์			
3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	12.66	13.23
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	28.83	27.59
3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	0.24	0.45
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	24.36	47.40
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร			
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	0.74	3.76
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	4.89	10.34
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	16.37	16.80
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	102.83	92.06
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	3.06	8.30

จากตารางที่ 4.9 ได้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด ดังนี้ เมื่อนำงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ด้านอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.63 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว 0.22 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

2. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

- สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 5.46 เท่า แสดงสหกรณ์มีความเสี่ยงน้อยมาก เนื่องจากมีทุนดำเนินงานมากกว่าหนี้สิน และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ 12.66 ครั้ง แสดงว่าการหมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

- สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้า 28.83 วัน แสดงว่าสหกรณ์ซื้อสินค้ามาใช้เวลาในการขายไปนานมาก ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.24 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่ค่อยสอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์

- สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ร้อยละ 24.36 ถือว่าต่ำ แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 0.74 แสดงว่าคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์บริหารงานไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ผลตอบแทนที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 4.89 แสดงว่าสมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

- อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 16.37 แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ห้อออกมาใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน

- อัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 102.83 แสดงว่าสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการสูงกว่ามาตรฐาน เมื่อเทียบกับยอดขาย

- อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 3.06 แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจเพราะผลการวิเคราะห์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสตูล

2.1 การวิเคราะห์งบดุล โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

ผู้ศึกษาได้นำรายการทั้งหมดในงบดุลมาเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม โดยใช้สินทรัพย์รวมเป็นฐานเดียวในการเปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบตัวเลขจากสินทรัพย์รวมเท่ากับอัตราร้อยละ 100 และหาอัตราร้อยละของรายการต่างๆ ในงบดุลนั้นตามสัดส่วนตัวเลขของสินทรัพย์รวม ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลในงบดุล ปีบัญชีสิ้นสุด 2553 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลทั้ง 3 สหกรณ์ คือสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด จะปรากฏผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์งบดุลตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553

รายการ	หน่วย : ร้อยละ		
	สกก.เมืองสตูล จำกัด	สกก.ท่าแพ จำกัด	สกก.ละงู จำกัด
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	4.13	15.06	5.63
เงินฝากสหกรณ์อื่น	1.14	2.13	0.23
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	40.60	31.20	30.46
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	3.99	3.22	5.96
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	16.34	4.55	6.24
สินค้าคงเหลือ	0.53	0.95	1.32
สินค้าขาดบัญชี	0	0.06	0
ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	0	0.06	0
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2.15	0.90	0.96
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	68.89	58.00	50.79

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.เมืองสตูล	สกก.ท่าแพ	สกก.ละงู
	จำกัด	จำกัด	จำกัด
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	0.64	0.13	0.27
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	17.64	35.23	36.08
ลูกหนี้ระยะยาว	9.49	1.52	4.43
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	3.28	5.05	8.18
อาคารระหว่างก่อสร้าง	0	0.02	0
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.05	0.06	0.25
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	31.11	42.00	49.21
รวมสินทรัพย์	100	100	100
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	114.50	14.37	32.55
เจ้าหนี้การค้า	0.41	0.09	0.15
เงินรับฝาก	17.16	61.60	47.07
ค่าบำรุงสันนิบาตแห่งประเทศไทยค้างจ่าย	0.06	0	0
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0	0.29	0.50
รวมหนี้สินหมุนเวียน	132.14	76.36	80.28
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	6.30	2.33	4.25
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6.30	2.33	4.25
รวมหนี้สิน	138.44	78.69	84.52
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	18.23	17.58	14.30
ทุนเรือนหุ้นที่ยังไม่ครบมูลค่า	0	0	0

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

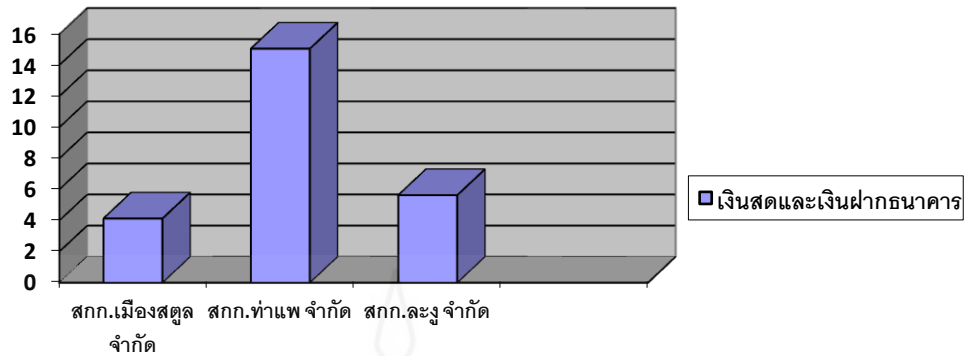
หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.เมืองสตูล	สกก.ท่าแพ	สกก.ละงู
	จำกัด	จำกัด	จำกัด
ทุนสำรอง	0.02	1.59	0.23
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	2.84	0.52	0.22
กำไรขาดทุนสุทธิประจำปี	-7.29	1.62	0.73
รวมทุนของสหกรณ์	-38.44	21.31	15.48
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	100	100	100

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ห้วงงบดุลตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553 สามารถนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ดังนี้

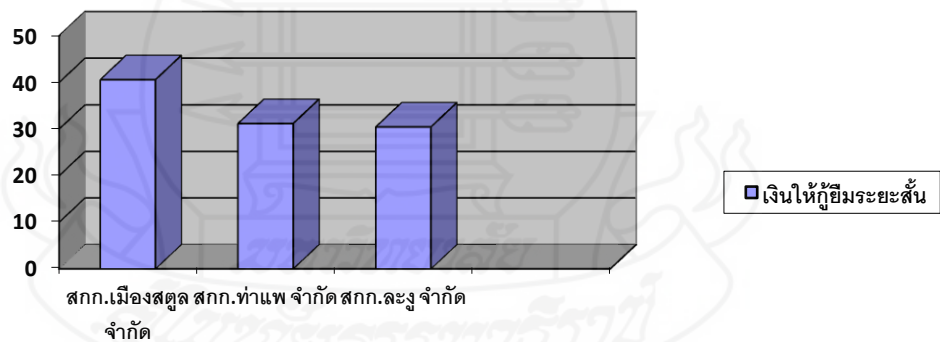
1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบส่วนประกอบของงบดุลตามแนวดิ่ง เฉพาะรายการที่สำคัญตามลำดับได้แก่

- 1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร
- 1.2 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ
- 1.3 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับสุทธิ
- 1.4 เงินให้กู้ยืมระยะยาว
- 1.5 เงินรับฝาก
- 1.6 หนี้ที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว
- 1.7 ทุนสำรอง
- 1.8 กำไรสุทธิประจำปี

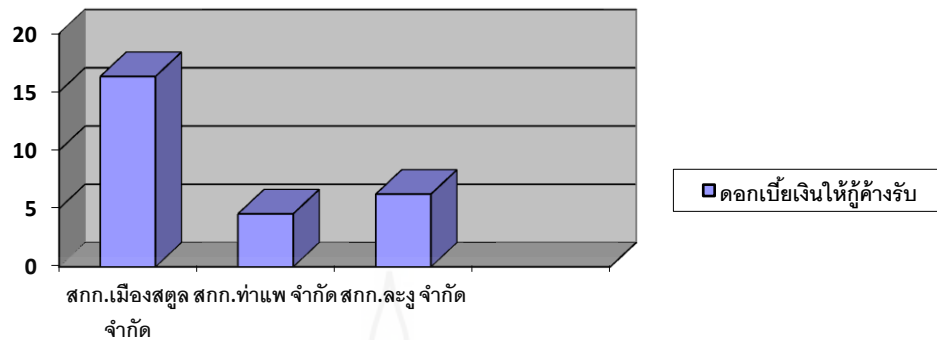
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบเงินสดและเงินฝากธนาคาร

จากภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบเงินสดและเงินฝากธนาคาร เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีเงินสดและเงินฝากธนาคารสูงกว่าสหกรณ์อื่น ประมาณ 3 เท่า อาจทำให้สหกรณ์เสียโอกาสในการทำกำไร แต่ถ้าไปดูในส่วนของเงินรับฝากที่สูงถึง 61.60 % เป็นไปได้ว่าสหกรณ์จำเป็นต้องมีส่วนของเงินสดไว้สำรองกรณีสมาชิกมาฝาก-ถอนเงินในแต่ละวันในอัตราที่สูง

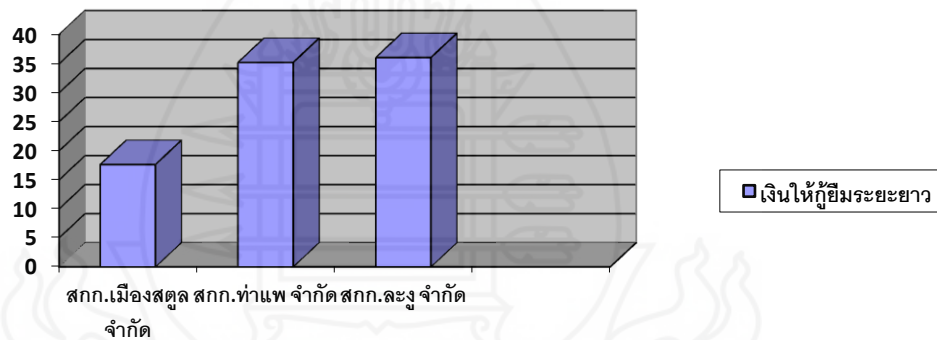
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะสั้น

จากภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะสั้น เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกัน จะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นในอัตราที่สูงมาก นั้นหมายถึงธุรกิจหลักของสหกรณ์การเกษตรคือธุรกิจสินเชื่อ

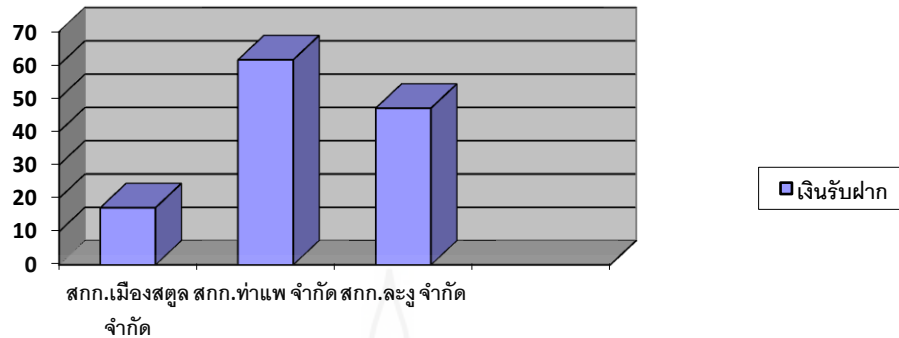
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบดอกเบียเงินให้กู้ค้ำรับ

จากแผนภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบเงินดอกเบียเงินให้กู้ค้ำรับ เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีอัตราดอกเบียเงินให้กู้ยืมค้ำรับสูงมาก โดยเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด ซึ่งจะสัมพันธ์กับแผนภาพที่ 4.2 ซึ่งมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสูงกว่าสหกรณ์อื่น ก็มีความเสี่ยงที่จะมีดอกเบียเงินให้กู้ยืมค้ำรับมากกว่าสหกรณ์อื่นเช่นกัน

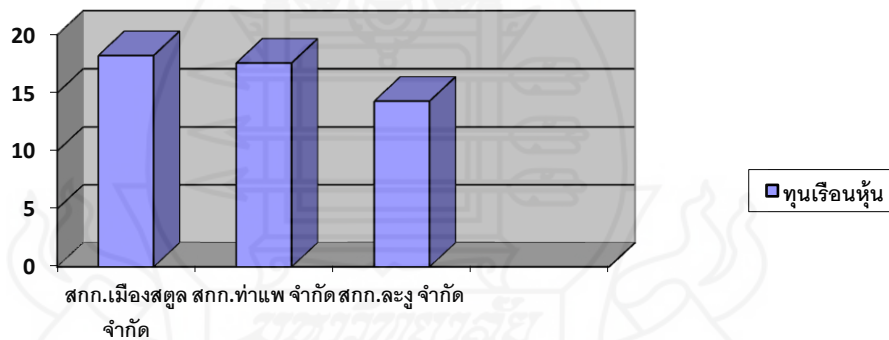
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะยาว

จากภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบเงินให้กู้ยืมระยะยาว เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีเงินให้กู้ยืมระยะยาวในอัตราที่สูงเช่นเดียวกับแผนภาพที่ 4.2 นั้น หมายถึงธุรกิจหลักของสหกรณ์การเกษตรคือธุรกิจสินเชื่อ โดยจะมีอัตราการให้สินเชื่อเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวใกล้เคียงกัน แต่สหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด เลือกว่าจะปล่อยสินเชื่อเงินให้กู้ยืมระยะสั้นมากกว่าระยะยาว อาจเป็นเพราะสหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุนต่อเนื่องเงินทุนที่นำมาบริหารมาจากแหล่งเงินทุนภายนอก

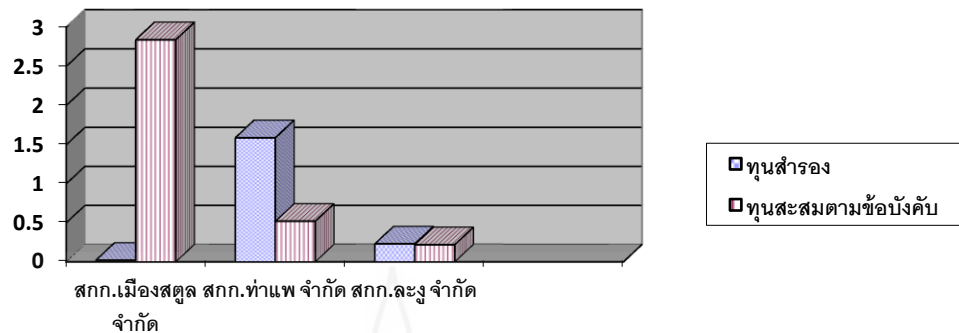
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบเงินรับฝาก

จากภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบเงินรับฝาก เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีเงินรับฝากที่ค่อนข้างต่างกันมาก อาจเป็นเพราะสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด สมาชิกให้ความศรัทธา เชื่อถือ เชื่อมั่นในสหกรณ์ จึงนำเงินมาฝากจำนวนมาก ในขณะที่สหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด ประสบผลขาดทุนจึงขาดความน่าเชื่อถือจากสมาชิก

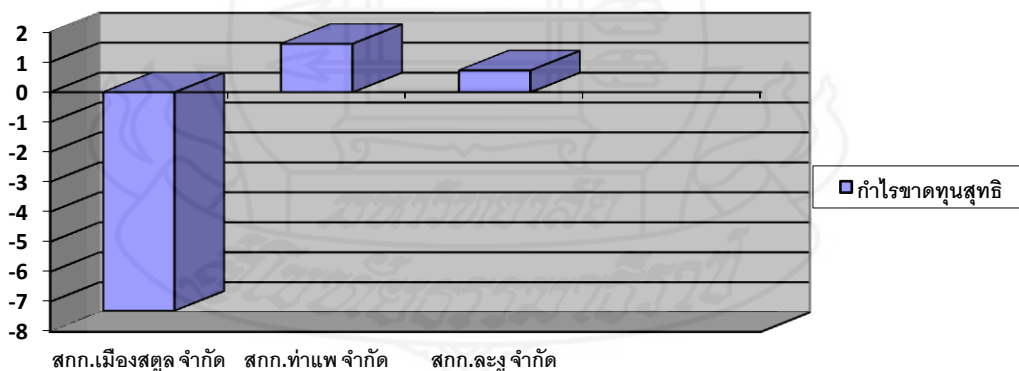
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว

จากภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นที่ใกล้เคียงกัน อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการก่อตั้งสหกรณ์ใกล้เคียงกัน 30 กว่าปี โดยที่สหกรณ์ไม่เคยมีนโยบายระดมหุ้นเพิ่มจากสมาชิก แต่สหกรณ์ใช้เงินทุนจากแหล่งภายนอกคือกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรซึ่งมีอัตราใกล้เคียงกับทุนภายในของสหกรณ์ ยกเว้นสหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัดที่กู้เงินจากสถาบันดังกล่าวสูงถึง 114.50 % ของสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ อาจสืบเนื่องจากสหกรณ์ขาดทุน

ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบทุนสำรองทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ

จากภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่นๆ เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัดมีทุนสำรองน้อยมากเพราะสหกรณ์เกิดปัญหาการทุจริตขึ้นในสหกรณ์ทำให้มีผลขาดทุนสะสมต่อเนื่องมา 6 ปี ทำให้ต้องนำขาดทุนสุทธิแต่ละปีหักทุนสำรองดังกล่าวจนเกือบหมดแต่มีทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่นๆ เหลือไว้ใช้ตามวัตถุประสงค์ที่จัดสรรไว้ค่อนข้างสูง ในขณะที่สหกรณ์อื่นจะจัดสรรทุนสำรองไว้แต่ละปีตามอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น รวมทั้งการจัดสรรทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ก็เช่นกัน

ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี

จากภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด มีผลขาดทุนสูงมาก ในขณะที่สหกรณ์อื่น มีผลกำไรสุทธิที่ใกล้เคียงกัน

2.2 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

ผู้ศึกษาได้นำรายการทั้งหมดในงบกำไรขาดทุนมาเปรียบเทียบกับยอดขาย/บริการ โดยใช้ยอดขาย/บริการเป็นฐานเดียวในการเปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบตัวเลขจากยอดขาย/บริการ เท่ากับอัตราร้อยละ 100 และหาอัตราร้อยละของรายการต่างๆ ในงบกำไรขาดทุนนั้นตามสัดส่วน ตัวเลขของยอดขาย/บริการ ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลในงบกำไรขาดทุน ปีบัญชีสิ้นสุด 2553 โดยใช้ วิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลทั้ง 3 สหกรณ์ คือสหกรณ์การเกษตร เมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัดจะปรากฏผลการ วิเคราะห์ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่งของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553

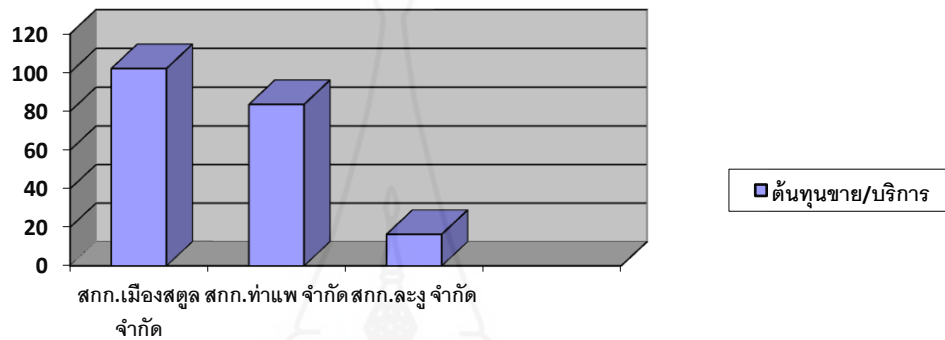
หน่วย : ร้อยละ

รายการ	สกก.เมืองสตูล	สกก.ท่าแพ	สกก.ละงู
	จำกัด	จำกัด	จำกัด
ขาย/บริการ	100	100	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	102.11	83.61	16.37
กำไรขั้นต้น	-2.11	16.39	83.63
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	7.08	2.09	4.71
รวม	4.97	18.49	21.08
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	24.87	6.80	9.49
กำไรเฉพาะธุรกิจ	-19.90	11.68	11.59
บวก รายได้อื่น	29.01	0.88	1.18
รวม	9.11	12.56	12.77
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	53.33	6.94	9.71
กำไรสุทธิ	-44.23	5.63	3.06

จากตารางที่ 4.11 นำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์การเกษตรเมือง สตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด

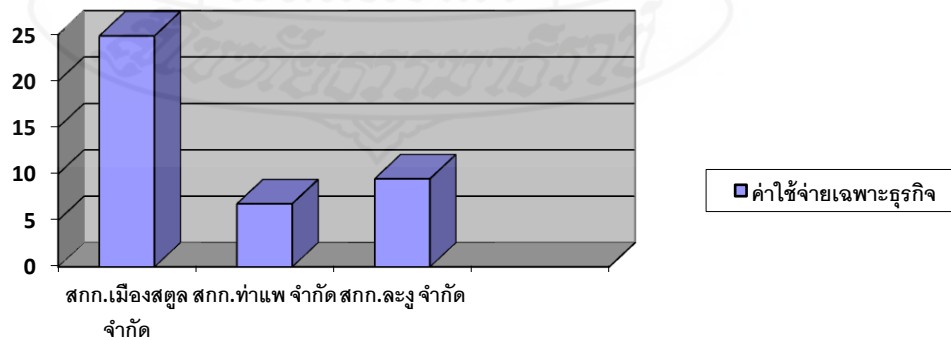
1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบส่วนประกอบของงบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่ง เฉพาะ รายการที่สำคัญ ตามลำดับได้แก่

- 1.1 ต้นทุนในการขาย/บริการ
- 1.2 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ
- 1.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- 1.4 รายได้อื่น
- 1.5 กำไรขาดทุนสุทธิ

ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนในการขาย/บริการ

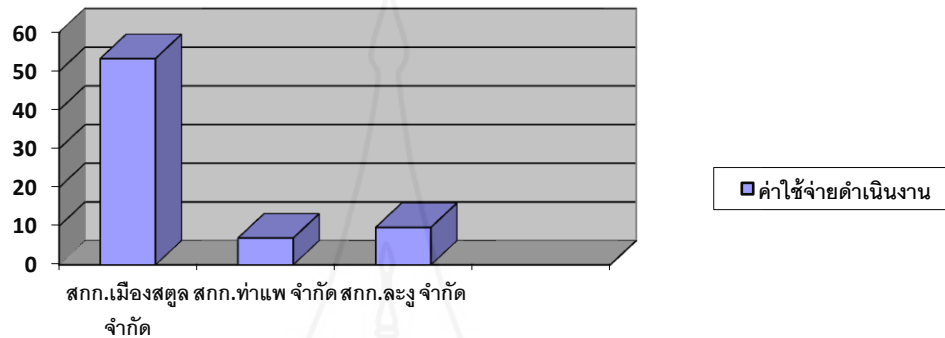
จากภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนในการขาย/บริการ เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์มีต้นทุนในการขาย/บริการที่แตกต่างกันมาก สหกรณ์การเกษตร ละงู จำกัด มีต้นทุนในการขาย/บริการที่ต่ำมากอาจเป็นเพราะสหกรณ์มีธุรกิจหลักคือสินเชื่อ ไม่มีธุรกิจบริการป้อนน้ำมัน เหมือนสหกรณ์อื่น ในขณะที่สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีธุรกิจขาย/บริการมากกว่าสหกรณ์อื่น แต่ก็ยังมีต้นทุนที่ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด

ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

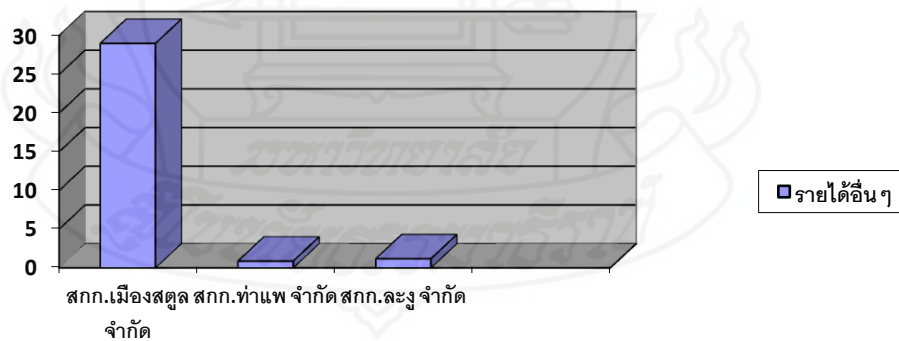
จากภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัดมีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจที่สูงมากกว่าสหกรณ์อื่นประมาณ 3 เท่า ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้สหกรณ์ขาดทุนอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

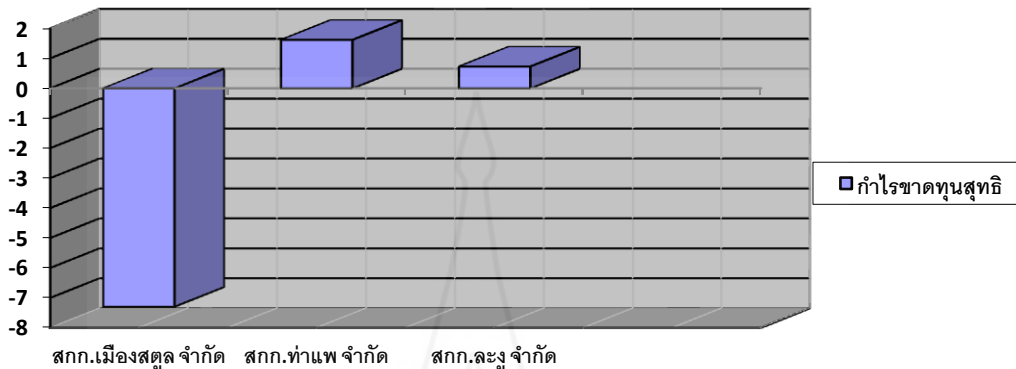
จากภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูงมากกว่าสหกรณ์อื่นประมาณ 5 เท่า ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้สหกรณ์ขาดทุนอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบรายได้อื่นๆ

จากภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบรายได้อื่นๆ เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีได้อื่นๆ ที่สูงมากกว่าสหกรณ์อื่นมาก เนื่องจากสหกรณ์

ประสบปัญหาการทุจริตภายในสหกรณ์ จึงมีดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ลูกหนี้รับสภาพหนี้ จำนวนมาก

ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี

จากภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี เมื่อนำทั้ง 3 สหกรณ์มาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าแต่ละสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีผลขาดทุนสูงมาก ในขณะที่สหกรณ์อื่น มีผลกำไรสุทธิที่ใกล้เคียงกัน

2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลทั้ง 3 สหกรณ์ โดยนำรายการต่าง ๆ ในงบดุล งบกำไรขาดทุน มาเปรียบเทียบให้อยู่ในอัตราส่วน แล้วนำอัตราส่วนที่วิเคราะห์ได้ดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552 ซึ่งอัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์จะประกอบด้วย

- 2.3.1 อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง
- 2.3.2 อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้
- 2.3.3 อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์
- 2.3.4 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

ซึ่งการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล และการเปรียบเทียบผลจากการวิเคราะห์กับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์การเกษตร ปี 2552 ได้แสดงในตารางที่ 4.12

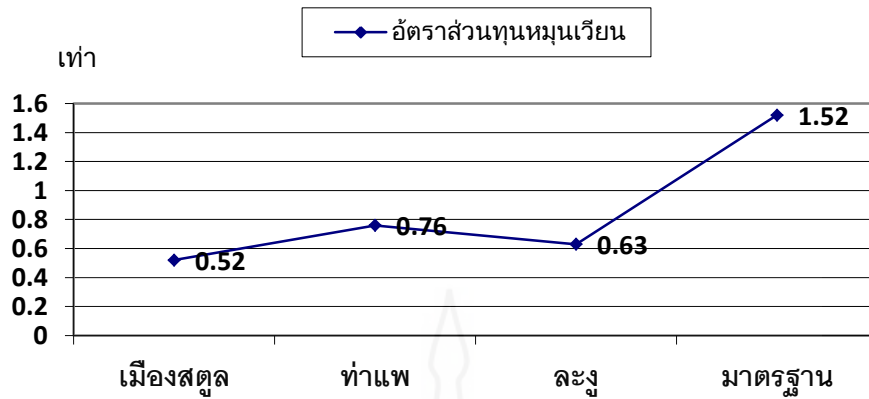
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์
การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ปีบัญชี 2553

อัตราส่วน	หน่วย	สกก.เมือง สตูล จำกัด	สกก. ท่าแพ จำกัด	สกก. ละงู จำกัด	เกณฑ์ มาตรฐาน
1.อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง					
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.52	0.76	0.63	1.52
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.19	0.33	0.22	1.32
2. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้					
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	-3.6	3.69	5.46	1.76
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์					
3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	19.45	23.31	12.66	13.23
3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	18.76	15.65	28.83	27.59
3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	รอบ	0.16	0.30	0.24	0.45
3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ ทั้งสิ้น	ร้อยละ	15.70	30.73	24.36	47.40
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร					
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	-6.94	1.73	0.74	3.76
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	-20.96	8.55	4.89	10.34
4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	-2.11	16.39	16.37	16.80
4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	180.31	97.34	102.83	92.06
4.5 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	-44.22	5.62	3.06	8.30

จากตารางที่ 4.12 ได้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรใน
จังหวัดสตูล โดยได้เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนขึ้น
ดังภาพต่อไปนี้

2.3.1 อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง มีดังนี้

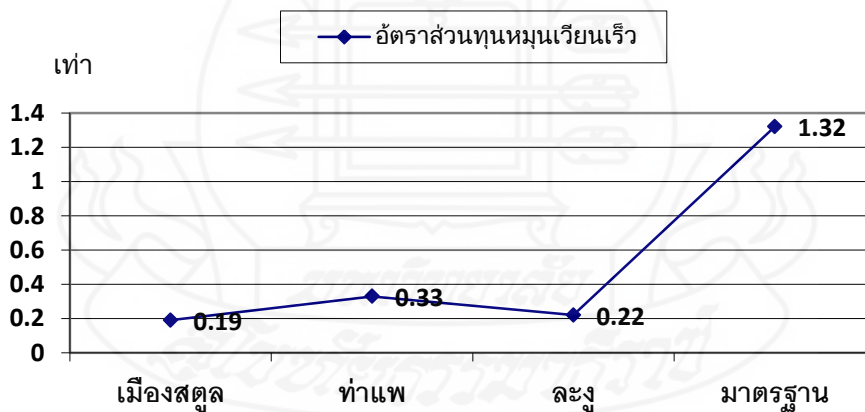
1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

จากภาพที่ 4.14 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั่นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง ขาดสภาพคล่องสหกรณ์อาจไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ เมื่อครบกำหนด

2) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว

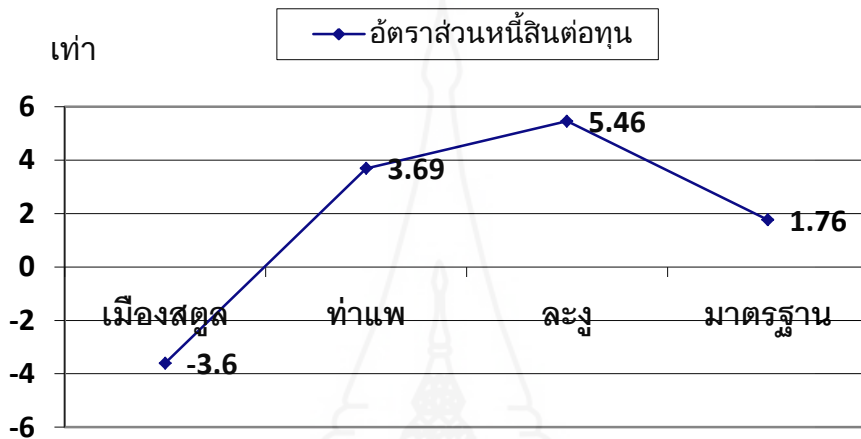
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว

จากภาพที่ 4.15 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์

มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง ขาดสภาพคล่องทางการเงินมาก หรือสหกรณ์อาจไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้เมื่อครบกำหนด

2.3.2 อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

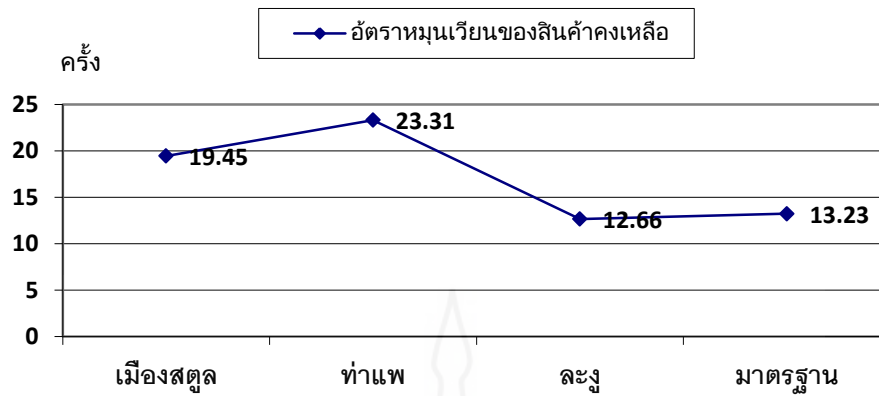

ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

จากภาพที่ 4.16 พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีทุนต่ำกว่าหนี้สินมาก สหกรณ์อาจต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยสูง เพราะเงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืม ส่วนสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนติดลบ เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจนไม่เหลือเงินทุนเป็นของตนเอง เงินทุนติดลบ สหกรณ์ใช้เงินทุนในการบริหารกิจการจากการกู้ยืมเงินจากภายนอกทั้งสิ้นจึงมีผลออกมาติดลบ ซึ่งต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยสูง เช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ก็มีความเสี่ยงสูงกว่า 2 สหกรณ์ที่กล่าวมามากเนื่องจากสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ประสบปัญหาขาดทุนต่อเนื่อง จนมีหนี้สินล้นพ้นตัว

2.3.3 อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์

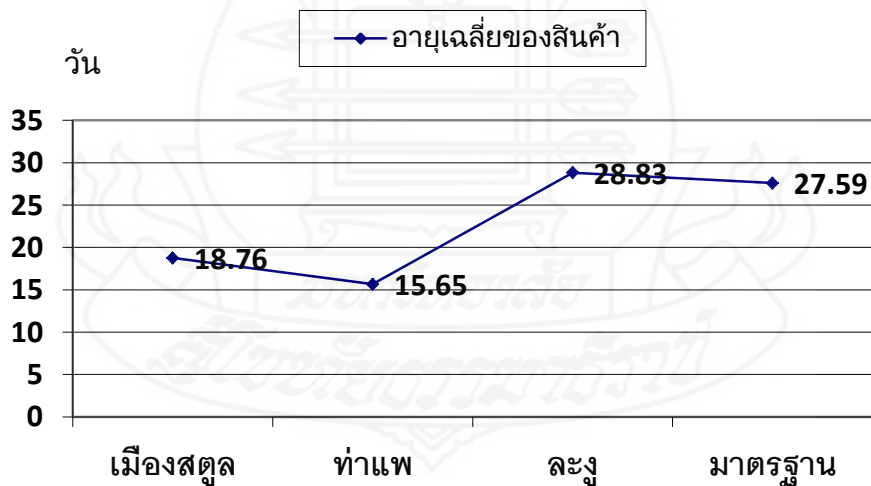
1) อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

จากภาพที่ 4.17 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด และสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีจำนวนรอบหมุนสินค้าสูงมากและสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก นั้นหมายถึงสหกรณ์มีรอบการหมุนเวียนของสินค้าดี สหกรณ์มีความสามารถในการเปลี่ยนสินค้าเป็นเงินสดและสหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด มีรอบหมุนสินค้าค่อนข้างดี และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเพียงเล็กน้อย

2) อายุเฉลี่ยของสินค้า

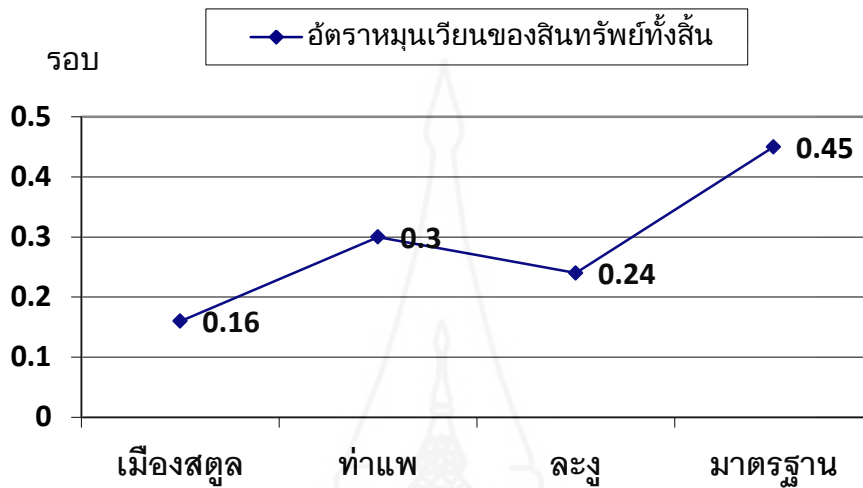

ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบอายุเฉลี่ยของสินค้า

จากภาพที่ 4.18 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด และสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีอายุเฉลี่ยของสินค้าต่ำมากและต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก นั้นหมายถึงสหกรณ์มีรอบ

การขายของสินค้าที่ดี สหกรณ์มีความสามารถในการเปลี่ยนสินค้าเป็นเงินสดและสหกรณ์
การเกษตรระงู จำกัด มีอายุเฉลี่ยของสินค้าค่อนข้างดี และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเพียงเล็กน้อย

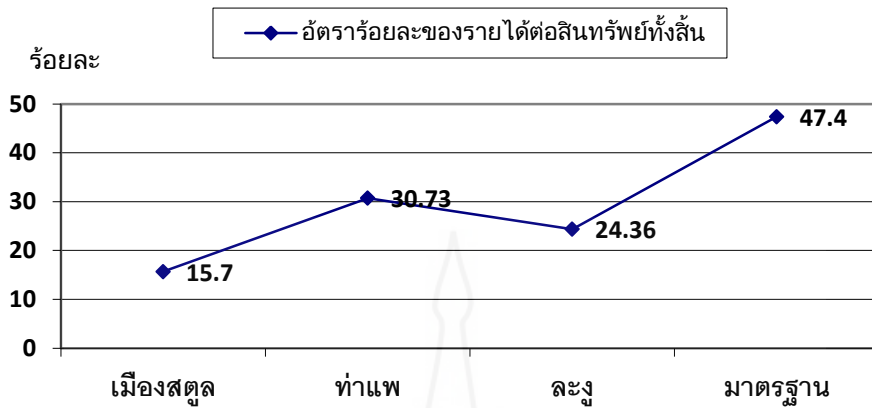
3) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

จากภาพที่ 4.19 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ
จำกัด และสหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์
มาตรฐาน นั่นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง มีการลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไปและใช้ประโยชน์
จากสินทรัพย์เหล่านั้นได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ สหกรณ์ควรพิจารณาตัดทอนสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็น
หรือหาแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้มากขึ้น

4) อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น

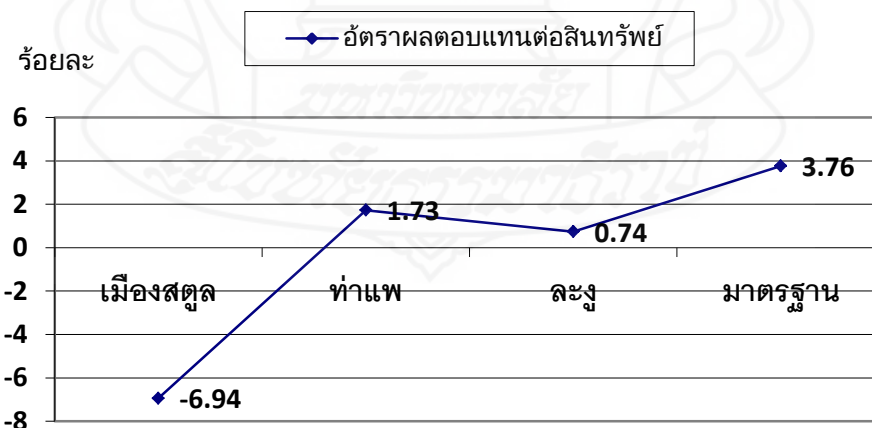

ภาพที่ 4.20 เปรียบเทียบอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น

จากภาพที่ 4.20 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั่นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ควรพิจารณาหาแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เต็มประสิทธิภาพ

2.3.4 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

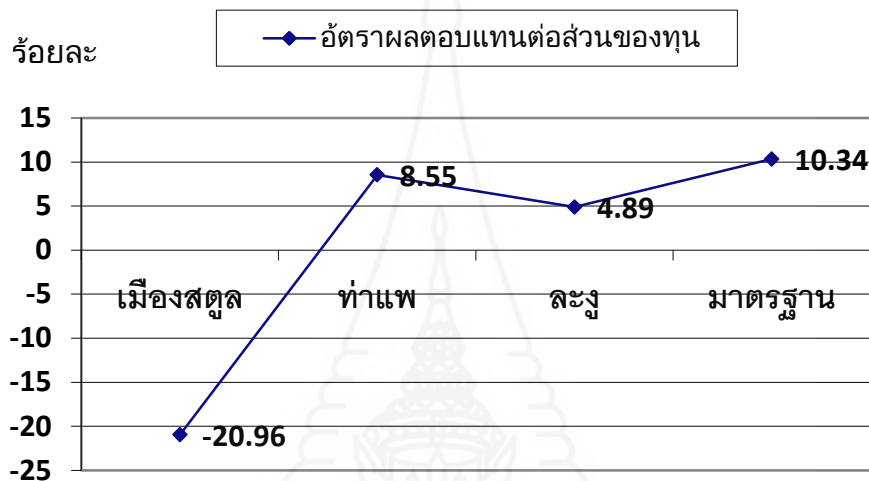
1) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

ภาพที่ 4.21 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.21 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด นั้นหมายความว่าคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง ใช้สินทรัพย์ของกิจการในอันที่ก่อให้เกิดกำไรกลับคืนมาสู่สหกรณ์ได้น้อย

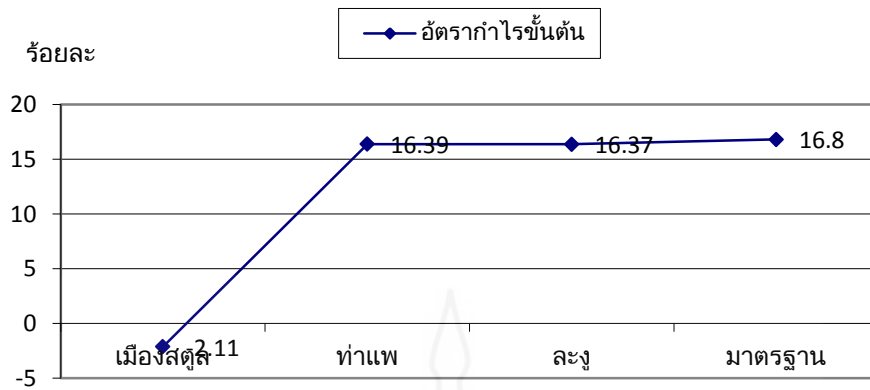
2) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ภาพที่ 4.22 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

จากภาพที่ 4.22 พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง สมาชิกมีโอกาสได้รับเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืน แต่สำหรับสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด เนื่องจากสหกรณ์ใช้เงินกู้หรือหนี้สินมาเป็นทุนดำเนินงานในสหกรณ์ทั้งหมด และสหกรณ์ยังมีผลขาดทุนเกินกว่าทุนเรือนหุ้นของสมาชิกที่มีจึงแสดงอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นออกมาติดลบ สมาชิกจึงไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืน แม้กระทั่งหากสมาชิกลาออกไปก็จะไม่สามารถคืนหุ้นให้ได้

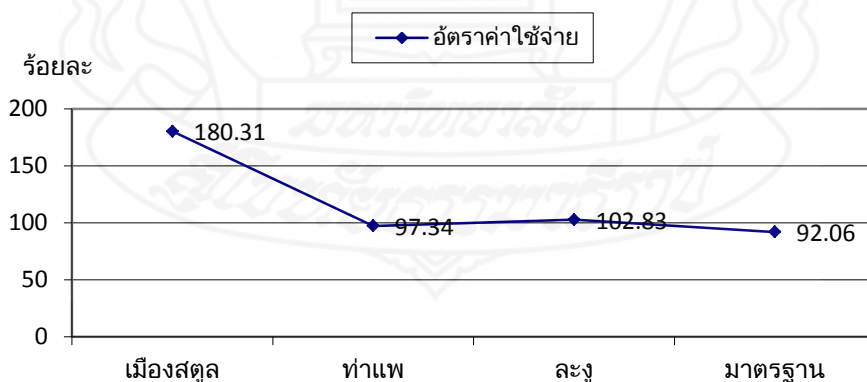
3) อัตรากำไรขั้นต้น

ภาพที่ 4.23 เปรียบเทียบอัตราค่าไรขั้นต้น

จากภาพที่ 4.23 พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราค่าไรขั้นต้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเพียงเล็กน้อย นั่นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่งมีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรขั้นต้นสูง แต่สำหรับสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด เนื่องจากสหกรณ์มีต้นทุนขาย/บริการสูงกว่ารายได้จากการขาย/บริการ จึงทำให้มีผลออกมาติดลบ นั่นหมายถึงคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ ส่งผลให้สหกรณ์มีผลขาดทุนสุทธิ เมื่อนำไปหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก็มีผลขาดทุนลดลงยิ่งขึ้น

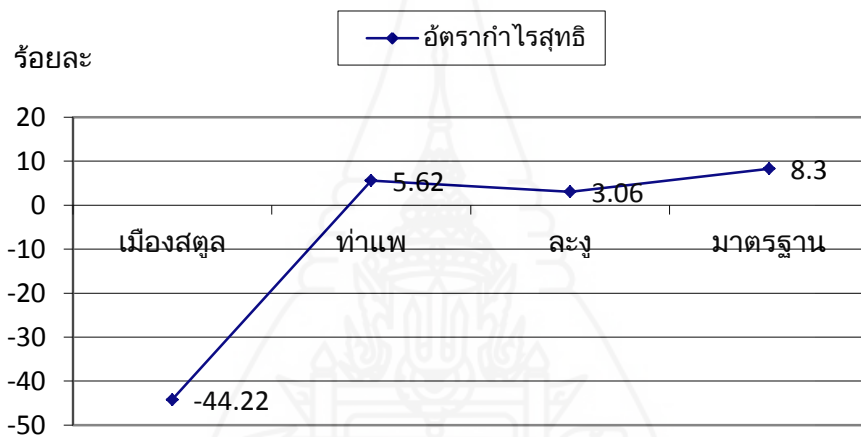
4) อัตราค่าใช้จ่าย

ภาพที่ 4.24 เปรียบเทียบอัตราค่าใช้จ่าย

จากภาพที่ 4.23 พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเพียงเล็กน้อย นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร แต่สำหรับสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินการไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ได้ทำให้ผลออกมาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 2 เท่า คณะกรรมการควรเร่งหาวิธีตัดทอนหรือการลดค่าใช้จ่ายลงทุกขั้นตอนของการทำงาน รวมถึงพนักงานทุกฝ่าย ทุกคนต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานต่อไปได้

5) อัตรากำไรสุทธิ

ภาพที่ 4.25 เปรียบเทียบอัตรากำไรสุทธิ

จากภาพที่ 4.25 พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีประสิทธิภาพในการหากำไร แต่สำหรับสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิต่ำมากติดลบ เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินงานมีความสามารถในการหากำไรจากการดำเนินงานต่ำและสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสมต่อเนื่องมาหลายปีแล้ว

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การวิเคราะห์ห้งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล และเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลโดยศึกษางบการเงินของสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เฉพาะปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2553 กลุ่มตัวอย่าง คือสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลที่มีขนาดใหญ่มาก และมีรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี โดยมีสหกรณ์ที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 3 สหกรณ์ คือ

- 1) สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
- 2) สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
- 3) สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

- 1) แบบวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง
- 2) แบบวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี 2553 ซึ่งเป็นข้อมูลทฤษฎี ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด โดยข้อมูลในรายงานประจำปี ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน นำมากรอกในแบบวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง และแบบวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ศึกษาทั้งงบดุลและงบกำไรขาดทุน

การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการหนึ่งกับร้อยละของตัวเลขที่เป็นฐานเดียวกันในงบการเงินนั้นๆ โดยเทียบตัวเลขที่เป็นฐานเท่ากับอัตราร้อยละ 100 และหาอัตราร้อยละของรายการอื่น ตามสัดส่วนต่อตัวเลขที่เป็นฐาน ในงบดุลจะให้สินทรัพย์รวมเป็นร้อยละ 100 ส่วนในงบกำไรขาดทุนจะให้ขายสุทธิเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ตามแนวดิ่งเป็นวิธีที่ค้นหาข้อเท็จจริงของการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงสร้างของงบการเงิน ทั้งด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน และเกี่ยวกับความเจริญเติบโตหรือการขยายตัวของธุรกิจ การดำเนินงานในด้านต่างๆ การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้นับว่าเป็นเครื่องมือที่นักวิเคราะห์งบการเงินนำมาใช้บ่อยครั้ง เช่นเดียวกับนักบัญชีสหกรณ์ที่ได้จัดทำไว้ในรายงานประจำปีเพราะเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างง่ายได้ อย่างไรก็ตามหากข้อมูลมีความซับซ้อนมาก การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะให้ผลการวิเคราะห์ที่ไม่ค่อยชัดเจนจะต้องนำเทคนิคการวิเคราะห์อื่นๆ มาประกอบด้วยเพื่อตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

- 2) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถในการหากำไรของธุรกิจ โดยการนำรายการทางการเงินต่างๆ ในงบดุล และงบกำไรขาดทุนมาเทียบให้อยู่ในรูปของอัตราส่วน เพื่อหาความสัมพันธ์ของรายการในงบการเงินที่สนใจค้นหาข้อเท็จจริงต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์ และเหมาะสมหรือไม่อันจะเป็นประโยชน์ในการตีความหมายและใช้เปรียบเทียบกับข้อมูลอื่นๆ

อัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ ในการวิเคราะห์งบการเงินในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

- อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง
- อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้
- อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์
- อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

เกณฑ์การตัดสินความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ใช้อัตราค่าเฉลี่ยอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2552 มาเป็นเกณฑ์ตัดสิน ในปี 2553

1.3 ผลการศึกษา แยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ผลการศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล จากการวิเคราะห์งบการเงิน ปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2553 ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด สรุปได้ว่า

1) การวิเคราะห์งบดุลตามแนวดิ่ง

(1) สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่คือเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสูงสุดไม่เกินร้อยละ 40.60 ทางด้านโครงสร้างทางการเงิน โดยมีหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 132.14 หนี้สินทั้งสินร้อยละ 138.44 และทุนไม่เกินร้อยละ -38.44 จะเห็นว่าสหกรณ์มีการก่อหนี้มากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก

(2) สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่คือเงินให้กู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 66.43 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยมีหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 76.36 หนี้สินทั้งสินร้อยละ 78.69 และทุนไม่เกินร้อยละ 21.31 จะเห็นว่ามีการก่อหนี้มากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก

(3) สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่คือเงินให้กู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 66.54 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยมีหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 80.28 หนี้สินทั้งสินไม่เกินร้อยละ 84.52 และทุนไม่เกินร้อยละ 15.48 จะเห็นว่ามีการก่อหนี้มากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก

2) การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่ง

(1) สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีรายได้หลัก คือดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีผลขาดทุน ทั้งนี้เกิดจากการดำเนินธุรกิจซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงมาก

(2) สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีรายได้หลัก คือดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีผลกำไรต่อยอดขาย/บริการ ร้อยละ 5.63

(3) สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีรายได้ คือดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีผลกำไร ทั้งนี้เกิดจากการดำเนินธุรกิจซึ่งมีต้นทุนขาย/บริการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำ

3) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

(1) สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล มีอัตราส่วนวัดสภาพคล่องของกิจการต่ำมาก และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้สหกรณ์มีความเสี่ยงมาก เนื่องจากมีหนี้สินล้นพ้นตัว ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ การหมุนของสินค้า สหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นนั้น สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่คอยสอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์ และอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นถือว่าต่ำมาก แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ด้านความสามารถในการทำกำไรอาจสืบเนื่องจากสหกรณ์เกิดการทุจริตขึ้น ทำให้ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนติดลบ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ทำให้สมาชิกไม่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืน สหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการสูงมากเกินไป เมื่อเทียบกับยอดขาย และสหกรณ์ไม่มีความสามารถในการทำกำไรเลยเนื่องจากผลการวิเคราะห์ที่ได้มีค่าติดลบ

(2) สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ด้านอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้หรือสภาพคล่องของกิจการต่ำมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์มีความเสี่ยงน้อยมาก เนื่องจากมีทุนดำเนินงานมากกว่าหนี้สิน และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ การหมุนของสินค้า สหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำ แสดงว่าสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่คอยสอดคล้องกับยอดขาย คือ สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำ แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ต่ำ แสดงว่าคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์บริหารงานไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ผลตอบแทนที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานแต่สมาชิกมีโอกาสดังได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ออกมาใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการ

สูงกว่ามาตรฐานไม่มากนัก เมื่อเทียบกับยอดขาย สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจแต่ผลการวิเคราะห์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเช่นกัน

(3) สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด ด้านอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือสภาพคล่องของกิจการต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์มีความเสี่ยงน้อยมาก เนื่องจากมีทุนดำเนินงานมากกว่าหนี้สิน และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ เกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก แต่สหกรณ์ซื้อสินค้ามาใช้เวลาในการขายไปนานมาก ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สหกรณ์มีการลงทุนในสินทรัพย์ไม่คอยสอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์ สหกรณ์มีอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำแสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์บริหารงานไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ แต่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ออกมาใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานและค่าใช้จ่ายในการขาย/บริการสูงกว่ามาตรฐาน เมื่อเทียบกับยอดขาย สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจเพราะผลการวิเคราะห์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

1.3.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล จากการวิเคราะห์งบการเงิน ปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2553 ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด สรุปได้ว่า

1) การวิเคราะห์งบดุลตามแนวดิ่ง ด้านส่วนประกอบของงบดุล สหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่ง มีการจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืม และรับฝากเงินมากกว่าการระดมทุน และมีการนำเงินทูลดงกล่าวมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนคือเงินให้กู้ระยะสั้น และในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนคือลูกหนี้ระยะยาว

2) การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนตามแนวดิ่ง ด้านส่วนประกอบของงบกำไรขาดทุน สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีต้นทุนขาย/บริการ สูงกว่ารายได้จากการขาย/บริการ และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงกว่าสหกรณ์อื่น เป็นผลให้สหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุนสูง ในขณะที่สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด มีรายได้จากการขาย/บริการและต้นทุนขาย/บริการ ใกล้เคียงกัน

3) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

(1) ด้านสภาพคล่องทางการเงิน เมื่อเปรียบเทียบสหกรณ์ทั้ง 3 แห่งแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินมากที่สุด มากกว่าสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 3 สหกรณ์มีสภาพคล่องต่ำกว่ามาตรฐาน

(2) ด้านความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์ที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด รองลงมาคือสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีหนี้สินล้นพ้นตัว และสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่ามาตรฐาน

(3) ด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ สหกรณ์ที่มีความสามารถดีที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด รองลงมาคือสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ตามลำดับ

(4) ด้านความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์ที่มีอัตรากำไรสุทธิดีที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด รองลงมาคือสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ไม่มีความสามารถในการทำกำไรเลย

2. อภิปรายผล

การศึกษาความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล และเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล จากการวิเคราะห์ตามแนวคิด การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด โดยนำข้อมูลตัวเลขจากงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยงบดุล และงบกำไรขาดทุน ของสหกรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเงินทุน สหกรณ์มีโครงสร้างทางการเงิน โดยจัดหาทุนจากการกู้ยืมมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก สอดคล้องกับวัชรวิไล (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรสมเด็จ จำกัด สหกรณ์การเกษตรคำม่วง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรนิคมฯ ห้วยผึ้ง จำกัด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีโครงสร้างทางการเงิน โดยจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิกสหกรณ์

2.2 ด้านประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์สูงสุด โดยมีอัตราหมุนเวียนของสินค้างสูง มีความสามารถในการเปลี่ยนสินค้าให้เป็นเงินสดได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น และมีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้สูงกว่าสหกรณ์อื่น สอดคล้องกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมที่สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด สามารถทำกำไรต่อสินทรัพย์รวมได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด

2.3 ด้านการทำกำไร สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิแต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีประสิทธิภาพในการหากำไรต่ำ แต่สำหรับสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิต่ำมากถึงขั้นติดลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการทำกำไรเลย และลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนใดใด สืบเนื่องมาจากสหกรณ์ประสบปัญหาการทุจริตขึ้น สมาชิกจึงขาดศรัทธาขาดการมีส่วนร่วม ไม่ทำธุรกิจกับสหกรณ์จนทำให้สหกรณ์มีผลขาดทุนสะสมต่อเนื่องมาหลายปี

2.4 ด้านการจัดสรรทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่นๆ จะเห็นได้ว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด มีทุนสำรองน้อยมากเพราะสหกรณ์เกิดปัญหาการทุจริตขึ้นในสหกรณ์ทำให้มีผลขาดทุนสะสมต่อเนื่องมา 6 ปี ทำให้ต้องนำขาดทุนสุทธิแต่ละปีหักทุนสำรองดังกล่าวจนเกือบหมดแต่มีทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ เหลือไว้ใช้ตามวัตถุประสงค์ที่จัดสรรไว้ค่อนข้างสูง ในขณะที่สหกรณ์อื่นจะจัดสรรทุนสำรองไว้แต่ละปีตามอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น รวมทั้งการจัดสรรทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ก็เช่นกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารได้ทำให้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีผลออกมาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 2 เท่า คณะกรรมการควรเร่งหาวิธีตัดทอนหรือการลดค่าใช้จ่ายลงทุกขั้นตอนของการทำงาน รวมถึงพนักงานทุกฝ่าย ทุกคนต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานต่อไปได้

3.1.2 สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ควรจัดเสวนาระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขสาเหตุที่ทำให้สหกรณ์เกิดวิกฤตขาดทุนอย่างต่อเนื่อง อย่างเร่งด่วน

3.1.3 สหกรณ์ควรดำเนินงานโดยยึดอุดมการณ์สหกรณ์เป็นเป้าหมายที่เชื่อกันว่า สหกรณ์จะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ให้สมาชิกมีการกินดี อยู่ดี และมีสันติสุข โดยการ ประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการช่วยตนเอง สำคัญมากจะเห็นได้ ว่าสหกรณ์ทั้ง 3 แห่ง จะขาดการช่วยตนเองไม่มีการระดมทุนเพิ่มจากสมาชิก ทำให้สมาชิกขาด ความรู้สึกหวงแหนสหกรณ์ของตน แต่เน้นการกู้ยืมเงินทุนจากภายนอก นั้นหมายถึงหากสหกรณ์ ไม่มีอุดมการณ์ก็ไม่ต่างกับองค์กรธุรกิจทั่ว ๆ ไป

3.1.4 กรมส่งเสริมสหกรณ์สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นข้อมูลประกอบการ กำหนดนโยบายการให้คำแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ด้านการดำเนินงานของสหกรณ์

3.1.5 สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นั้นหมายความว่าสหกรณ์มีการลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไปและใช้ประโยชน์ จากสินทรัพย์เหล่านั้นได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ สหกรณ์ควรพิจารณาตัดทอนสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็น หรือหาแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

3.2.1 ควรวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงประกอบด้วยเพราะจาก การศึกษาพบว่าสหกรณ์มีหนี้สินจำนวนมาก

3.2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบริการของสหกรณ์การเกษตร ด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านสถานที่ที่ให้บริการ ด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ และศึกษา ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ดังกล่าว

3.2.3 ควรศึกษาทัศนคติและความรู้ของสมาชิก เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุง สหกรณ์ให้ดีขึ้น เนื่องจากทัศนคติและความรู้ของสมาชิกเป็นปัจจัยส่งเสริมการดำเนินงานของ สหกรณ์ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

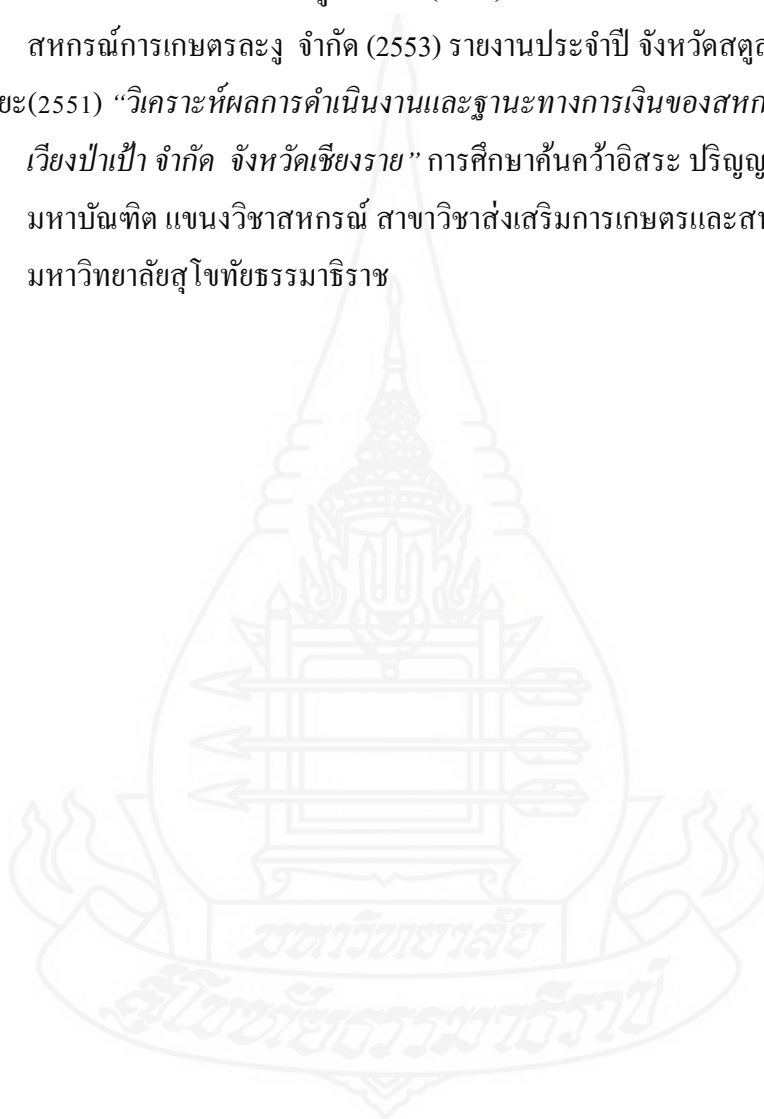
บรรณานุกรม

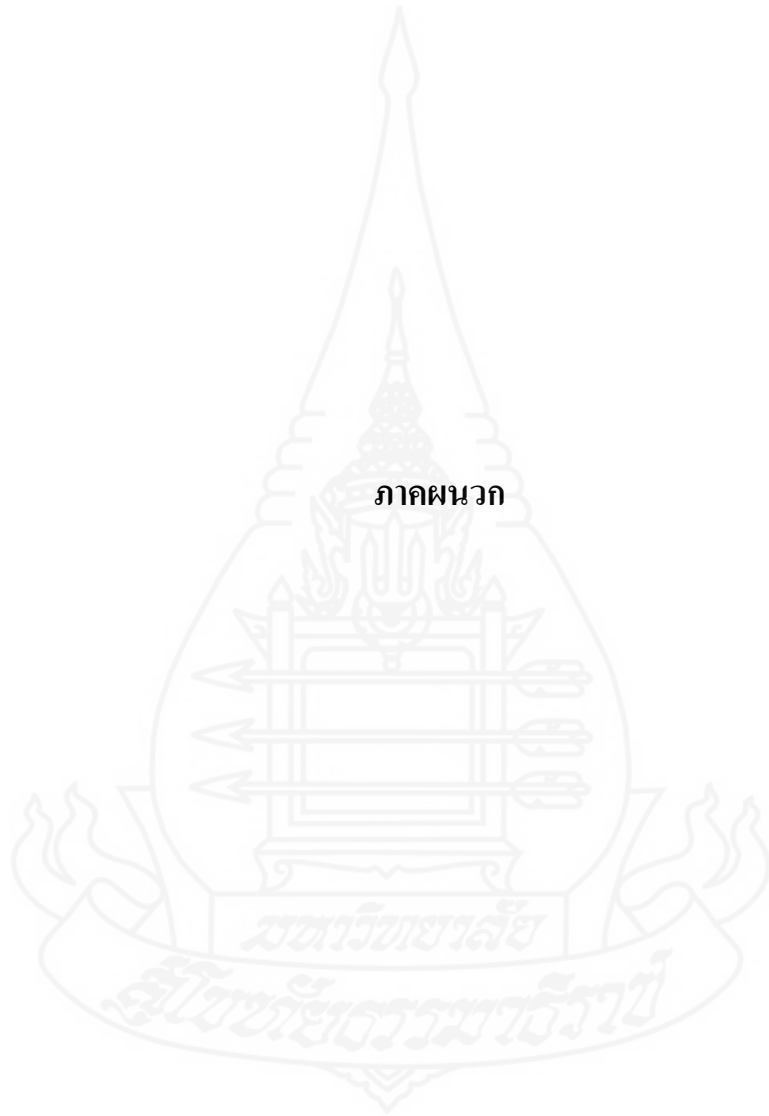
บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552) คู่มือการใช้อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และ
กลุ่มเกษตรกร ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน สำนักเทคโนโลยี
สารสนเทศและสื่อสาร
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) คำแนะนำการจัดตั้งสหกรณ์ สำหรับประชาชนและผู้สนใจจะจัดตั้ง
สหกรณ์
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) การใช้ข้อมูลทางการเงินและบัญชีเพื่อการส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่ม
เกษตรกร
- ขัตติยา สันนะกิจ (2552) “การศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของ
สหกรณ์การเกษตรสะเดา จำกัด สหกรณ์การเกษตรบางกล้า จำกัด และสหกรณ์
การเกษตรนาทวี จำกัด จังหวัดสงขลา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- นัสดา เตชะประสาน (2550) “การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด”
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชา
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เพชร ศิรินุพงศ์ (2550) “การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์
การเกษตร : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรพัทลุง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมือง
นครศรีธรรมราช จำกัด” รายงานการวิจัยเพื่อปรับตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญงานส่งเสริม
สหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ทัศนัย แสนเสนา (2551) “การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของชุมนุมสหกรณ์
ชาวสวนปาล์มน้ำมันกระบี่ จำกัด จังหวัดกระบี่” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- วัชรีย์ ไปพบ (2551) “การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด
กาฬสินธุ์” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์
สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด (2553) รายงานประจำปี จังหวัดสตูล
สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด (2553) รายงานประจำปี จังหวัดสตูล
สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด (2553) รายงานประจำปี จังหวัดสตูล
- อาคม โยริยะ(2551) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร
เวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด

สำเนา

สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2553	ปี 2552
		บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	2,563,872.29	363,863.43
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	707,112.53	11,770.34
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5	25,217,428.60	28,037,994.30
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	6	2,478,509.00	4,125,769.91
คอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	7	10,150,767.10	10,189,420.70
สินค้าคงเหลือ	8	331,238.26	742,923.48
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	1,337,984.87	4,026,792.74
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		42,786,912.65	47,498,534.90
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	4	398,900.00	388,900.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	10,957,015.00	12,784,370.00
ลูกหนี้ระยะยาว	6	5,892,619.00	5,256,932.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10	2,037,267.96	2,285,556.24
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	11	33,900.00	33,900.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		19,319,701.96	20,749,658.24
รวมสินทรัพย์		62,106,614.61	68,248,193.14
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	12	71,112,695.25	69,771,400.75
เจ้าหนี้การค้า		257,300.00	383,322.00
เงินรับฝาก	13	10,656,917.75	9,935,509.75
คำบ้ำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		40,000.00	40,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	14	45.00	3,866,635.89
รวมหนี้สินหมุนเวียน		82,066,958.00	83,996,868.39

		ปี 2553	ปี 2552
	หมายเหตุ	บาท	บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	3,914,475.83	3,556,597.83
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		3,914,475.83	3,556,597.83
รวมหนี้สิน		85,981,433.83	87,553,466.22
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		11,324,630.00	11,293,230.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	16	1,762,811.94	1,847,395.94
ทุนสำรอง			
ทุนสำรอง		9,335.37	0.00
หัก โอนไปชดเชยขาดทุน		(9,335.37)	0.00
		0.00	0.00
ขาดทุนสะสม			
ข้อยกมา		(32,445,899.02)	(28,188,019.44)
บวก ขาดทุนสุทธิ		(4,525,697.51)	(4,257,879.58)
หัก โอนทุนสำรองมาชดเชย		9,335.37	0.00
		(36,962,261.16)	(32,445,899.02)
รวมทุนของสหกรณ์		(23,874,819.22)	(19,305,273.08)
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		62,106,614.61	68,248,193.14

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำเนาถูกต้อง

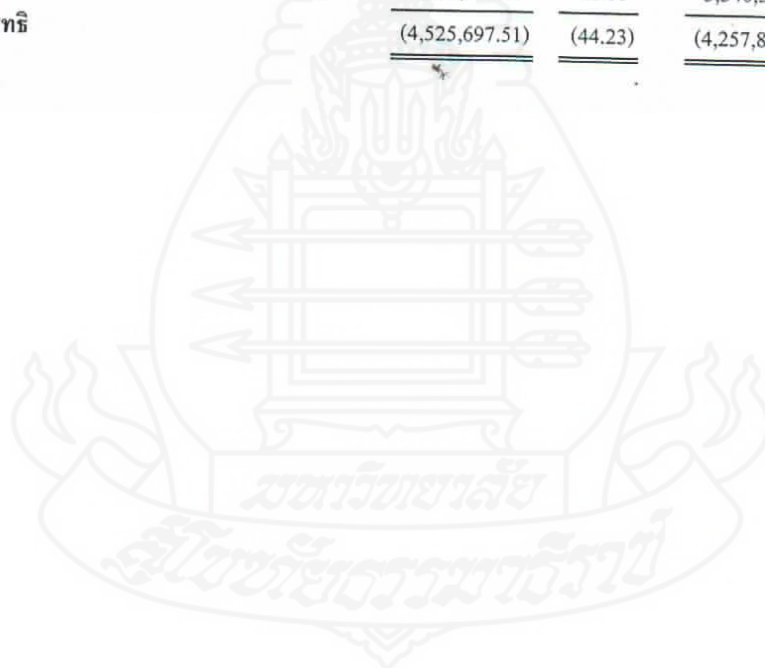

(นางอติศา วรพงษ์)
นักวิชา การตรา ราชคอบบัญชีชำนาญการ

(นายวินัย อูมาจ)
ประธานกรรมการ

(นางมาริน หนูนอนันต์)
เลขานุการ
วันที่ 14 สิงหาคม 2553

สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	10,233,077.39	100.00	12,153,901.70	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	10,448,959.87	102.11	12,314,339.06	101.32
ขาดทุนขั้นต้น	(215,882.48)	(2.11)	(160,437.36)	(1.32)
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	724,436.00	7.08	716,862.00	5.90
	508,553.52	4.97	556,424.64	4.58
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,544,848.26	24.87	4,035,701.62	33.21
ขาดทุนเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	(2,036,294.74)	(19.90)	(3,479,276.98)	(28.63)
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	2,968,227.16	29.00	2,567,792.67	21.13
รวม	931,932.42	9.10	(911,484.31)	(7.50)
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	5,457,629.93	53.33	3,346,395.27	27.53
ขาดทุนสุทธิ	(4,525,697.51)	(44.23)	(4,257,879.58)	(35.03)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	1,470,000.00	33.05	1,497,791.00	31.63
- ค้างรับ	2,938,912.00	66.08	3,154,190.00	66.61
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ - รับจริง	9,237.58	0.21	12,318.32	0.26
- ค้างรับ	2,483.75	0.06	8,190.74	0.17
ค่าตอบแทนเงินกู้	26,724.00	0.60	63,190.00	1.33
รวม	4,447,357.33	100.00	4,735,680.06	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	4,771,368.25	107.29	4,927,131.25	104.04
ขาดทุนขั้นต้น	(324,010.92)	(7.29)	(191,451.19)	(4.04)
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	714,891.00	16.08	716,862.00	15.13
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	714,891.00	16.08	716,862.00	15.13
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้	419,222.70	9.43	2,274,196.10	48.02
หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,312,566.60	29.51	1,022,020.35	21.58
หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	445,285.00	10.01	208,493.00	4.40
เงินเดือนและค่าจ้าง	159,480.00	3.59	244,320.00	5.16
ค่าใช้จ่ายดำเนินการ	41,914.50	0.94	69,055.50	1.46
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,378,468.80	53.48	3,818,084.95	80.62
ขาดทุนเฉพาะธุรกิจ	(1,987,588.72)	(44.69)	(3,292,674.14)	(69.53)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื๊ย	1,930,526.00	33.37	3,017,735.00	40.68
ขายเคมีการเกษตร	0.00	0.00	3,100.00	0.04
ขายเมล็ดพันธุ์พืช	2,105.00	0.04	20,590.00	0.28
ขายข้าวสาร	224,237.00	3.87	119,626.00	1.61
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน				
ขายน้ำมันเชื้อเพลิง	3,628,739.92	62.72	4,255,660.64	57.37
ขายน้ำมันหล่อลื่น	112.14	0.00	1,510.00	0.02
รวม	5,785,720.06	100.00	7,418,221.64	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	2,166,193.00	37.44	3,152,445.72	42.49
สินค้าประเภทน้ำมัน	3,511,398.62	60.69	4,234,762.09	57.09
กำไรขั้นต้น	108,128.44	1.87	31,013.83	0.42
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
กำไรจากการตีราคาสินค้าเพิ่มขึ้น	9,545.00	0.16	0.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	9,545.00	0.16	0.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	150,480.00	2.60	106,080.00	1.43
ค่าใช้จ่ายในการขาย	2,976.00	0.05	3,839.00	0.05
ค่าใช้จ่ายธุรกิจน้ำมัน	35,559.00	0.61	8,834.00	0.12
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	54,369.46	0.94	6,753.03	0.09
ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง	0.00	0.00	9,545.00	0.13
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	(77,005.00)	(1.33)	77,005.00	1.04
ค่าลดหย่อนน้ำมันเชื้อเพลิงสูญระเหย	0.00	0.00	5,560.64	0.07
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	166,379.46	2.87	217,616.67	2.93
ขาดทุนเฉพาะธุรกิจ	(48,706.02)	(0.84)	(186,602.84)	(2.51)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	5,388.78	0.05	5,439.12	0.04
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น	15,342.19	0.15	13,736.61	0.11
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	1,100.00	0.01	1,200.00	0.01
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	430,000.00	4.20	0.00	0.00
ผลตอบแทนจากการลงทุนถือหุ้น	679.25	0.01	627.00	0.01
รายได้ค่าเช่าคอกไก่	6,000.00	0.06	24,000.00	0.20
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืมนี้รับสภาพหนี้	668,317.00	6.53	668,317.00	5.50
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ค่าที่ดิน	244,051.00	2.38	258,378.00	2.13
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	1,423,960.00	13.92	1,456,379.00	11.98
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ปฏิเสศหนี้	82,920.00	0.81	62,410.94	0.51
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้พนักงาน (โครงการหนี้สินนอกระบบ)	46,852.00	0.46	0.00	0.00
รายได้ค่าปรับลูกหนี้ปฏิเสศหนี้	20,730.00	0.20	20,730.00	0.17
รายได้เบ็ดเตล็ด	22,886.94	0.22	56,575.00	0.47
	<u>2,968,227.16</u>	<u>29.00</u>	<u>2,567,792.67</u>	<u>21.13</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	470,410.00	4.60	627,720.00	5.17
ค่าล่วงเวลา	9,000.00	0.09	7,500.00	0.06
ค่าเบี้ยเลี้ยงและพาหนะ-กรรมการ	51,750.00	0.51	51,450.00	0.42
ค่าเบี้ยเลี้ยงและพาหนะ-พนักงาน	17,500.00	0.17	20,250.00	0.17
ค่าเบี้ยประชุม	41,400.00	0.41	29,700.00	0.24
ค่าตอบแทนเวรยาม	15,850.00	0.16	3,000.00	0.03
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	10,500.00	0.10	10,000.00	0.08
ค่าตอบแทนที่ปรึกษา	0.00	0.00	150.00	0.00
ค่ารับรอง	8,290.00	0.08	10,070.00	0.08
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.00	0.00	115,840.00	0.95
ค่าการศึกษาบุตร	8,000.00	0.08	10,720.00	0.09
ค่ารักษาพยาบาล	897.00	0.01	0.00	0.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	28,462.00	0.28	23,107.00	0.19
ค่าถ่ายเอกสาร	8,582.00	0.08	6,311.00	0.05
ค่าไฟฟ้า	32,891.00	0.32	25,680.00	0.21
ค่าน้ำประปา	2,732.00	0.03	2,055.00	0.02
ค่าโทรศัพท์	18,748.00	0.18	17,563.00	0.15
ค่าซ่อมบำรุงสินทรัพย์	35,607.00	0.35	35,165.00	0.29
ค่าใช้จ่ายรถยนต์และจักรยานยนต์	2,630.00	0.03	3,540.00	0.03
ค่าเบี้ยประกันภัย	4,195.65	0.04	3,964.00	0.03
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	50,317.00	0.49	60,720.00	0.50
ค่าปรับภาษีมูลค่าเพิ่ม	0.00	0.00	81.43	0.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	396,235.00	3.87	420,054.00	3.46
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมพนักงาน	15,621.00	0.15	24,724.00	0.20
กองทุนเงินทดแทนประกันสังคม	370.00	0.00	365.00	0.00
ค่าประกันสังคม	32,699.00	0.32	48,344.00	0.40
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	156,518.28	1.53	152,262.84	1.25
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	370,772.00	3.62	0.00	0.00
ค่าตอบแทนการขายที่ดิน	106,760.00	1.04	0.00	0.00

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	39,679.00	0.39	46,961.00	0.39
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	23,902.00	0.23	36,345.00	0.30
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	1,679,293.00	16.41	1,050,000.0	8.64
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้รับสภาพหนี้	(13,192.00)	(0.13)	0.00	0.00
หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับตามคำพิพากษา	1,091,278.00	10.66	(269,214.00)	(2.22)
หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้รับสภาพหนี้	636,283.00	6.22	668,317.00	5.50
หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ปฏิเสธหนี้	82,920.00	0.81	82,920.00	0.68
หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับค้างรับลูกหนี้ปฏิเสธหนี้	20,730.00	0.20	20,730.00	0.17
	<u>5,457,629.93</u>	<u>53.33</u>	<u>3,346,395.27</u>	<u>27.53</u>

สหกรณ์การเกษตรเมืองสตุล จำกัด
งบต้นทุนขาย/บริการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ธุรกิจสินเชื่อ		
ดอกเบี้ยจ่าย	4,771,368.25	4,927,131.25
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้าคงเหลือต้นปี	580,331.00	474,194.72
บวก - ซื้อปุ๋ย	1,498,703.00	3,117,137.00
- ซื้อเคมีการเกษตร	0.00	2,900.00
- ซื้อเมล็ดพันธุ์พืช	0.00	21,625.00
- ซื้อข้าวสาร	220,164.00	116,920.00
รวม	<u>2,299,198.00</u>	<u>3,732,776.72</u>
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สินค้าสภาพปกติ	133,005.00	580,331.00
ต้นทุนขาย	<u>2,166,193.00</u>	<u>3,152,445.72</u>
ประเภทน้ำมัน		
สินค้าคงเหลือต้นปี	172,137.48	691,313.97
บวก - ซื้อสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง	3,537,494.40	3,715,585.60
รวม	<u>3,709,631.88</u>	<u>4,406,899.57</u>
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สินค้าสภาพปกติ	198,233.26	172,137.48
ต้นทุนขาย	<u>3,511,398.62</u>	<u>4,234,762.09</u>
รวมต้นทุนขาย/บริการ	<u><u>10,448,959.87</u></u>	<u><u>12,314,339.06</u></u>

สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยพิจารณา ลูกหนี้แต่ละรายที่ค้างอยู่ ณ วันสิ้นปี หรือโดยวิธีคิดเป็นร้อยละของลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี และคิดเป็น ร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระของลูกหนี้แต่ละราย
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- ที่ดินที่สหกรณ์ได้รับแทนการชำระหนี้ บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับทรัพย์สินรายการย่อย ๆ ถือเป็น ค่าใช้จ่ายหักจากรายได้
- สหกรณ์ไม่ปันส่วนดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากเป็นต้นทุนของธุรกิจสินเชื่อ เนื่องจากเงินรับฝากที่มี ได้นำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน
- ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 62,106,614.61 บาท ประกอบด้วย หนี้สินทั้งสิ้น 85,981,433.83 บาท และทุนเรือนหุ้น จำนวน 11,324,630.00 บาท โดยมี ขาดทุนสะสม จำนวน 36,962,261.16 บาท ซึ่งส่งผลให้หุ้นไม่มีมูลค่าคงเหลือ มูลค่าหุ้น = $11,324,630.00 - (36,962,261.16 + 85,981,433.83) / 1,132,463.00 = -98.56$ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของสมาชิกผู้ถือหุ้น
- ระหว่างปีสหกรณ์ได้จำหน่ายที่ดินแทนการชำระหนี้หรือจำหน่ายทั้งหมด 15 แปลง โดยสหกรณ์ จำหน่ายเป็นเงินสด จำนวน 7 แปลง และอีก 8 แปลง ได้ทำสัญญาซื้อขายโดยตกลงให้ผู้ซื้อ ผ่อนชำระให้หมดภายใน 2 ปี ณ วันสิ้นปี สหกรณ์มีที่ดินแทนการชำระหนี้หรือจำหน่าย คงเหลือ จำนวน 9 แปลง
- สหกรณ์เข้าร่วมโครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนผ่านสหกรณ์กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 219 ราย ณ วันสิ้นปีบัญชี สหกรณ์มีดอกเบี้ยชดเชยจาก กรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับ จำนวน 2,483.75 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ปฏิบัติเป็นไปตามเงื่อนไขและ วัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว
- สหกรณ์เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนใต้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 74 ราย เป็นเงิน 1,761,250.00 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ปฏิบัติ เป็นไปตามเงื่อนไขและวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว

- สหกรณ์ได้รับเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อดังเป็นกองทุนเพื่อการฟื้นฟูสมาชิกของสหกรณ์ จำนวน 39 ราย เป็นเงิน 117,000.00 บาท ณ วันสิ้นปี สมาชิกสหกรณ์ได้รับเงินฟื้นฟูอาชีพ จำนวน 9 ราย เป็นเงิน 27,000.00 บาท คงเหลือสมาชิกที่ไม่มารับเงินฟื้นฟูอาชีพอีก จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 90,000.00 บาท โดยสหกรณ์ได้ปฏิบัติเป็นไปตามเงื่อนไขและวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินสด	148,422.03	21,482.33
เงินฝากธนาคาร		
ออมทรัพย์	2,415,450.26	342,381.10
รวม	2,563,872.29	363,863.43

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสุล จำกัด	4,238.81	4,054.73
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุล จำกัด	702,873.72	7,715.61
รวม	707,112.53	11,770.34

เงินฝากสหกรณ์อื่นข้างต้น เป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ทั้งจำนวน

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
	ราคาทุน	ราคาทุน
<u>เงินลงทุนระยะยาว</u>		
<u>เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>		
หุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสุล จำกัด	178,000.00	168,000.00
หุ้น ธกส	20,900.00	20,900.00
หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด	200,000.00	200,000.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว	398,900.00	388,900.00

เงินลงทุนหุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด จำนวน 200,000.00 บาท ได้ผ่านการถูกสั่งแต่งตั้งกรรมการควบคุมบริษัทฯ ให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนด ว่าด้วย การควบคุมบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 ต่อมากระทรวงการคลังได้สั่งยกเลิกการควบคุมบริษัทฯ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2551 และได้มีการเพิ่มทุนพร้อมกับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการใหม่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552

7. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม	15,244,244.00	13,970,331.00
หัก ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	5,093,476.90	3,780,910.30
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ	10,150,767.10	10,189,420.70

8. สินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สินค้าสภาพปกติ	331,238.26	752,468.48
หัก ค่าเผื่อนมูลค่าสินค้าลดลง	0.00	9,545.00
	331,238.26	742,923.48

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	995.35	3,917.00
เงินค้างรับ	0.00	7,498.00
เงินยืมที่รอจ่ายกองทุนเพื่อการฟื้นฟูอาชีพ	90,000.00	0.00
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	498.27	0.00
เงินที่รอจ่ายค่าเนคค	75,599.50	103,514.00
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	37,902.00	38,061.00
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ปฏิเสธหนี้	583,327.00	500,407.00
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับ	2,483.75	8,190.74
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้รับสภาพหนี้	1,972,917.00	1,336,634.00
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ค่าที่ดิน	177,285.00	68,016.00
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	2,805,590.10	1,714,312.10
ค่าปรับเงินให้กู้ยืม	2,784,026.00	2,439,875.00
ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ปฏิเสธหนี้	124,935.00	104,205.00
ที่ดินแทนการชำระหนี้รื้อจำหน่าย	953,221.00	3,797,596.00
รวม	9,608,779.97	10,122,225.84
หัก ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	8,270,795.10	6,095,433.10
รวม	1,337,984.87	4,026,792.74

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2552 ค่าต่อหนี้สงสัยจะสูญข้างต้น แยกเป็น ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้
 ปฏิเสธหนี้ จำนวน 583,327.00 บาท ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้รับสภาพหนี้ จำนวน 1,972,917.00
 บาท ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 2,805,590.10 บาท ค่าปรับเงินให้ผู้ค้างรับ
 จำนวน 2,784,026.00 บาท ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ปฏิเสธหนี้ จำนวน 124,935.00 บาท

10. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สหุติ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ที่ดิน	1,207,750.00	1,327,750.00
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	722,715.90	848,405.10
โรงสี	22,839.51	30,452.69
ยานพาหนะ	2.00	2.00
เครื่องใช้สำนักงาน	83,960.55	78,946.45
รวม	2,037,267.96	2,285,556.24

สหกรณ์นำที่ดิน โฉนดเลขที่ 8687 จำนวนเป็นประกันเงินกู้ยืมวงเงินเครดิตเงินสด ของธนาคาร
 เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

11. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินประกันไฟฟ้า	9,700.00	9,700.00
เงินประกันน้ำประปา	200.00	200.00
เงินประกันราคาไก่	24,000.00	24,000.00
รวม	33,900.00	33,900.00

12. เงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินกู้ยืม ธกส.	62,612,869.25	61,271,574.75
เงินกู้ยืม ชสก.สตูล จำกัด	8,499,826.00	8,499,826.00
รวม	71,112,695.25	69,771,400.75

- เงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 62,612,869.25 บาท วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกกู้ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.50 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานและที่ดินโฉนดเลขที่ 8687 เป็นหลักประกัน
- เงินกู้ยืมจากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด จำนวน 8,499,826.00 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 5.50 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นหลักประกัน

13. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินรับฝากออมทรัพย์	3,416,023.00	3,402,583.00
เงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์	16,147.00	78,706.00
เงินรับฝากประจำ	948,790.75	970,823.75
เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	<u>6,275,957.00</u>	<u>5,483,397.00</u>
รวม	<u><u>10,656,917.75</u></u>	<u><u>9,935,509.75</u></u>

14. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ดอกเบี้ยเงินรับฝากประจำค้างจ่าย	45.00	81.00
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ธกส. ค้างจ่าย	0.00	3,811,742.25
เงินปันผลตามหุ้นค้างจ่าย	0.00	13,561.02
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	0.00	9,986.35
เงินรอจ่ายคืน	0.00	30,984.00
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	0.00	281.27
รวม	<u><u>45.00</u></u>	<u><u>3,866,635.89</u></u>

15. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	1,005,720.00	1,138,320.00
เงินสะสมพนักงาน	612,333.00	686,031.00
เงินกองทุนสงเคราะห์พนักงาน	1,004,741.45	941,463.45
รับชำระข้อบกพร่องรอดัดบัญชี	0.00	45,226.00
เงินกองทุนโครงการเพื่อป้องกันหนี้อกระบบ	26,482.38	26,482.38
เงินอุดหนุนฟื้นฟูอาชีพ	0.00	30,000.00
เงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ	0.00	40,000.00
ค่าตอบแทนเงินกู้รอดัดบัญชี	622,351.00	649,075.00
เงินมัดจำค่าที่ดิน	550,000.00	0.00
เงินกองทุนเพื่อการฟื้นฟูอาชีพของสมาชิก	92,848.00	0.00
รวม	<u>3,914,475.83</u>	<u>3,556,597.83</u>

16. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ทุนสาธารณประโยชน์	87,163.00	91,963.00
ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์	55.70	55.70
ทุนสะสมเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์	182,120.22	256,904.22
ทุนสะสมเพื่อสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิก	774,840.82	779,840.82
ทุนรับโอนหุ้น	97,439.80	97,439.80
ทุนสะสมเพื่อสงเคราะห์พนักงาน	621,192.40	621,192.40
รวม	<u>1,762,811.94</u>	<u>1,847,395.94</u>

ภาคผนวก ข

งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด

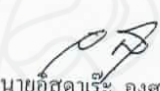
สำเนา

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2553	ปี 2552
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	55,820,481.58	32,691,251.08
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	7,878,128.01	9,241,159.82
เงินลงทุนระยะสั้น	4	0.00	1,000,600.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5	115,623,372.75	107,183,972.29
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	6	11,917,266.66	12,388,321.46
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ	7	16,879,475.77	16,791,548.53
สินค้าคงเหลือ	8	3,512,544.13	4,142,459.73
สินค้าขาดบัญชี		218,859.47	348,649.17
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี		218,859.47	348,649.17
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	3,333,015.81	2,163,852.92
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		214,964,384.71	185,602,565.83
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	4	476,100.00	454,100.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	130,563,390.36	112,803,031.83
ลูกหนี้ระยะยาว	6	5,651,500.00	5,863,517.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10	18,721,653.09	19,083,674.97
อาคารระหว่างก่อสร้าง		57,000.00	0.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	11	212,546.00	243,808.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		155,682,189.45	138,448,131.80
รวมสินทรัพย์		370,646,574.16	324,050,697.63

		ปี 2553	ปี 2552
	หมายเหตุ	บาท	บาท
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	12	53,269,690.00	71,643,819.50
เจ้าหนี้การค้า		349,945.00	476,616.00
เงินรับฝาก	13	228,321,211.14	182,235,225.29
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		10,000.00	10,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	14	1,074,964.22	1,064,529.51
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>283,025,810.36</u>	<u>255,430,190.30</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	8,652,461.39	7,188,047.55
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>8,652,461.39</u>	<u>7,188,047.55</u>
รวมหนี้สิน		<u>291,678,271.75</u>	<u>262,618,237.85</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		65,146,020.00	49,122,110.00
หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า		3.00	3.00
ทุนสำรอง		5,882,211.77	5,374,182.28
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	16	1,936,375.01	1,864,183.01
กำไรสุทธิประจำปี		6,003,692.63	5,071,981.49
รวมทุนของสหกรณ์		<u>78,968,302.41</u>	<u>61,432,459.78</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>370,646,574.16</u>	<u>324,050,697.63</u>
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้			
สำเนาถูกต้อง			
(นายอัครา เรือง อังคารา)		ประธานกรรมการ	
(นายสุวิทย์ ดิงสา)		เลขานุการ	
วันที่ 14 สิงหาคม 2553			

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	106,727,735.45	100.00	107,290,554.81	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	89,232,199.23	83.61	89,918,702.55	83.81
กำไรขั้นต้น	17,495,536.22	16.39	17,371,852.26	16.19
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,233,298.17	2.09	2,040,645.08	1.90
	19,728,834.39	18.48	19,412,497.34	18.09
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	7,258,568.27	6.80	7,339,209.06	6.84
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-4)	12,470,266.12	11.68	12,073,288.28	11.25
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	936,288.87	0.88	1,278,726.17	1.19
รวม	13,406,554.99	12.56	13,352,014.45	12.44
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	7,402,862.36	6.94	8,280,032.96	7.72
กำไรสุทธิ	6,003,692.63	5.62	5,071,981.49	4.72

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	11,295,211.11	57.08	10,617,134.70	54.85
- ค้างรับ	8,374,235.64	42.32	8,708,246.93	44.98
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์	119,377.99	0.60	32,925.20	0.17
รวม	19,788,824.74	100.00	19,358,306.83	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	5,819,944.24	29.41	6,176,954.26	31.91
กำไรขั้นต้น	13,968,880.50	70.59	13,181,352.57	68.09
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	1,997,551.40	10.09	1,703,327.03	8.80
- รายได้ธุรกิจสินเชื่อ	173,491.55	0.88	198,587.54	1.02
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	2,171,042.95	10.97	1,901,914.57	9.82
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	12,477.23	0.06	437,751.71	2.26
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	(495,080.34)	(2.50)	228,140.72	1.18
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	429,110.31	2.17	352,588.63	1.82
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	115,218.91	0.58	72,813.76	0.37
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	585,837.70	2.96	(398,677.94)	(2.06)
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	103,845.06	0.53	433,679.21	2.24
- เงินเดือนและค่าจ้าง (ธ.สินเชื่อ)	1,036,440.00	5.24	971,040.00	5.02
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	0.00	0.00	91,485.00	0.47
- ค่าปรึกษาทนายความ	60,000.00	0.30	20,000.00	0.10
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจสินเชื่อ	338,444.91	1.71	296,592.82	1.53
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค่าปรับโครงการส่งเสริมฯ	1,290,864.07	6.52	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	3,477,157.85	17.57	2,505,413.91	12.54
กำไรเฉพาะธุรกิจ	12,662,765.60	63.99	12,577,853.23	64.97

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื้และขาปราบ	30,021,806.08	35.19	27,768,496.62	32.80
ขายวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	1,814,753.08	2.13	1,481,462.71	1.75
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน				
ขายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	40,275,928.54	47.20	42,338,812.94	50.01
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป-วีซีดี	5,686,565.75	6.66	6,354,355.86	7.51
ขายสินค้าทั่วไป-วัสดุก่อสร้าง	7,526,931.90	8.82	6,712,305.75	7.93
รวม	85,325,985.35	100.00	84,655,433.88	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	31,269,293.03	36.65	28,480,918.29	33.64
สินค้าประเภทน้ำมัน	38,897,589.95	45.59	40,541,569.95	47.89
สินค้าวีซีดี	4,769,780.69	5.59	5,412,594.77	6.39
สินค้าวัสดุก่อสร้าง	6,910,102.61	8.09	6,134,559.51	7.25
กำไรขั้นต้น	3,479,219.07	4.08	4,085,791.36	4.83
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ธุรกิจซื้อ	7,650.00	0.01	1,500.00	0.00
- รายได้ธุรกิจน้ำมัน	21,330.00	0.02	56,397.00	0.07
- รายได้ค่าบริการเคาเตอร์สะดวก	18,948.33	0.02	5,048.75	0.00
- กำไรจากการตีราคาสินค้าเพิ่มขึ้น	14,326.89	0.02	0.00	0.00
- กำไรจากการจำหน่ายสินค้าที่สาขา	0.00	0.00	75,784.76	0.09
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	62,255.22	0.07	138,730.51	0.16

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- หนี้สงสัยจะสูญถูกหักการค้า	78,460.26	0.09	265,894.42	0.31
- หนี้สงสัยจะสูญถูกหักการค้าน้ำมัน	(53,368.45)	(0.06)	518,834.50	0.61
- ค่าลดหย่อนน้ำมันเชื้อเพลิงสุญระเหย	112,107.67	0.13	127,744.99	0.15
- ค่าเสียหายจากน้ำมันเชื้อเพลิงขาดบัญชี	72,093.50	0.08	0.00	0.00
- เงินเดือนและค่าจ้าง (ธ.จัดหาสินค้ามาจำหน่าย)	1,204,360.00	1.41	1,092,720.00	1.29
- เงินเดือนและค่าจ้าง (ธ.น้ำมัน)	517,280.00	0.61	504,440.00	0.60
- เงินเดือนและค่าจ้าง (ธ.วีซีอบ)	400,120.00	0.47	375,960.00	0.44
- ค่าเสียหายจากสินค้าเสื่อมสภาพขาดบัญชี	160.00	0.00	2,498.90	0.00
- ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง	1,420.35	0.00	14,326.89	0.02
- ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าเสื่อมชำรุดลดลง	21,652.00	0.03	0.00	0.00
- ค่าขนส่งวัสดุ	185,278.32	0.22	201,727.92	0.24
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจน้ำมัน	402,348.15	0.47	631,385.40	0.75
- ค่าใช้จ่ายวีซีอบ	316,162.88	0.37	347,881.94	0.41
- ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	124,184.68	0.15	461,634.27	0.55
- ค่าเสื่อมราคาสิ่งปลูกสร้าง	132,640.18	0.15	0.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ	192,934.25	0.23	0.00	0.00
- ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์	17,014.62	0.02	18,358.24	0.02
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขาดบัญชี (วีซีอบ)	0.00	0.00	1,819.00	0.00
- ซอฟต์แวร์ขาดบัญชี (วีซีอบ)	0.00	0.00	7,800.00	0.01
- ค่าใช้จ่ายต่อเติมรถยนต์กะบะขาดบัญชี	19,062.00	0.02	19,062.00	0.02
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	3,743,910.41	4.39	4,592,088.47	5.42
ขาดทุน เฉพาะธุรกิจ	(202,436.12)	(0.24)	(367,566.60)	(0.43)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวมผลิตภัณฑ์

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขายยางพารา	1,217,308.61	100.00	3,023,185.50	100.00
รวม	1,217,308.61	100.00	3,023,185.50	100.00
หัก ต้นทุนขาย	1,168,355.00	95.98	2,974,470.00	98.39
กำไรขั้นต้น	48,953.61	4.02	48,715.50	1.61
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าลดหย่อนผลผลิตขาดบัญชี	4,127.61	0.34	18,395.50	0.61
- ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์	14,337.78	1.18	16,463.66	0.55
- ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ - ยานพาหนะ	19,034.62	1.56	193,000.00	6.38
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	37,500.01	3.08	227,859.16	7.54
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	11,453.60	0.94	(179,143.66)	(5.93)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรและการผลิตสินค้า

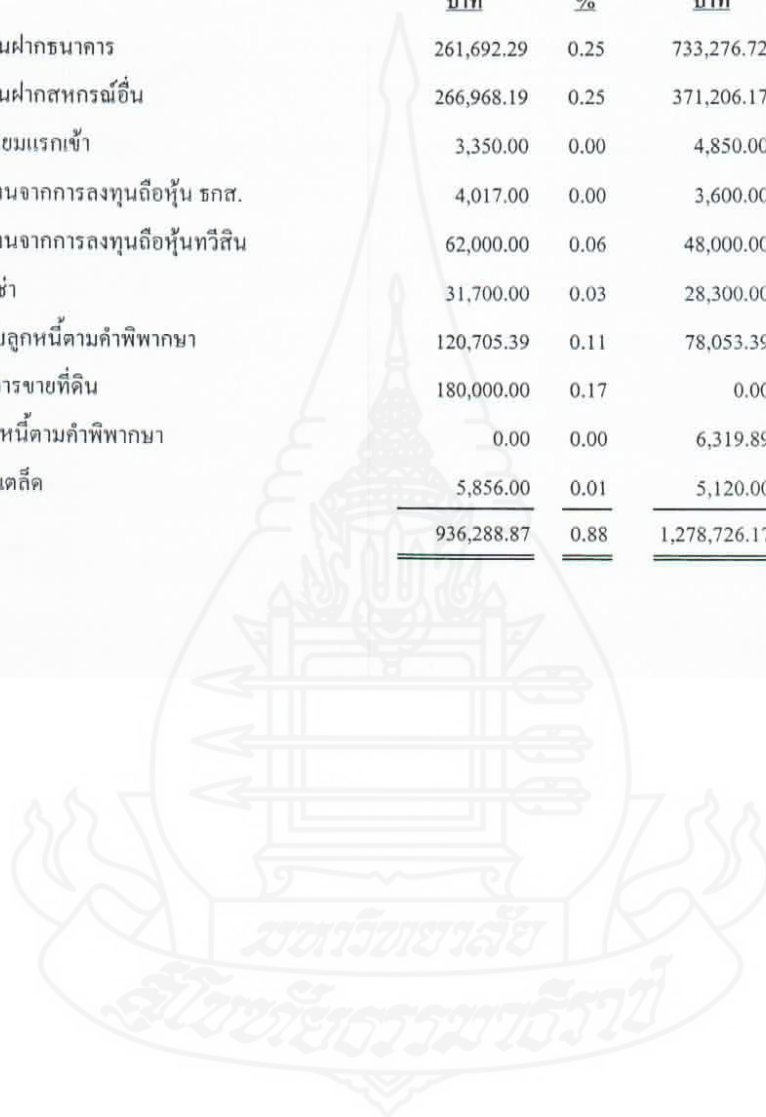
	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ผลิตวัสดุก่อสร้าง				
ประเภทอัฐบลิ้อก				
ขายอัฐบลิ้อก	395,616.75	100.00	253,628.60	100.00
หัก ต้นทุนขาย	397,133.71	100.38	197,635.77	77.92
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	(1,516.96)	(0.38)	55,992.83	22.08
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าใช้จ่ายในการขายอัฐบลิ้อก	0.00	0.00	13,847.52	5.46
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	0.00	0.00	13,847.52	5.46
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	(1,516.96)	(0.38)	42,145.31	16.62

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	261,692.29	0.25	733,276.72	0.68
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น	266,968.19	0.25	371,206.17	0.35
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	3,350.00	0.00	4,850.00	0.01
ผลตอบแทนจากการลงทุนถือหุ้น ชกส.	4,017.00	0.00	3,600.00	0.00
ผลตอบแทนจากการลงทุนถือหุ้นทวีสิน	62,000.00	0.06	48,000.00	0.04
รายได้ค่าเช่า	31,700.00	0.03	28,300.00	0.03
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	120,705.39	0.11	78,053.39	0.07
กำไรจากการขายที่ดิน	180,000.00	0.17	0.00	0.00
ค่าปรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	0.00	0.00	6,319.89	0.01
รายได้เบ็ดเตล็ด	5,856.00	0.01	5,120.00	0.00
	<u>936,288.87</u>	<u>0.88</u>	<u>1,278,726.17</u>	<u>1.19</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 6

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,603,200.00	1.50	1,520,280.00	1.42
ค่าเบี่ยงเบนพาหนะ - กรรมการ	345,600.00	0.32	333,980.00	0.31
ค่าเบี่ยงเบนพาหนะ - พนักงาน	7,900.00	0.01	0.00	0.00
ค่าตอบแทนเวรยาม	86,400.00	0.08	102,000.00	0.10
ค่าตอบแทนกรรมการ	74,400.00	0.07	79,200.00	0.07
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	30,000.00	0.03	24,000.00	0.02
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	506,140.00	0.48	493,370.00	0.46
ค่ารักษาพยาบาล	55,915.00	0.05	23,230.00	0.02
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	368,194.77	0.35	237,383.10	0.22
ค่าไฟฟ้า - ประปา	210,356.90	0.20	198,510.63	0.19
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	145,344.60	0.14	251,790.14	0.24
ค่าโทรศัพท์	61,179.87	0.06	71,188.86	0.07
ค่าเบี้ยประกันภัยสำนักงาน	49,306.05	0.05	47,405.59	0.04
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	2,476,594.53	2.32	3,169,301.25	2.95
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมเจ้าหน้าที่	129,735.63	0.12	113,824.40	0.11
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	0.00	0.00	1,120.00	0.00
ค่าประกันสังคม	57,471.00	0.05	37,379.00	0.04
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	527,064.23	0.49	807,196.64	0.75
ค่าเสื่อมราคาสสิ่งปลูกสร้าง	310,778.31	0.29	0.00	0.00
ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ	7,580.00	0.01	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	385,836.99	0.36	377,216.00	0.35
ค่าปรับปรุงห้องประชุมตึกบัญชา	0.00	0.00	39,236.00	0.04
ค่าปรับปรุงสำนักงานตึกบัญชา	12,200.00	0.01	12,200.00	0.01
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(233,819.13)	(0.22)	0.00	0.00
หนี้สงสัยจะสูญ - ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(4,537.48)	0.00	45,470.68	0.04
หนี้สงสัยจะสูญ - ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้อื่น	1,093.02	0.00	1,157.31	0.00
หนี้สงสัยจะสูญ - ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ชำระด้วยทรัพย์สิน	14,434.58	0.01	0.00	0.00

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
หนี้สงสัยจะสูญ - ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(6,615.42)	(0.01)	11,733.59	0.01
หนี้สงสัยจะสูญ - ค่าปรับค้างรับลูกหนี้อื่น	385.77	0.00	385.77	0.00
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	674.26	0.00	0.00	0.00
ค่าภาษี	29,956.16	0.03	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	150,092.72	0.14	281,474.00	0.26
	<u>7,402,862.36</u>	<u>6.94</u>	<u>8,280,032.96</u>	<u>7.72</u>

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
งบต้นทุนขาย/บริการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี 2553	ปี 2552
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ธุรกิจสินเชื่อ		
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	3,343,349.24	3,007,653.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	2,476,595.00	3,169,301.26
ต้นทุนบริการ	<u>5,819,944.24</u>	<u>6,176,954.26</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้าคงเหลือต้นปี	2,586,956.51	5,219,179.10
บวก ซื้อสินค้า	30,322,444.18	25,595,978.94
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	344,869.89	255,215.66
รวม	<u>33,254,270.58</u>	<u>31,070,373.70</u>
หัก สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี	0.00	2,498.90
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	1,984,977.55	2,586,956.51
ต้นทุนขาย	<u>31,269,293.03</u>	<u>28,480,918.29</u>
ประเภทน้ำมัน		
สินค้าคงเหลือต้นปี	792,784.49	822,349.68
บวก ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	38,940,149.40	40,512,004.76
รวม	<u>39,732,933.89</u>	<u>41,334,354.44</u>
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	835,343.94	792,784.49
ต้นทุนขาย	<u>38,897,589.95</u>	<u>40,541,569.95</u>

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สินค้าทั่วไป		
สินค้าคงเหลือวีซีดี	361,594.23	390,460.94
สินค้าคงเหลือวัสดุก่อสร้าง	352,483.39	280,222.45
บวก ซื้อสินค้าทั่วไป	4,742,328.85	5,383,728.06
ซื้อวัสดุก่อสร้าง	7,082,456.27	6,352,289.95
รวม	<u>12,538,862.74</u>	<u>12,406,701.40</u>
หัก เบิกหนี้ใช้แปรรูปอัฐบล็อก	73,494.10	82,791.00
เบิกปูนซีเมนต์ใช้แปรรูปอัฐบล็อก	73,132.69	62,678.50
สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี	160.00	0.00
สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติสินค้าวีซีดี	334,142.39	361,594.23
- สภาพปกติสินค้าทั่วไป	378,050.26	352,483.39
ต้นทุนขายสินค้าวีซีดี	<u>4,769,780.69</u>	<u>5,412,594.77</u>
ต้นทุนขายสินค้าวัสดุก่อสร้าง	<u>-6,910,102.61</u>	<u>6,134,559.51</u>
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต		
ซื้อขายพารา	1,158,853.00	2,957,034.00
บวก ค่าใช้จ่ายในการรวบรวมขายพารา	9,502.00	17,436.00
รวม	<u>1,168,355.00</u>	<u>2,974,470.00</u>
ต้นทุนขาย	<u>1,168,355.00</u>	<u>2,974,470.00</u>
ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรและการผลิตสินค้า		
ผลิตอัฐบล็อก		
สินค้าคงเหลือสิ้นปี	62,968.00	0.00
บวก ต้นทุนการผลิต	337,268.05	260,603.77
รวม	<u>400,236.05</u>	<u>260,603.77</u>
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	3,102.34	62,968.00
ต้นทุนขาย	<u>397,133.71</u>	<u>197,635.77</u>
รวมต้นทุนขาย/บริการ	<u><u>89,232,199.23</u></u>	<u><u>89,918,702.55</u></u>

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
งบต้นทุนการผลิต
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า ผลิตอัฐบลิ๊อก		
หินใช้ไป	73,494.10	82,791.00
ปูนซีเมนต์ใช้ไป	78,820.77	66,485.00
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	0.00	400.00
รวม	<u>152,314.87</u>	<u>149,676.00</u>
วัตถุดิบใช้ไปในการผลิต	152,314.87	149,676.00
<u>บวก</u> ค่าจ้างแรงงาน	108,859.02	51,872.00
<u>บวก</u> ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า	423.13	6,116.23
- ค่าเสื่อมราคาโรงงานผลิตอัฐบลิ๊อก	28,971.03	14,842.69
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องผลิตอัฐบลิ๊อก	46,700.00	35,056.99
- ค่าวัสดุการผลิต	0.00	3,039.86
ต้นทุนการผลิต	<u><u>337,268.05</u></u>	<u><u>260,603.77</u></u>

สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์บันทึกบัญชีรายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้ และลูกหนี้อื่น ๆ โดยคำนวณเป็นรายวันจากยอดหนี้ที่ค้างเกินระยะเวลาเครดิตที่ระบุในสัญญา
- สหกรณ์รับรู้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับเป็นรายได้
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยพิจารณา ลูกหนี้แต่ละรายที่ค้างอยู่ ณ วันสิ้นปี หรือโดยวิธีคิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี หรือโดยคิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีตามอายุหนี้ที่ค้างชำระของลูกหนี้แต่ละราย
- ปัจจุบันสหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีถ่วงน้ำหนัก ปีก่อนคำนวณตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าที่ผลิตเองตามราคาทุนซึ่งรวมค่าใช้จ่ายในการผลิต
- สหกรณ์ใช้วิธีการบันทึกสินค้าคงเหลือด้วยการประมาณการค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าระหว่างผลิตตามต้นทุนเฉลี่ยซึ่งใกล้เคียงกับต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน
- สหกรณ์มีสินค้าเสื่อมสภาพชำรุด ประเภทวัสดุก่อสร้าง จำนวน 2 รายการ คิดเป็นราคาทุน จำนวน 160.00 บาท และมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ จำนวน 168.00 บาท เสื่อมชำรุดเนื่องจากสินค้าเก่าเก็บแฉกเสียหาย ซึ่งมีมติที่ประชุมคณะกรรมการชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 ได้มีมติให้ตัดสินค้าดังกล่าวเป็นเสื่อมชำรุด
- สหกรณ์ได้มีมติคณะกรรมการลดหย่อนน้ำมันเชื้อเพลิงขาดหาย จำนวน 3,394.93 ลิตร คิดเป็นเงินตามราคาขาย 112,107.67 บาท การลดหย่อนไม่เกินร้อยละ 0.5 ของปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ขายผ่านมิเตอร์หัวจ่าย เป็นไปตามเงื่อนไขของกรมสรรพากร และเป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ส่วนที่เหลือ จำนวน 2,138.97 ลิตร คิดเป็นราคาขาย จำนวน 72,093.50 บาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 มีมติอยู่ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาหาผู้รับผิดชอบ
- สหกรณ์ได้มีมติคณะกรรมการลดหย่อนยางพาราขาดบัญชี จำนวน 51.90 กิโลกรัม คิดเป็นเงินตามราคาขาย 4,127.61 บาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- ระหว่างปีสหกรณ์มีสินค้าวิเชียรเกินบัญชี คิดเป็นราคาขาย จำนวน 5,603.00 บาท และมีสินค้าวิเชียรขาดบัญชี คิดเป็นราคาขาย จำนวน 3,729.00 บาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 มีมติให้นำสินค้าขาดหักกลบกับสินค้าเกินทั้งจำนวน

- ระหว่างปีสหกรณ์มีสินค้าประเภทวัสดุก่อสร้างขาดบัญชี คิดเป็นราคาขาย จำนวน 742.00 บาท และมีสินค้าประเภทวัสดุก่อสร้างเกินบัญชี คิดเป็นราคาขาย จำนวน 1,786.00 บาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 มีมติให้นำสินค้าขาดประเภทเดียวกัน หักกลับกับสินค้าเกิน จำนวน จำนวน 742.00 บาท
- สหกรณ์มีสินค้าขาดบัญชีทั้งสิ้น จำนวน 218,859.47 บาท ซึ่งเป็นสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นขาดบัญชีที่ยกมา จากปีก่อนๆ จำนวน 146,765.97 บาท และในปี 2553 มีน้ำมันเชื้อเพลิงขาดบัญชี จำนวน 72,093.50 บาท ได้ตั้งค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี และปรับปรุงเป็นค่าใช้จ่ายเต็มจำนวนแล้ว
- สหกรณ์ได้มีการตัดสินค้าขาดบัญชี คือยางพารา จำนวน 201,883.20 บาท ซึ่งการตัดสินค้าขาดบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติแล้ว เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552
- สหกรณ์ได้ราคาวัสดุคงเหลือตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ จำนวนโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- ที่ดินที่สหกรณ์ได้รับแทนการชำระหนี้ บันทึกด้วยราคาทุน
- ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ตัดจ่ายเป็นรายปี ระยะเวลา 5 ปี
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับทรัพย์สินรายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้ การต่อเติมหรือการเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์รายการใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์
- สหกรณ์ปันส่วนดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากเป็นต้นทุนของธุรกิจสินเชื่อในอัตราร้อยละ 50 เว้นแต่ดอกเบี้ยระหว่างปี จำนวน 383.57 บาท คิดเป็นต้นทุนบริการ
- เงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มเลี้ยงสัตว์กลุ่มแปรรูปในการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป ซื่อปัจจัยการผลิต โดยได้รับเงินสนับสนุนทั้งสิ้น 1,620,000.00 บาท ระหว่างปีได้ใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์แก่กลุ่มสตรีแล้ว 2 แห่ง จำนวน 1,080,000.00 บาท สิ้นปีมียอดคงเหลือ จำนวน 540,000.00 บาท ซึ่งยังไม่ได้จ่ายให้แก่กลุ่มสตรีอีก 1 กลุ่ม แต่ในเดือนกรกฎาคม 2553 ได้จ่ายเงินให้แก่กลุ่มดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
- เงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิต โดยได้รับเงินสนับสนุนทั้งสิ้น 774,750.00 บาท ระหว่างปีได้ใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์แก่กลุ่มอาชีพครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว
- เงินกองทุนกลุ่มสตรี เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลที่ยกมาจากปีก่อน ๆ เพื่อใช้จ่ายแก่กลุ่มสตรีในการผลิตขนม แต่เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการได้รับทุนไม่มีให้ตรวจสอบ สิ้นปีมียอดคงเหลือ จำนวน 27,100.00 บาท

- เงินกองทุนฟื้นฟูอาชีพสมาชิก ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 387,00.00 บาท เพื่อฟื้นฟูอาชีพสมาชิกและเป็นทุนหมุนเวียนในการซื้อปุ๋ย มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ 129 ราย ระหว่างปีได้ใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์แล้ว มีสมาชิกมาใช้บริการจำนวน 64 ราย ณ วันสิ้นปีมีเงินกองทุนคงเหลือ 2,813.91 บาท

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินสด	1,092,537.19	3,441,176.90
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน	2,289,094.74	1,479,652.29
ออมทรัพย์	36,711,596.59	12,380,705.11
ประจำ	10,727,253.06	10,389,716.78
สลากทวีสิน	5,000,000.00	5,000,000.00
รวม	<u>55,820,481.58</u>	<u>32,691,251.08</u>

ข้อมูลอื่น

เงินฝากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประเภทฝากประจำ บัญชีเลขที่ 075-4-00872-9 สหกรณ์ได้นำไปค้ำประกันการใช้ไฟฟ้าในวงเงิน 20,000.00 บาท

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรควนโดน จำกัด	913,905.80	891,615.41
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด	1,206,114.00	1,154,176.00
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด	1,854,857.98	1,809,617.54
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรทุ่งหว้า จำกัด	451,516.62	238,175.88
เงินฝากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด	3,451,733.61	5,147,574.99
รวม	<u>7,878,128.01</u>	<u>9,241,159.82</u>

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนระยะสั้น		
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด		
• เงินฝากเพื่อการลงทุนธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	0.00	1,000,000.00
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	0.00	1,000,000.00
เงินลงทุนระยะยาว		
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด		
• หุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด	322,500.00	310,500.00
• หุ้น ธกส	133,600.00	123,600.00
• หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด	20,000.00	20,000.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว	476,100.00	454,100.00

เงินลงทุนหุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด จำนวน 20,000.00 บาท ได้ผ่านการถูกสั่งแต่งตั้งกรรมการควบคุมบริษัทฯ ให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดว่าด้วยการควบคุมบริษัทตามพระราชบัญญัติ ประกันชีวิต พ.ศ.2535 ต่อมากระทรวงการคลังได้สั่งยกเลิกการควบคุมบริษัทฯ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2551 และได้มีการเพิ่มทุนพร้อมกับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการใหม่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 บริษัทมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 678,954,820.00 บาท ประกอบด้วย หนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 404,361,560.00 บาท และส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวน 274,593,260.00 บาท โดยมีผลขาดทุนสะสม จำนวน 337,421,926.00 บาท ส่งผลให้หุ้นไม่มีมูลค่าคงเหลือ (มูลค่าหุ้น = $606,508,000.00 - (337,421,926.00 + 404,361,560.00) / 60,650,800.00 = -2.23$) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ถือหุ้น

5. เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	25,503,741.41	5,573,453.26	25,235,068.63	3,398,655.63
ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	82,431,739.25	83,823,594.11	75,241,763.02	81,737,867.07
ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	2,598,925.64	2,449,508.00	2,268,311.74	3,356,266.00
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	878,967.86	475,240.10	823,962.00	742,887.49
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว	9,142,943.52	38,241,594.89	8,486,085.72	23,567,355.64
รวม	120,556,317.68	130,563,390.36	112,055,191.11	112,803,031.83
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4,932,944.93	0.00	4,871,218.82	0.00
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	115,623,372.75	130,563,390.36	107,183,972.29	112,803,031.83

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญข้างต้น แยกเป็น ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 1,483,470.11 บาท ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน 652,263.24 บาท ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 2,048,265.72 บาท และลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 748,945.86 บาท

6. ลูกหนี้ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้การค้า	10,669,587.47	0.00	10,618,907.14	0.00
ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	25,995.43	0.00	25,995.43	0.00
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	400,616.07	0.00	1,049,498.66	0.00
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนสงเคราะห์เจ้าหน้าที่	1,754,322.00	5,651,500.00	1,316,383.00	5,863,517.00
ลูกหนี้ชำระด้วยทรัพย์สิน	1,544,168.98	0.00	2,046,876.84	0.00
ลูกหนี้อื่น	173,328.00	0.00	190,039.00	0.00
รวมลูกหนี้	14,568,017.95	5,651,500.00	15,247,700.07	5,863,517.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2,650,651.29	0.00	2,859,378.61	0.00
ลูกหนี้ - สุทธิ	11,917,366.66	5,651,500.00	12,388,321.46	5,863,517.00

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญข้างต้น เป็นของลูกหนี้การค้า จำนวน 2,524,085.72 บาท ลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 113,706.57 บาท และลูกหนี้อื่น จำนวน 12,859.00 บาท

ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม	20,740,776.98	20,067,012.04
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	3,861,301.21	3,275,463.51
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ	<u>16,879,475.77</u>	<u>16,791,548.53</u>

ค. สินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สินค้าสภาพปกติ	3,535,616.48	4,156,786.62
หัก ค่าเผื่อนมูลค่าสินค้าลดลง	23,072.35	14,326.89
	<u>3,512,544.13</u>	<u>4,142,459.73</u>

สหกรณ์ปรับลดราคาสินค้าต่ำกว่าราคาทุนเนื่องจากชำรุดเพื่อให้สามารถจำหน่ายได้ ณ วันสิ้นปีมีสินค้าที่ลดราคาต่ำกว่าราคาทุนคงเหลือ 7 รายการ ดังนี้

รายการ	จำนวน	ราคาทุน	ราคาขาย	มูลค่าลดลง
1 ปุ๋ย 15-15-15 คาวรุ่ง	37 กระสอบ	31,450.00	14,800.00	16,650.00
2 ปุ๋ยแมตสวันหัวเขี้ยว	18 กระสอบ	3,150.00	1,800.00	1,350.00
3 ปุ๋ยเทอร์โบ	12 กระสอบ	5,160.00	2,000.00	3,160.00
4 ปุ๋ยตรากระรอก	1 กระสอบ	299.00	250.00	49.00
5 ปุ๋ย 16-8-4 ตรารถ	1 กระสอบ	623.00	500.00	123.00
6 ปุ๋ย 20-8-20 ดอกจิก	1 กระสอบ	781.00	600.00	181.00
7 ปุ๋ย 15-7-18 รุ่งอรุณ	1 กระสอบ	839.00	700.00	139.00
				<u>21,652.00</u>

การลดราคาดังกล่าวเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการชุดที่ 39 ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553 และมีสินค้าที่มีมูลค่าสุทธิที่จะได้รับต่ำกว่าราคาทุน 2 รายการ เป็นเงิน 1,420.35 บาท คือ

รายการ	จำนวน	ราคาทุน	ราคาขาย	มูลค่าลดลง
1 ทินเนอร์	15 กระป๋อง	1,594.35	1,050.00	544.35
2 เซลไตรกันปลวก	12 กระป๋อง	3,876.00	3,000.00	876.00
				<u>1,420.35</u>

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	14,500.21	13,766.51
ที่ดินแทนการชำระหนี้รอจำหน่าย	1,704,052.00	1,341,804.00
เงินรอเรียกคืน	195,815.88	195,770.81
เงินทดรองจ่ายค่าเนคคิ	2,500.00	0.00
เงินทดรองจ่าย	316,956.00	159,100.00
เงินทดรองจ่ายเงินกองทุนฟื้นฟู	2,813.91	0.00
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	72,174.80	107,504.52
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ	131,193.11	305,760.71
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับ	49,784.45	40,146.37
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	82,486.95	87,024.43
ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้อื่น	4,725.52	3,632.50
ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	2,332,130.91	2,228,285.85
ดอกเบี้ยค่าปรับ โครงการส่งเสริมการชำระหนี้ค้างรับ	2,134,089.52	0.00
ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ชำระด้วยทรัพย์สิน	42,434.91	28,000.33
ค่าปรับค้างรับลูกหนี้อื่น	1,543.08	1,157.31
ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	14,389.40	21,004.82
รวม	7,101,590.65	4,532,958.16
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	3,768,574.84	2,369,105.24
รวม	3,333,015.81	2,163,852.92

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญข้างต้น แยกเป็น ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 82,486.95 บาท ดอกเบี้ยค้างรับลูกหนี้อื่น จำนวน 4,725.52 บาท ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 2,332,130.91 บาท ค่าปรับค้างรับลูกหนี้ชำระด้วยทรัพย์สิน จำนวน 42,434.91 บาท ค่าปรับค้างรับลูกหนี้อื่น จำนวน 1,543.08 บาท และค่าปรับค้างรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 14,389.40 บาท และดอกเบี้ยค่าปรับ โครงการส่งเสริมการชำระหนี้ ค้างรับ จำนวน 1,290,864.07 บาท

10. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ที่ดิน	10,265,256.00	10,265,256.00
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	6,588,427.31	7,060,816.83
เครื่องจักรและอุปกรณ์	151,743.01	198,443.01
ยานพาหนะ	761,177.41	335,726.28
เครื่องใช้สำนักงาน	955,049.36	1,223,432.85
รวม	18,721,653.09	19,083,674.97

สหกรณ์นำที่ดินโฉนดเลขที่ 3652 จำนวนเป็นประกันกู้ยืมวงเงินเครดิตเงินสด ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

11. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ถ่านคอนกรีตสำนักงานรอดัดจ่าย	12,200.00	24,400.00
ค่าใช้จ่ายต่อเติมรถยนต์กระบะรอดัดจ่าย	38,124.00	57,186.00
เงินประกันไฟฟ้า	53,722.00	53,722.00
เงินประกันสัญญาวีซีอบ	100,000.00	100,000.00
เงินมัดจำถังแก๊สและถังโพสต์มีกซ์	8,500.00	8,500.00
รวม	212,546.00	243,808.00

12. เงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินกู้ ธกส.เครดิตเงินสด	53,269,690.00	71,643,819.50
รวม	53,269,690.00	71,643,819.50

เงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวนไม่เกินวงเงิน 100,000,000.00 บาท วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกกู้ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานที่ดินโฉนดเลขที่ 3652 ค้ำประกัน

13. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินรับฝากออมทรัพย์	171,161,944.54	128,436,004.04
เงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์	53,502.17	52,453.10
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	57,105,764.43	53,746,768.15
รวม	<u>228,321,211.14</u>	<u>182,235,225.29</u>

14. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินปันผลตามหุ้นค้างจ่าย	675,104.93	727,769.16
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	69,634.00	41,208.65
เงินรอจ่ายคืน	1,503.58	5,880.92
ภาษีขาย	4,716.40	1,336.47
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย	6,253.31	6,253.31
คอกเบี้ยกองทุนเจ้าหน้าที่รอจัดสรร	317,752.00	282,081.00
รวม	<u>1,074,964.22</u>	<u>1,064,529.51</u>

15. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	4,740,630.00	4,234,490.00
เงินสะสมเจ้าหน้าที่	3,131,392.78	2,744,140.95
เงินกองทุนสงเคราะห์เจ้าหน้าที่	210,524.70	182,316.60
เงินส่งเสริมอาชีพ	540,000.00	0.00
เงินกองทุนฟื้นฟูอาชีพสมาชิก	2,813.91	0.00
กองทุนกลุ่มสตรีสหกรณ์	27,100.00	27,100.00
รวม	<u>8,652,461.39</u>	<u>7,188,047.55</u>

16. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์	92,319.00	334,212.00
ทุนศึกษาเด็กนักเรียน	341.00	341.00
ทุนรับโอนหุ้น	21,505.03	21,505.03
ทุนสะสมเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์	42,168.48	42,168.48
ทุนสะสมเพื่อบริการส่วนรวม	36,866.00	101,831.00
ทุนสวัสดิการเจ้าหน้าที่และกรรมการ	80,057.50	57.50
ทุนสวัสดิการสมาชิกและครอบครัว	1,663,118.00	1,364,068.00
รวม	<u>1,936,375.01</u>	<u>1,864,183.01</u>

17. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

สหกรณ์ไม่ได้รายงานเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในแต่ละเดือนค่อนายทะเบียนสหกรณ์ ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ภาคผนวก ค

งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด

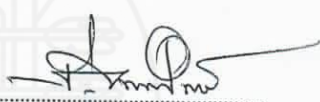

สำเนา

สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2553	ปี 2552
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	8,599,052.19	10,523,243.06
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	352,301.28	344,348.11
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	46,542,095.20	44,693,493.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	5	9,104,427.40	6,844,586.60
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ	6	9,530,977.85	7,990,566.52
สินค้าคงเหลือ		2,023,993.28	2,788,365.72
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	1,464,406.10	1,112,183.91
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>77,617,253.30</u>	<u>74,296,786.92</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	408,000.00	396,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	55,137,939.00	53,224,491.00
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	5	6,764,880.00	5,274,340.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	12,497,741.23	12,712,723.30
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	388,171.00	452,367.80
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>75,196,731.23</u>	<u>72,059,922.10</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>152,813,984.53</u></u>	<u><u>146,356,709.02</u></u>
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	49,747,765.00	60,024,878.50
เจ้าหนี้การค้า		223,035.19	504,355.17
เงินรับฝาก	12	71,935,956.63	56,455,701.59
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	766,415.58	570,153.68
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>122,673,172.40</u>	<u>117,555,088.94</u>

		ปี 2553	ปี 2552
		บาท	บาท
หมายเหตุ			
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	14	0.00	2,500,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	6,488,388.38	4,413,557.73
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		6,488,388.38	6,913,557.73
รวมหนี้สิน		129,161,560.78	124,468,646.67
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		21,852,580.00	20,213,130.00
ทุนสำรอง		348,649.10	224,806.64
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	16	336,655.67	298,646.67
กำไรสุทธิประจำปี		1,114,538.98	1,151,479.04
รวมทุนของสหกรณ์		23,652,423.75	21,888,062.35
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		152,813,984.53	146,356,709.02
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			
		(ลงชื่อ) นายธีระศักดิ์ ธรรมบริพัตร ประธานกรรมการ	
		(ลงชื่อ) นางสาวจิตินันท์ เหมือนพะวงศ์ นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	
		(ลงชื่อ) นายรัฐศักดิ์ หมาดงะ เลขานุการ	
		วันที่ 14 สิงหาคม 2553	

สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	36,443,659.28	100.00	32,014,158.37	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	30,477,661.71	83.63	26,584,281.39	83.04
กำไรขั้นต้น	5,965,997.57	16.37	5,429,876.98	16.96
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,716,933.19	4.71	1,306,375.26	4.08
	7,682,930.76	21.08	6,736,252.24	21.04
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	3,459,798.70	9.49	2,611,733.07	8.16
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	4,223,132.06	11.59	4,124,519.17	12.88
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	429,312.29	1.18	290,734.37	0.91
รวม	4,652,444.35	12.77	4,415,253.54	13.79
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	3,537,905.37	9.71	3,263,774.50	10.19
กำไรสุทธิ	1,114,538.98	3.06	1,151,479.04	3.60

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2551		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	4,681,399.98	52.55	4,225,641.10	51.40
- ค้างรับ	4,143,472.07	46.51	3,907,506.77	47.53
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์	83,834.30	0.94	88,293.94	1.07
รวม	8,908,706.35	100.00	8,221,441.81	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	4,029,732.39	45.23	3,704,980.88	45.06
กำไรขั้นต้น	4,878,973.96	54.77	4,516,460.93	54.94
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับเงินให้กู้ผิดสัญญา	854,443.86	9.59	761,731.74	9.26
- รายได้ค่าธรรมเนียมการจ้างนองที่ดิน	90,003.00	1.01	86,900.00	1.06
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	944,446.86	10.60	848,631.74	10.32
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้	591,528.80	6.64	(207,537.80)	(2.52)
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	135,753.00	1.52	75,248.00	0.92
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	115,999.00	1.30	117,973.00	1.43
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	259,191.53	2.91	127,392.79	1.55
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	385,009.64	4.32	291,397.20	3.54
- ค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้	99,090.00	1.11	91,190.00	1.11
- เงินเดือน-ธุรกิจสินเชื่อ	639,240.00	7.18	596,400.00	7.25
- ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่ายคืน	47,231.00	0.53	45,993.09	0.56
- ดอกเบี้ยค้างรับจ่ายชดเชย 3%	0.00	0.00	1,342.45	0.02
- ดอกเบี้ยรับจ่ายชดเชย 3%	0.00	0.00	9,496.23	0.12
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,273,042.97	25.51	1,148,894.96	13.98
กำไรเฉพาะธุรกิจ	3,550,377.85	39.86	4,216,197.71	51.28

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2553		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื๊อ	24,604,949.00	89.36	19,702,533.00	82.81
ขายวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	36,832.00	0.13	54,545.00	0.23
ขายเคมีภัณฑ์การเกษตร	157,010.00	0.57	450,250.00	1.89
ขายเครื่องจักรกลการเกษตร	22,480.00	0.08	32,812.00	0.14
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน				
ขายน้ำมันเชื้อเพลิง	26,319.63	0.10	36,254.21	0.15
ขายสินค้าอื่น				
ขายสินค้าทั่วไป V-Shop	2,687,362.30	9.76	3,516,322.35	14.78
รวม	27,534,952.93	100.00	23,792,716.56	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	23,971,505.04	87.06	19,674,252.05	82.69
สินค้าประเภทน้ำมัน	21,918.48	0.08	27,892.39	0.12
สินค้าทั่วไป V-Shop	2,454,505.80	8.91	3,177,156.07	13.35
กำไรขั้นต้น	1,087,023.61	3.95	913,416.05	3.84
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้การค้า	750,729.35	2.73	434,801.16	1.83
- รายได้ค่าบริการซังน้ำหนัก	2,437.00	0.01	3,015.00	0.01
- กำไรจากการตีราคาสินค้าเพิ่มขึ้น	0.00	0.00	59.34	0.00
- รายได้ค่าบริการเคาน์เตอร์เซอร์วิส	13,820.01	0.05	15,368.00	0.06
- รายได้ดอกเบี้ยรับเงินประกันเคาน์เตอร์เซอร์วิส	5,499.97	0.02	4,500.02	0.02
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	772,486.33	2.81	457,743.52	1.92

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าใช้จ่ายในการขายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	15,815.00	0.06	33,202.00	0.14
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	0.00	0.00	2,882.58	0.01
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	83,000.00	0.30	41,000.00	0.17
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน	143,700.97	0.52	212,820.58	0.90
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	127,175.20	0.46	375,519.65	1.58
- ค่าเสียหายจากสินค้าเสื่อมสภาพคดับัญชี	2,254.95	0.01	6,421.58	0.03
- ค่าภาษีป้าย V-Shop	2,400.00	0.01	800.00	0.00
- ค่าเคาน์เตอร์เซอร์วิส	0.00	0.00	30,000.00	0.13
- ค่าโอนเงินเคาน์เตอร์เซอร์วิส	0.00	0.00	47.00	0.00
- ค่าประกันอัคคีภัย (ตู้น้ำมัน)	794.10	0.00	496.32	0.00
- เงินเดือน (ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย)	226,800.00	0.82	210,600.00	0.89
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	13,408.28	0.05	16,699.15	0.07
- ค่าเสื่อมราคารถยนต์	0.00	0.00	75,960.25	0.32
- ค่าเสื่อมราคาอาคาร	107,755.90	0.39	107,755.90	0.45
- ค่าใช้จ่ายติดตามหนี้ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3,581.00	0.01	7,876.00	0.03
- ค่าจ้างแรงงาน	75,656.00	0.28	90,775.00	0.38
- ค่าจ้างवरยาม	25,550.00	0.09	0.00	0.00
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า	108,323.09	0.39	0.00	0.00
- ค่าโทรศัพท์	7,671.11	0.03	0.00	0.00
- ค่าตัดจ่ายสิทธิการใช้ซอฟต์แวร์	0.00	0.00	7,800.00	0.03
- เงินเดือน (ร้าน V-Shop)	186,823.00	0.68	200,400.00	0.84
- ค่าทะเบียนรถ-พรบ.	1,104.00	0.01	2,200.67	0.01
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	44,770.00	0.16	37,200.00	0.16
- ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์	10,173.13	0.04	2,381.43	0.01
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,186,755.73	4.31	1,462,838.11	6.15
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	672,754.21	2.45	(91,678.54)	(0.39)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	42,584.30	0.12	52,311.44	0.16
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น	7,953.17	0.02	9,353.93	0.03
ดอกเบี้ยรับเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่	274,808.00	0.75	129,312.00	0.44
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	4,300.00	0.01	7,050.00	0.02
ผลตอบแทนจากการลงทุน	1,255.00	0.00	300.00	0.00
รายได้รางวัลบัตร อทส.	24,400.00	0.08	37,800.00	0.12
รายได้ค่าเช่าบ้าน-ที่ดิน	31,000.00	0.08	36,000.00	0.11
รายได้เงินปันผลเฉลี่ยคืน	386.82	0.00	0.00	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	42,625.00	0.12	18,607.00	0.06
รวม	<u>429,312.29</u>	<u>1.18</u>	<u>290,734.37</u>	<u>0.91</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,007,580.00	2.76	916,920.00	2.86
ค่าจ้างแรงงาน	51,430.00	0.14	48,000.00	0.15
ค่าล่วงเวลา	21,708.00	0.06	11,679.00	0.04
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	185,130.00	0.52	129,270.00	0.40
ค่ารับรอง	21,216.00	0.06	18,589.00	0.06
บ้านหนึ่งเจ้าหน้าที่	361,930.00	0.99	347,890.00	1.09
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	80,786.98	0.22	73,848.20	0.23
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	78,565.00	0.22	71,508.00	0.22
หนี้สงสัยจะสูญเงินรอเรียกคืน	0.00	0.00	1,500.00	0.00
ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน	139,325.20	0.38	152,631.10	0.48
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	176,541.72	0.48	61,603.45	0.19
ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า	101,167.84	0.28	184,474.77	0.58
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	989,010.20	2.71	950,737.86	2.97
ค่ารักษาพยาบาล	4,995.00	0.01	2,164.00	0.01
ค่าโทรศัพท์	21,747.20	0.06	33,048.75	0.10
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมเจ้าหน้าที่	60,450.83	0.17	53,395.81	0.17
ค่าตอบแทน	4,760.00	0.01	8,000.00	0.02
ค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	56,946.80	0.16	56,946.80	0.18
ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน	16,627.50	0.05	22,571.76	0.07
ค่ากองทุนเงินทดแทน	1,128.00	0.00	902.00	0.00
ค่าประกันสังคม	73,602.04	0.20	89,322.00	0.28
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	9,585.00	0.03	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	73,672.06	0.20	28,772.00	0.09
รวม	3,537,905.37	9.71	3,263,774.50	10.19

สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด
งบต้นทุนขาย/บริการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๒
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ธุรกิจสินเชื่อ		
ดอกเบี้ยจ่าย	2,905,732.39	2,872,980.88
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	1,124,000.00	832,000.00
ต้นทุนบริการ	<u>4,029,732.39</u>	<u>3,704,980.88</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้าคงเหลือต้นปี	2,040,265.70	1,678,124.75
บวก ซื้อปุ๋ย	22,920,177.00	19,238,568.00
ซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	35,100.00	48,030.00
ซื้อเคมีการเกษตร	146,330.00	721,460.00
ซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร	21,000.00	30,160.00
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	2,000.00	4,305.00
รวม	<u>25,164,872.70</u>	<u>21,720,647.75</u>
หัก สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี	1,098.00	6,130.00
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	<u>1,192,269.66</u>	<u>2,040,265.70</u>
ต้นทุนขาย	<u>23,971,505.04</u>	<u>19,674,252.05</u>
ประเภทน้ำมัน		
สินค้าคงเหลือต้นปี	7,282.60	9,839.20
บวก ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง	22,646.78	25,335.79
รวม	<u>29,929.38</u>	<u>35,174.99</u>
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	<u>8,010.90</u>	<u>7,282.60</u>
ต้นทุนขาย	<u>21,918.48</u>	<u>27,892.39</u>

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สินค้าทั่วไป		
สินค้าคงเหลือต้นปี	740,817.42	571,903.68
บวก ซื้อสินค้าทั่วไป	2,538,558.05	3,346,361.39
รวม	3,279,375.47	3,918,265.07
หัก สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี	1,156.95	291.58
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สภาพปกติ	823,712.72	740,817.42
ต้นทุนขาย	2,454,505.80	3,177,156.07
รวมต้นทุนขาย/บริการ	30,477,661.71	26,584,281.39

สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2553 และ 2552

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ค้างรับเป็นรายได้
- สหกรณ์บันทึกรายได้ค่าปรับสินค้า โดยคำนวณเป็นรายวันจากยอดหนี้การค้าที่ค้างเกินระยะเวลาเครดิตที่ระบุในสัญญา
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนักสงฆ์จะสูญไว้ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากหนี้แต่ละรายที่ค้างอยู่ ณ วันสิ้นปี และคิดเป็นร้อยละ ของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีตามอายุของหนี้ ที่ค้างชำระของลูกหนี้แต่ละราย
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่าโดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- สินค้าเสื่อมสภาพเสียหาย เป็นสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค ราคาทุน 1,156.95 บาท และสินค้าประเภทการเกษตร ราคาทุน 1,098.00 บาท เนื่องจากหมดอายุ และได้ตัดเป็นค่าใช้จ่ายในรอบปีบัญชีนี้ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 35 ครั้งที่ 11 วันที่ 10 สิงหาคม 2553
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือ/ของใช้สิ้นเปลืองตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ยกเว้นที่ดิน
- ที่ดินที่สหกรณ์ได้รับแทนการชำระหนี้ บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม
- ค่าใช้จ่ายรายการตัดบัญชี จัดจ่ายเป็นรายปี ระยะเวลา 5 ปี และปีปัจจุบันเป็นปีที่ 5
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับทรัพย์สินรายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้ การต่อเติมหรือเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์รายใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของทรัพย์สิน

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินสด	329,468.93	148,486.62
เงินฝากธนาคาร		
ออมทรัพย์	6,469,583.26	8,574,756.44
สลากทวีสิน	1,800,000.00	1,800,000.00
รวม	8,599,052.19	10,523,243.06

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินฝากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด	15,600.36	14,922.82
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด	27,430.00	26,249.00
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด	307,653.40	301,620.98
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรทุ่งหว้า จำกัด	1,617.52	1,555.31
รวม	352,301.28	344,348.11

เงินฝากสหกรณ์อื่นข้างต้น เป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ทั้งจำนวน

4. เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	17,783,140.00	1,324,496.00	18,220,161.00	1,774,359.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	23,886,694.00	23,849,524.00	21,789,010.00	25,708,682.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว	4,134,744.00	26,659,368.00	2,878,158.00	21,734,881.00
ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	1,568,398.00	2,112,505.00	1,412,196.00	2,580,456.00
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	1,085,733.00	1,192,046.00	988,921.00	1,426,113.00
ลูกหนี้เงินกู้ กพส.2 ถูกกัก	1,497,479.00	0.00	1,975,859.00	0.00
รวมลูกหนี้	49,956,188.00	55,137,939.00	47,264,305.00	53,224,491.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	3,414,092.80	0.00	2,570,812.00	0.00
เงินให้กู้ยืม-สุทธิ	46,542,095.20	55,137,939.00	44,693,493.00	53,224,491.00

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแยกเป็น ลูกหนี้เงินให้กู้ จำนวน 1,280,393.80 บาท

ลูกหนี้เงินให้กู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 1,229,271.00 บาท ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 904,428.00 บาท

5. ลูกหนี้ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553		ปี 2552	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้การค้า	9,184,678.00	0.00	7,441,001.00	0.00
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนสงเคราะห์เจ้าหน้าที่	428,220.00	3,643,080.00	261,760.00	3,504,240.00
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่	605,400.00	3,121,800.00	128,700.00	1,770,100.00
ลูกหนี้อื่นๆ	55,132.00	0.00	54,953.00	0.00
รวม	10,273,430.00	6,764,880.00	7,886,414.00	5,274,340.00
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	1,161,182.60	0.00	1,034,307.40	0.00
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	7,820.00	0.00	7,520.00	0.00
ลูกหนี้-สุทธิ	9,104,427.40	6,764,880.00	6,844,586.60	5,274,340.00

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญข้างต้น แยกเป็นลูกหนี้การค้า จำนวน 1,118,997.60 บาท และลูกหนี้ระหว่างดำเนินการ จำนวน 42,185.00 บาท

6. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม	11,392,274.63	9,592,671.77
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	1,861,296.78	1,602,105.25
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ	9,530,977.85	7,990,566.52

7. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับ	41,262.48	36,600.84
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ	8,311.37	1,404.14
ที่ดินแทนการชำระหนี้รื้อจำหน่าย	906,817.00	906,817.00
เงินรอเรียกคืน	60,271.00	60,271.00
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	213,365.29	153,316.77
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	6,649.96	7,964.56
เงินยืมตรงจ่ายกองทุนเพื่อการฟื้นฟูอาชีพของสมาชิก	288,000.00	0.00
ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	1,617,993.49	1,232,983.85
รวม	3,142,670.59	2,405,438.76
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	1,678,264.49	1,293,254.85
รวม	1,464,406.10	1,112,183.91

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญข้างต้น เป็นของเงินรอเรียกคืน จำนวน 60,271.00 บาท และค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 1,617,993.49 บาท

สหกรณ์เข้าร่วมโครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อยยากจนผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน 926 ราย เป็นสมาชิกทั้งจำนวน สิ้นสุดโครงการวันที่ 30 กันยายน 2553 สหกรณ์ได้เบิกดอกเบี้ยชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ไปแล้ว 2 งวด เป็นเงิน 83,834.30 บาท ณ วันสิ้นปีมีดอกเบี้ยเงินชดเชยค้างจ่าย จำนวน 41,262.48 บาท และได้รับชำระคืนแล้วหลังวันสิ้นปีทางบัญชี

8. เงินลงทุนระยะยาว ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
<u>เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>	<u>ราคาทุน</u>	<u>ราคาทุน</u>
หุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด	198,000.00	186,000.00
หุ้น ธ.ก.ส. สาขาละงู	10,000.00	10,000.00
หุ้น บริษัทสหประกันชีวิต จำกัด	200,000.00	200,000.00
รวม	408,000.00	396,000.00

เงินลงทุนหุ้น บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด จำนวน 200,000.00 บาท ได้ผ่านการถูกสั่งแต่งตั้งกรรมการควบคุมบริษัทฯ ให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดว่าด้วยการควบคุมบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 ต่อมากระทรวงการคลังได้สั่งยกเลิกการควบคุมบริษัทฯ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2551 และได้มีการเพิ่มทุนพร้อมกับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการใหม่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 บริษัทมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 678,954,820.00 บาท ประกอบด้วย หนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 404,361,560.00 บาท และส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวน 274,953,260.00 บาท โดยมีผลขาดทุนสะสม จำนวน 337,421,926.00 บาท ส่งผลให้หุ้น ไม่มีมูลค่าคงเหลือ (มูลค่าหุ้น=606,508,000.00 - (337,421,926.00 + 404,361,560.00) / 60,650,800.00 = -2.23) ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสหกรณ์ผู้ถือหุ้น

9. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ที่ดิน	11,039,933.00	11,039,933.00
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	1,078,160.36	1,185,916.26
ยานพาหนะ	1.00	1.00
เครื่องใช้สำนักงาน	379,646.87	486,873.04
รวม	<u>12,497,741.23</u>	<u>12,712,723.30</u>

10. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 2553</u>	<u>ปี 2552</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินประกันเคาน์เตอร์เซอร์วิส	200,000.00	200,000.00
เงินประกันสัญญาเฟรนไชส์	100,000.00	100,000.00
เงินประกันถังน้ำอึดลม Post Mix	8,500.00	8,500.00
เงินประกันการใช้น้ำประปา	400.00	400.00
เงินประกันค่าไฟฟ้า	17,800.00	17,300.00
เงินทรองจ่ายค่านินคี่	61,471.00	69,221.00
ค่าใช้จ่ายรอดคดีบัญชี	0.00	56,946.80
รวม	<u>388,171.00</u>	<u>452,367.80</u>

11. เงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะสั้น	49,747,765.00	60,024,878.50
รวม	<u>49,747,765.00</u>	<u>60,024,878.50</u>

เงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 39,747,765.00 บาท อัตราดอกเบี้ย 5.00 บาทต่อปี และเงินกู้ยืมจากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสตูล จำกัด จำนวน 10,000,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ย 5.25 บาทต่อปี โดยมีคณะกรรมการเป็นหลักประกัน

12. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินรับฝากออมทรัพย์	28,405,020.97	24,572,821.21
เงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์	174,664.72	207,155.48
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	43,356,270.94	31,675,724.90
รวม	<u>71,935,956.63</u>	<u>56,455,701.59</u>

13. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
เงินปันผลตามหุ้นค้างจ่าย	664,780.10	445,724.68
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย ช. จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	52,009.24	75,763.30
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย ช. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	2,457.00	2,457.00
เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย (สึนามิ)	21,700.00	21,700.00
เงินรอจ่ายคืน	0.00	500.00
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	23,179.41	21,718.87
ดอกเบี้ยชดเชยรอจ่ายคืน	2,289.83	2,289.83
รวม	<u>766,415.58</u>	<u>570,153.68</u>

14. เงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
	ถึงกำหนดชำระ	ถึงกำหนดชำระ
	เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี
เงินกู้กองทุนพัฒนาสหกรณ์	0.00	2,500,000.00
รวม	0.00	2,500,000.00

15. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
สำรองบำนาญเจ้าหน้าที่	2,946,020.00	2,584,090.00
เงินสะสมเจ้าหน้าที่	1,467,931.73	1,292,780.90
เงินกองทุนเพื่อการสงเคราะห์เจ้าหน้าที่	544,637.83	503,891.83
เงินถือหุ้นพิเศษเจ้าหน้าที่	20,450.00	18,990.00
เงินกองทุนสงเคราะห์สมาชิก	1,555.00	1,555.00
เงินกองทุนฟื้นฟูอาชีพสมาชิก (ลดภาระหนี้)	296,153.82	0.00
เงินอุดหนุน (หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)	12,250.00	12,250.00
เงินอุดหนุน โครงการส่งเสริมอาชีพ(CHARM)	40,000.00	0.00
เงินอุดหนุนพัฒนาส่งเสริมศักยภาพฯ	1,159,390.00	0.00
รวม	6,488,388.38	4,413,557.73

สหกรณ์ได้รับเงินอุดหนุนกิจกรรมฟื้นฟูอาชีพ เพื่อตั้งเป็นกองทุนฟื้นฟูอาชีพจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล จำนวน 585,000.00 บาท ให้กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อย การเบิกจ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ณ วันสิ้นปีมีเงินอุดหนุนคงเหลือ จำนวน 288,000.00 บาท ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 8,153.82 บาท

สหกรณ์ได้รับเงินอุดหนุนกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล จำนวน 40,000.00 บาท โดยจ่ายผ่านสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีกลุ่มไม่ได้เบิกจ่ายแต่อย่างใด

สหกรณ์ได้รับเงินอุดหนุน โครงการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรในจังหวัดชายแดนใต้ จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้แก่ครอบครัวและเครือข่ายการเรียนรู้ให้กับสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 2,394,750.00 บาท และวันสิ้นปีคงเหลือ จำนวน 1,159,390.00 บาท การเบิกจ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ

16. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

	ปี 2553	ปี 2552
	บาท	บาท
ทุนรับโอนหุ้น	40,236.67	40,236.67
ทุนสะสมเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์	46,903.00	66,719.00
ทุนสวัสดิการสังคม	79.00	79.00
ทุนสะสมเพื่อบริการส่วนรวม	30,649.00	34,324.00
ทุนสวัสดิการสมาชิก	218,519.00	124,700.00
ทุนศึกษาอบรม	269.00	32,588.00
รวม	<u>336,655.67</u>	<u>298,646.67</u>

17. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยเดือนมิถุนายน 2553 ในอัตราร้อยละ 7.38 ของยอดเงินฝากทั้งหมด ซึ่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือน อัตรานี้ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากทั้งหมด

แบบวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ที่	อัตราส่วน	สูตร	หน่วยผลลัพธ์
1	อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง		
	1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า
	1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า
2	อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	เท่า
3	อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์		
	3.1 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	ครั้ง
	3.2 อายุเฉลี่ยของสินค้า	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราการหมุนของสินค้า}}$	วัน
	3.3 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	$\frac{\text{ขาย/บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	รอบ
	3.4 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	$\frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	ร้อยละ
4	อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร		
	4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	ร้อยละ
	4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$	ร้อยละ
	4.3 อัตรากำไรขั้นต้น	$\frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ขาย/บริการ}}$	ร้อยละ
	4.4 อัตราค่าใช้จ่าย	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น} \times 100}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}$	ร้อยละ
	4.5 อัตรากำไรสุทธิ	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ}}$	ร้อยละ

แบบฟอร์ม
การวิเคราะห์งบดุลแบบแนวดิ่ง

	ปี 2553 บาท	ผลการวิเคราะห์ %
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		
เงินฝากสหกรณ์อื่น		
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ		
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ		
คอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ		
สินค้าคงเหลือ		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เงินลงทุนระยะยาว		
เงินให้กู้ยืมระยะยาว		
ลูกหนี้ระยะยาว		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
รวมสินทรัพย์		

แบบฟอร์ม
การวิเคราะห์งบดุลแบบแนวดิ่ง

	ปี 2553 บาท	ผลการวิเคราะห์ %
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะสั้น		
เจ้าหนี้การค้า		
เงินรับฝาก		
คำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
รวมหนี้สินหมุนเวียน		
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		
รวมหนี้สิน		
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่าหุ้นละ10.00บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		
ทุนสำรอง		
ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ		
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร		
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี		
รวมทุนของสหกรณ์		
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		

แบบฟอร์ม
การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนแบบแนวดิ่ง

	ปี 2553 บาท	ผลการวิเคราะห์ %
ขาย/บริการ		
หัก ต้นทุนขาย/บริการ(งบต้นทุนขาย/บริการ)		
กำไรขั้นต้น		
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ		
รวม		
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ		
กำไรเฉพาะธุรกิจ		
บวก รายได้อื่น		
รวม		
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ		

ภาคผนวก

การจัดขนาดของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

ทุนดำเนินงาน		ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร				คะแนนรวม 3 ตัวแปร ชี้วัดขนาดสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร	
		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก			
ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน .(1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน .(2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:คน)	คะแนน .(3)	ช่วงคะแนน รวม .(1)+(2)+(3)	ขนาด สหกรณ์/ กลุ่ม
0	0	0	0	0	0		
>0-6,000	1	>0-5,000	1	1-28	1	1-6	เล็ก
>6,000-30,000	2	>5,000-23,000	2	29-55	2	7-12	กลาง
>30,000-145,000	3	>23,000-107,000	3	56-108	3	13-18	ใหญ่
>145,000-706,000	4	>107,000-500,000	4	109-213	4	19-24	ใหญ่มาก
>706,000-3,440,000	5	>500,000-2,324,000	5	214-420	5		
>3,440,000-16,770,000	6	>2,324,000-10,807,000	6	421-828	6		
>16,770,000-81,760,000	7	>10,807,000-50,262,000	7	829-1,633	7		
>81,760,000	8	>50,262,000	8	>1,633	8		

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเงินจริงวิจัย

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวพวงเพ็ชร พรหมพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	26 มิถุนายน 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต(การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกรี พ.ศ. 2546
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ ปฏิบัติการ

